

Revision der Turbellarien. Abtheilung: Rhabdocoelen.

Von dem w. M. Dr. K. M. Diesing.

(Vorgelegt in der Sitzung vom 28. November 1861.)

Nachdem in jenem Aufsätze, welchen ich der kaiserl. Akademie in der Sitzung vom 3. October d. J. überreichte, die erste Abtheilung der Strudelwürmer, nämlich jene mit verzweigtem und blindendigem Darmcanale behandelt worden ist, bildet die zweite Abtheilung, welche die Strudelwürmer mit einfachem Darmcanal enthält, den Gegenstand der vorliegenden Arbeit. Diese zweite Abtheilung zerfällt in zwei natürliche, in voller Schärfe zuerst durch Schultze begrenzte Gruppen: die rüssellosen und die rüsseltragenden Rhabdocoelen. Den grösseren Theil unserer näheren Kenntniss der ersteren und insbesondere ihres inneren Baues, so wie ihrer Entwicklungsgeschichte, verdanken wir den Bemühungen von M. Schultze und O. Schmidt. Was die Principien, die mich bei der systematischen Anordnung dieser Gruppe leiteten, betrifft, so habe ich das Vorhandensein oder Fehlen eines Afters besonders berücksichtigt, bei den Gattungen die Stellung des Mundes, in so fern dieser endständig ist oder auf der Bauchseite liegt, als wesentlich, dagegen die Lage der Mundöffnung auf der Bauchseite, ob sie vorne, in der Mitte, oder nach hinten zu gelegen ist, übereinstimmend mit M. Schultze, O. Schmidt u. m. a. als untergeordnet betrachtet. Ausserdem habe ich das Vorkommen oder die Abwesenheit von Seh- und Gehörorganen, so wie auch der Kopfgruben (Cephalopori), als massgebende Gattungscharaktere angenommen. Durch die Anwendung dieser Grundsätze wurde eine scharfe Begrenzung der Gattungen erzielt; die Consequenz der Durchführung machte jedoch die Aufhebung mancher der bereits nach anderen Eintheilungsprincipien aufgestellten Gattungen unerlässlich.

Was die rüsseltragenden Rhabdoceolen betrifft, so verdankt man die wichtigsten Beiträge zur Kenntniss der europäischen Formen im letzten Jahrzehnte M. Schultze, Dalyell und neuerlich Van Beneden in seiner Abhandlung: *Recherches sur la Faune littorale de Belgique* 1860, während die exotischen Rhynchoceolen durch Stimpson und Schmar da in ihren schon früher angeführten Werken wesentlich bereichert worden sind. Der erstere beschreibt von diesen 33, der letztere 17 neue Arten. Ferner wollte ich die ohne Text erschienenen schönen Tafeln zu den *Voyages de la commission scientifique du Nord en Scandinavie, en Laponie, au Spitzberg et aux Feroë, pendant les années 1838, 1839, 1840 sur la Corvette la Recherche commandée par M. Fabvre, publiés sous la direction de Paul Gaimard*, nicht unbenützt lassen, und habe mir daher erlaubt, die auf denselben dargestellten Gattungen und Arten, so weit dies nur allein nach Abbildungen möglich war, zu charakterisiren und ihnen bis zum Erscheinen des Textes zeitweilige Namen beizulegen.

Was die Eintheilung der rüsselführenden Strudelwürmer betrifft, so machte M. Schultze (in d. *Zeitschr. f. wissensch. Zool.* IV. 1853) den Vorschlag, dieselben nach dem Vorhandensein oder dem Mangel eines Rüsselstiletts in zwei Abtheilungen zu bringen und von diesen die erste *Enopla*, die zweite *Anopla* zu benennen: da jedoch die Angaben über das Dasein oder die Beschaffenheit einer Rüsselbewaffnung bei einem grossen Theile der bekannten Rhynchoceolen noch fehlen oder sehr unvollständig sind, so halte ich eine solche Eintheilung für noch nicht durchführbar, habe jedoch wo immer Daten über Rüsselbewaffnung vorlagen, dieselben sorgfältig aufgeführt. Dagegen wurde das Dasein oder Fehlen der Kopfgruben, wie dies schon theilweise von mir im *Systema Helminthum* geschah und später durch Schmar da eine weitere Anwendung fand, als Eintheilungsprincip gewählt.

So wie in anderen Ordnungen der *Helminthen*, bilden auch in der der Turbellarien einige Gattungen durch die grosse Anzahl ihrer Arten gewissermassen den Kern, um welchen sich die übrigen Geschlechter anschliessen; so unter den Dendroceolen *Leptoplana* mit 66, unter den Rhabdoceolen die rüssellose *Turbella* mit 47, und die mit einem Rüssel versehene *Meckelia* mit 44 Arten.

Ein Überblick der Ordnung der Strudelwürmer lässt eine nahe Verwandtschaft derselben theils mit den Myzelmintken, theils mit den Cephalocotylen nicht verkennen. Ungeachtet des raschen Fortschrittes unserer Kenntniss der Turbellarien gibt es doch noch immer so viele unvollständige, ja sogar widersprechende Angaben über den äussern und innern Bau dieser Thiere, dass ein allen Anforderungen entsprechender systematischer Aufbau noch immer nicht zu erzielen war. Von Strudelwürmern mit einfachem Darmcanal (mit Ausschluss der ganz zweifelhaften) umfasst die Gruppe der rüssellosen 122 Arten in 27 Gattungen und 15 Familien, welche meistens süsse Wässer bewohnen, die der Rüsselträger 195 lebende und 9 erloschene Arten in 41 lebenden und 2 erloschenen Gattungen und 12 Familien, die grösstentheils im Meere leben, so dass die gesammte Ordnung aus 551 Arten, 105 Gattungen und 43 Familien besteht.

Endlich fühle ich mich noch verpflichtet, meinem edlen Freunde, Herrn August von Pelzeln, welcher mich auch bei dieser umfangreichen und schwierigen Arbeit auf das Kräftigste unterstützte, hier meinen herzlichsten Dank öffentlich auszusprechen.

SUBORDO II. TURBELLARIA RHABDOCOELA EHRENBERG.

Tractus intestinalis simplex coecus aut ano stipatus. Proboscis aggressoria nulla (Arhynchocoela) vel unica (Rhynchocoela).

Conspectus dispositionis familiarum et generum.**TRIBUS I. ARHYNCHOCOELA.**

Subtribus I. Arhynchocoela aprocta.

Tractus cibarius coecus. — Androgyna.

* Acrostomata: Os terminale.

Familia I. Megastomea ¹⁾.

1. **Megastomum.** Corpus subcylindricum. Caput corpore continuum. Os terminale rimaeforme transversum, oesophago subcylindrico. Ocelli nulli. Otolithi nulli. Aquarum dulcium incolae.

Familia II. Proporidea. Corpus ellipticum v. teretiuseculum. Caput corpore continuum. Os terminale, oesophago tubaeformi. Ocelli nulli. Otolithus unus supra capsulam aut otolithotheca inclusus. Aquarum subsalinarum v. maris incolae.

2. **Acelis.** Corpus teretiuseculum. Os oesophago margine sexlobato. Otolithus capsulae cervicali insidens. Aquarum subsalinarum incolae.
3. **Proporus.** Corpus ellipticum. Os oesophago margine integro. Otolithus otolithotheca inclusus. Maricolae.

Familia III. Aemostomea.

4. **Aemostomum.** Corpus teretiuseculum. Caput corpore continuum. Os terminale, oesophago conico margine denticulato. Ocelli duo. Otolithus nullus. Aquarum dulcium incolae.

Familia IV. Otocelidea. Corpus teretiuseculum vel depressiusculum. Caput corpore continuum. Os terminale, oesophago cylindrico. Ocelli duo. Otolithus 1 vel 2. Maricolae.

5. **Otocelis.** Corpus teretiuseculum. Otolithus unus.
6. **Sidonia.** Corpus depressiusculum. Otolithi duo.

¹⁾ Character generis unici simul familiae, quod de familiis omnibus subsequentibus, unicum solum genus continentibus, pariter valet.

*° Hypostomata: Os ventrale, vel antrorsum, vel in medio fere corporis, vel retrorsum situm.

Familia V. Typhloplanidea.

7. **Typhloplana.** Corpus depressum vel teretiuseulum. Caput corpore continuum. Os ventrale, superum subterminale, antrorsum vel in medio fere corporis situm. Ocelli nulli. Otolithus nullus. Aquarum dulcium rarius maris incolae, rarissime endoparasita.

Familia VI. Otophora. Corpus planum vel teretiuseulum. Caput corpore continuum. Os ventrale, antrorsum v. in medio corporis v. retrorsum situm, oesophago cylindrico, conico v. amphoraeformi. Ocelli nulli. Otolithus unus prominentiis duabus vel nullis, otolithotheca inclusus, vel duo otolithothecis duabus. Aquarum dulcium v. maris incolae.

8. **Monotus.** Corpus planum vel teretiuseulum. Os ventrale, antrorsum vel in vel retro medium corporis situm, oesophago cylindrico v. amphoraeformi. Otolithus unus prominentiis duabus v. nullis, otolithotheca inclusus. Maricolae v. aquarum dulcium incolae.

9. **Diotis.** Corpus planum. Os ventrale retrorsum situm, oesophago conico. Otolithi duo singulo otolithotheca propria incluso. Aquarum dulcium incolae.

Familia VII. Vorticinea. Corpus planum et teretiuseulum. Caput corpore continuum, haud cristatum vel ciliis rigidis cristatum. Os ventrale, antrorsum, in medio corporis vel retrorsum situm, oesophago cylindrico, amphoraeformi, subgloboso, infundibuliformi vel panduraeformi. Ocelli 2 v. 4, rarissime 3. Otolithi nulli. Aquarum dulcium v. maris incolae.

10. **Turbella.** Corpus teretiuseulum v. depressum. Os ventrale superum, in medio fere corporis vel posticum subterminale, oesophago cylindrico, amphoraeformi vel infundibuliformi. Ocelli duo. Aquarum dulcium incolae, rarius maricolae.

11. **Sproclytus.** Corpus gracile. Caput corpore continuum ciliis rigidis longis munitum. Os ventrale antrorsum situm, oesophago subgloboso. Ocelli duo. Maricolae.

12. **Tricelis.** Corpus planum. Os ventrale retro medium corporis situm, oesophago subgloboso. Ocelli tres. Maricolae v. aquarum dulcium incolae.

13. **Vortex.** Corpus teretiuseculum vel depressum. Os ventrale, superum subterminale, antrorsum, in medio fere corporis vel retrorsum situm, oesophago amphoraeformi, subgloboso vel cylindrico. Ocelli quatuor. Aquarum dulcium vel maris incolae.
14. **Trigonostomum.** Corpus gracile. Caput corpore continuum ciliis rigidis longis munitum. Os ventrale trifissum antrorsum situm, oesophago panduraeformi. Ocelli 4. Maricolae.

Familia VIII. Vorticoridae.

15. **Vorticeros.** Corpus gracile. Caput a corpore subdiscretum, pseudotentaculis duobus frontalibus. Os ventrale antrorsum situm, oesophago subgloboso. Ocelli duo. Otolithus nullus. Maricolae.

Familia IX. Celidotidea. Corpus teretiuseculum vel depressiuseculum. Caput corpore continuum vel strictura discretum. Os ventrale, antrorsum vel infra medium corporis situm, oesophago cylindrico. Ocellus 1 vel 2. Otolithus unus, prominentiis duabus vel nullis, otolithotheca inclusus. Maricolae.

16. **Monops.** Corpus teretiuseculum. Caput corpore continuum vel strictura discretum. Os ventrale in v. infra medium corporis situm. Otolithus unus, prominentiis duabus vel nullis, otolithotheca inclusus, ocello simul anteposito.
17. **Celidotis.** Corpus gracile. Caput corpore continuum. Os ventrale, superum subterminale rimaeforme longitudinale vel infra medium corporis situm. Ocelli duo. Otolithus unus, prominentiis nullis v. duabus, otolithotheca inclusus retro oculos.

Subtribus II. *Arhynchocoela proctucha.*

Tractus cibarius ano stipatus. — Sexus discretus, interdum peridice agama.

* Acrostomata: Os terminale.

Familia X. Orthostomea.

18. **Orthostomum.** Corpus proteum. Caput corpore continuum. Os terminale, oesophago subcylindrico. Ocelli nulli. Otolithus nullus. Anus posticus terminalis. Aquarum dulcium incolae.

Familia XI. Anorthidea.

19. **Anortha.** Corpus compressiusculum. Os terminale. Ocelli nulli. Otolithus unus. Anus posticus terminalis. Aquarum dulcium incolae.

Familia XII. Disorea.

20. **Disorus.** Corpus proteum. Caput corpore continuum. Os terminale. Ocelli 6, biternati. Otolithus nullus. Anus posticus terminalis. Mariecolae.

* * Hypostomata: Os ventrale, antrorsum situm, imo subterminale.

Familia XIII. Anotocelidea. Corpus teretiusculum v. planum. Caput corpore continuum. Cephalopori nulli v. duo marginales. Os ventrale antrorsum situm, oesophago subcylindrico angusto. Ocelli nulli. Otolithus nullus. Anus ventralis ante caudae apicem. Aquarum dulcium incolae.

Subfamilia I. Anotocelidea aporocephala.

21. **Typhlomicrostomum.** Corpus planum. Cephalopori nulli.

Subfamilia II. Anotocelidea porocephala.

22. **Anotocelis.** Corpus teretiusculum. Cephalopori duo marginales.

Familia XIV. Stenostomea. Corpus teretiusculum vel planum. Caput corpore continuum vel a corpore discretum. Cephalopori nulli vel duo marginales. Os ventrale antrorsum situm, oesophago subcylindrico angusto vel crasso, medio angustato. Ocelli nulli. Otolithus 1 v. 2. Anus ventralis ante caudae apicem. Aquarum dulcium incolae.

Subfamilia I. Stenostomeu aporocephala.

23. **Catenula.** Corpus subcylindricum vel depressum. Caput a corpore discretum. Cephalopori nulli. Os ventrale, oesophago subcylindrico crasso, medio angustato. Otolithus unus.

Subfamilia II. Stenostomea porocephala.

24. **Stenostomum.** Corpus teretiusculum. Caput corpore continuum. Cephalopori duo marginales. Os ventrale, oesophago subcylindrico longo angusto. Otolithi duo ante vel retro os siti. Anus ventralis ante caudae apicem.

Familia XV. Microstomea. Corpus teretiusculum vel depressum. Caput corpore continuum. Cephalopori nulli vel duo marginales. Os ventrale, antrorsum situm v. superum subterminale, circulare vel transversum, rimaeforme. Ocelli duo simplices vel 6, quorum 2 compositi, 4 simplices. Otolithus nullus. Anus ventralis ante caudae apicem. Aquarum dulcium v. maris incolae.

Subfamilia I. Microstomea aporocephala.

25. **Stylacium.** Corpus depressiusculum. Cephalopori nulli. Os ventrale superum subterminale. Ocelli 6, quorum 2 compositi, 4 simplices. Aquarum dulcium incolae.
26. **Dinophilus.** Corpus teretiusculum. Cephalopori nulli. Os ventrale antrorsum situm transversum, rimaeforme. Ocelli duo. Maricolae.

Subfamilia II. Microstomea porocephala.

27. **Microstomum.** Corpus teretiusculum. Cephalopori duo marginales. Os ventrale antrorsum situm, circulare. Ocelli duo. Aquarum dulcium et maris incolae.

Situ oris ignoto adhuc dubium num Acrostomatibus vel Hypostomatibus adnumerandum:

28. **Aphanostomum.** Corpus oblongum. Os. . . Ocellus unus hyalinus. Maricolae.

TRIBUS II. RHYNCHOCOELA.

Subtribus I. Rhynchocoela aporocephala.

Cephalopori nulli. — Androgyna v. sexus discreti.

* Holocephala: Caput haud lobatum.

Familia XVI. Rhynchoscolecidea.

29. **Rhynchoscolex.** Corpus teretiusculum exappendiculatum. Caput corpore continuum. Proboscis terminalis pugione nullo. Os ventrale, antrorsum vel in medio corporis situm. Ocelli nulli. Androgyna. Aquarum dulcium et subsalarum incolae.

Familia XVII. Gytraticinea. Corpus teretiusculum vel oblongum ciliatum, exappendiculatum. Caput corpore continuum. Proboscis terminalis pugione nullo. Os ventrale, antrorsum vel in

medio corporis situm. Ocelli 2, 4 v. 6. Androgyna. Maricolae, rarius aquarum dulcium incolae.

30. **Gyrator.** Corpus subcylindricum. Os in medio fere corporis situm. Ocelli 2. Aquarum dulcium v. maris incolae.

31. **Rhynchoprobolus.** Corpus oblongo-ovale. Os antrorsum situm. Ocelli 4. Aquarum dulcium incolae.

32. **Prostomum.** Corpus teretiuseculum. Ocelli 6. Aquarum dulcium incolae.

Familia XVIII. Borlasia. Corpus teretiuseculum vel depressiuseculum, exappendiculatum, disco caudali nullo v. uno. Caput corpore continuum vel discretum. Proboscis terminalis vel infera. Os ventrale antrorsum situm vel subterminale anticum. Ocelli nulli. Maricolae.

α) Proboscis terminalis.

33. **Borlasia.** Corpus teretiuseculum vel depressum, disco caudali nullo. Caput corpore continuum v. discretum, sulcis laterilibus nullis. Proboscis terminalis. Os subterminale anticum.

34. **Taeniosoma.** Corpus depressum, disco caudali nullo. Caput subdivisum sulco longitudinali (linea impressa incolorata) in utroque margine. Proboscis terminalis. Os antrorsum situm.

35. **Baseodiscus.** Corpus teretiuseculum extremitate caudali in discum explanata. Caput a corpore discretum. Proboscis terminalis. Os retro caput situm.

β) Proboscis infera.

36. **Valencia.** Corpus teretiuseculum v. depressum. Caput strictura discretum. Proboscis in medio capitis paginae ventralis. Os infra ostium meatus proboscidem protractilem excipientis situm.

Familia XIX. Ommatophora. Corpus teretiuseculum vel depressiuseculum exappendiculatum. Caput corpore continuum v. discretum. Proboscis terminalis pugione et burseolis aciculiferis instructa. Os ventrale, antrorsum vel in medio fere corporis situm. Ocelli 2, 6 v. plurimi. Maricolae.

37. **Cephalothrix.** Corpus teretiuseculum vel depressiuseculum. Caput corpore continuum. Os antrorsum vel in medio fere corporis situm. Ocelli 2.

38. **Ommatoplea.** Corpus teretiusculum v. depressiusculum. Caput corpore continuum vel discretum. Os subterminale anticum. Ocelli 6 v. plurimi.

Familia XX. Micruraca. Corpus depressiusculum vel teretiusculum, extremitate caudali appendiculata. Caput corpore continuum vel discretum. Proboscis terminalis. Os ventrale antrorsum situm. Ocelli numerosi. Anus sub processu caudali. Maricolae.

39. **Micrura.** Corpus depressum, processu caudali terminali fili-formi. Caput corpore continuum. Proboscis e plica transversa terminali protractilis. Os infra caput. Ocelli 10.

40. **Polystemma.** Corpus teretiusculum v. depressiusculum, (feminae) in processum ellipticum ovigerum postice dilatatum. Caput discretum. Os antrorsum situm. Ocelli plurimi.

Situs oris in generibus subsequentibus ignotus. — Corpus exappendiculatum. — Maricolae.

† Proboscis terminalis e medio capitis protractilis.

Ocelli nulli.

41. **Acrostomum.** Corpus elongatum depressum. Caput corpore continuum v. sulco circulari discretum. Proboscis terminalis. Os... Ocelli nulli.

Ocelli 2.

42. **Diplomma.** Corpus depressiusculum. Caput corpore continuum vel discretum, fronte emarginatum. Proboscis terminalis. Os... Ocelli 2.

43. **Nareda.** Corpus subcylindricum. Caput a corpore discretum, triangulare. Proboscis... Os... Ocelli 2.

Ocelli 4.

44. **Oerstedtia.** Corpus teretiusculum vel depressiusculum. Caput corpore continuum. Proboscis terminalis pugione et burseolis aciculiferis duabus instructa. Os... Ocelli 4.

Ocelli plurimi.

45. **Hemicyelia.** Corpus teretiusculum filiforme. Caput corpore continuum, plica transversa terminali. Proboscis terminalis. Os... Ocelli plurimi semicirculo dispositi.

46. **Tatsnoskia.** Corpus depressum. Caput subdiscretum. Proboscis terminalis ex apertura cruciata protractilis. Os . . . Ocelli plurimi in acervos duos aggregati.

† † Proboscis terminalis e margine capitis protractilis.

47. **Polina.** Corpus depressiusculum. Caput discretum vel subdiscretum. Proboscis terminalis e capitis margine frontali inferiore protractilis. Ocelli numerosi in acervos 4 aggregati.
48. **Cosmocephala.** Corpus depressum. Caput corpore continuum v. subdiscretum, pseudorimis inconspicuis (lineis impressis incoloratis) cervicalibus. Proboscis terminalis e capitis margine frontali inferiore protractilis. Ocelli numerosi ut plurimum in margine capitis.

* * Lobocephala. Caput lobatum.

Familia XXI. Hypoloba. Corpus depressum. Caput discretum, subtus rima longitudinali vel marginibus longitudinalibus inflexis bilobum, cavum vel solidum. Proboscis et os . . . Ocelli nulli. Maricolae.

49. **Colpocephalus.** Corpus depressum lineare. Caput subovatum subtus rima longitudinali bilobum, cavum.
50. **Chlamydocephalus.** Corpus elongatum planum. Caput cordatum, subtus marginibus longitudinalibus inflexis bilobum, solidum.

Familia XXII. Acroloba. Corpus proteum. Caput corpore continuum, unilobum vel bilobum, lobis terminalibus. Proboscis terminalis e capitis margine protractilis. Os terminale in medio capitis. Ocelli nulli. Maricolae.

51. **Stimpsonia.** Corpus subcylindricum compressiusculum. Caput membrana circulari retroflexa. Lobus terminalis spathaeformis in margine superiore capitis proboscidem protractam includens. Os terminale in medio capitis.
52. **Ramphogordius.** Corpus teretiuseculum filiforme. Lobi capitis duo terminales, superpositi, supero majore. Ostium meatus proboscidem protractilem excipientis ad basin loborum. Os . . .
53. **Lobilabrum.** Corpus elongatum depressum. Lobi capitis duo terminales horizontaliter patentes, bilobi. Ostium meatus proboscidem protractilem excipientis inter lobos. Os . . .

Subtribus II. *Rhynchocoela porocephala*.

Cephaloporus unicus aut 2 vel 4 oppositi, rarius 2 juxtapositi. — Sexus discretus.

Familia XXIII. Prorhynchidea.

54. **Prorhynchus.** Corpus subeylindricum. Caput corpore continuum. Cephalopori foveaeformes marginales duo oppositi. Proboscis terminalis pugione armata. Os proprium nullum. Apertura capitis terminalis nunc oesophagi, nunc proboscidis egressui inserviens. Ocelli nulli. Aquarum dulcium incolae.

Familia XXIV. Emeidea.

55. **Emea.** Corpus lineare depressum. Caput corpore continuum. Cephalopori foveaeformes marginales utrinque duo. Proboscis terminalis pugione armata. Os et oesophagus . . . Ocelli nunc 4 nunc 6. Aquarum dulcium incolae.

Familia XXV. Typhonemertinea. Corpus depressum v. teretiusculum. Caput corpore continuum v. strictura discretum. Cephaloporus unus terminalis aut 2 marginales oppositi vel 4 cruciatim convergentes. Proboscis terminalis aut in capitis pagina ventrali collocatas, inermis, rarissime pugione et burseolis aciculiferis instructa. Os ventrale infra caput situm. Ocelli nulli. Maricolae.

α) Proboscis infera.

56. **Tubulanus.** Corpus teretiusculum. Caput strictura a corpore discretum. Cephaloporus terminalis transverse rimaeformis. Proboscis in medio capitis paginae ventralis.
57. **Cerebratulus.** Corpus elongatum depressum v. teretiusculum. Caput corpore continuum v. subdiscretum. Cephalopori duo longitudinales, antice convergentes v. paralleli. Proboscis in pagina ventrali capitis.

β) Proboscis terminalis.

58. **Meckelia.** Corpus elongatum depressum vel teretiusculum, marginibus haud revolutis. Caput corpore continuum v. strictura discretum. Cephalopori duo longitudinales marginales. Proboscis terminalis.
59. **Diplopleura.** Corpus elongatum dilatatum marginibus pone caput revolutis in linea mediana dorsali vix contiguus. Caput

discretum. Cephalopori duo longitudinales marginales. Proboscis terminalis.

60. **Ophiocephalus.** Corpus elongatum supra convexum subtus planum. Caput discretum. Cephalopori quatuor longitudinales antice cruciatim convergentes. Proboscis terminalis.

Familia XXVI. Loxorrhochmidea. Corpus teretiusculum filiforme vel depressiusculum, haud raro proteum. Caput corpore continuum v. discretum. Cephalopori transversales, interdum obliqui. 2 et tunc oppositi vel juxtapositi aut 4. Proboscis terminalis plerumque pugione st burseolis aciculiferis instructa. Os ventrale antrorsum situm. Ocelli 2, 4 v. numerosi. Maricolae.

61. **Cephalonema.** Corpus filiforme teretiusculum. Caput discretum. Cephalopori 2 oppositi. Ocelli duo.
62. **Tetrastemma.** Corpus filiforme teretiusculum. Caput corpore continuum v. discretum. Cephalopori 2 oppositi. Ocelli 4.
63. **Ditactorrhochma.** Corpus elongatum proteum. Caput discretum. Cephalopori duo juxtapositi. Ocelli numerosi.
64. **Loxorrhochma.** Corpus filiforme depressiusculum. Caput corpore continuum. Cephalopori 4 bini oppositi. Ocelli quatuor.

Familia XXVII. Eunemertinea. Corpus depressum v. teretiusculum, haud raro proteum. Caput corpore continuum vel subdiscretum. Cephalopori duo longitudinales marginales continui vel bipartiti. Proboscis terminalis vel in capitis pagina ventrali, inermis vel pugione armata, aut apice capitellata, parte basilari organis urticantibus obsessa. Os ventrale subterminale vel infra caput situm. Ocelli 2, 6—12 aut numerosi varie dispositi. Maricolae, rarissime aquarum dulcium incolae.

α) Proboscis infera.

65. **Quatrefagea.** Corpus elongatum. Caput a corpore discretum. Cephalopori continui, subparalleli (?). Proboscis in pagina ventrali capitis. Os . . . Ocelli numerosi. Maricolae.

β) Proboscis terminalis.

66. **Polyhopla.** Corpus taeniaeforme. Caput subdiscretum. Cephalopori continui, subparalleli. Proboscis terminalis, apice capitellata, parte basilari organis urticantibus obsessa. Os subterminale. Ocelli numerosi. Aquarum dulcium incolae.

67. **Nemertes.** Corpus depressum v. teretiusculum. Caput corpore continuum vel subdiscretum. Cephalopori continui, convergentes v. paralleli. Proboscis terminalis, inermis v. pugione armata. Os infra caput situm. Ocelli 2, 6—12 ant numerosi. Maricolae.
68. **Empletonema.** Corpus longissimum filiforme proteum. Caput subdiscretum. Cephalopori bipartiti, convergentes. Proboscis terminalis, inermis? Os. . . Ocelli numerosi. Maricolae.
Genus inquirendum.
- 69.? **Dichilus.** Corpus depressum lineare. Caput corpore continuum, plica transversa terminali bilabiatum, labio inferiore emarginato. Proboscis. . . Os. . . Ocelli duo. Maricolae.
Genera extincta.
70. **Nemertites.** Corpus longissimum filiforme. — In formatione cambrica.
71. **Lumbricaria.** Corpus longissimum filiforme. -- In formatione calcarea lithographica.

TRIBUS I. ARHYNCHOCOELA SCHULTZE.

Vermes: Intestina *Linne* ex parte. — Vers planulaires *Lamarck* ex parte. — Apodes planaires *Blainville*. — Apoda trematodina *Oersted* ex parte. — Turbellaria rhabdozoela *Ehrenberg* partim.

Animalecula solitaria libera, decolora vel colorata, ut plurima microscopica, alia aliquot lineas longa, paucissima vix semipollicaria. *Corpus* molle, parenchymatosum, totum vel passim ciliis vibrantibus obsessum, ut plurimum lineare, planum vel teretiusculum, rarius dilatatum, continuum, interdum corpusculis bacillaribus vel organis urticantibus (vesiculis elongatis appendice filiformi) subcutaneis vel apicibus prominentibus instructum. *Acetabulum* nullum. *Caput* corpore continuum vel discretum, cephaloporis nullis vel rarius duobus, uno in dextro, altero in sinistro capitis latere s. marginalibus ¹⁾. *Proboscis* aggressoria nulla. *Tentacula* genuina nulla, rarissime pseudo-tentacula ²⁾. *Ocelli* nulli vel 1, 2, 3, 4 vel 6 simplices, rarissime 2 compositi et 4 simplices, nigri, rarissime rubri v. decolores. *Otolithi* nulli vel 1 vel 2, cum otolithotheca (s. tympano) 1 vel 2. *Os* terminale aut ventrale antrorsum, retrorsum vel in medio corporis situm,

¹⁾ Cephalopori sunt organa rimae- v. foveaeformia, utriculo instructa, incertae functionis, in Rhynchocoelis haud raro obvia.

²⁾ In genere *Vorticeroi*.

oesophago s. pharynge rarissime protractili, integro vel limbo lobato. *Tractus* cibarius simplex coecus aut ano stipatus. *Apparatus aquiferus* cum poro excretorio, rarissime apertura duplici, una exceptoria, altera excretoria ¹⁾ instructus. *Androgyna* et tunc apertura genitali unica (Monogonopora), aut sexus discreti et tunc interdum periodice agama. *Penis* chitineus v. mollis. *Organa genitalia* interna (in androgynis); mascula: utriculi duo (vasa seminalia) ductibus suis vesicula seminali communi inserta, ductu brevi ejaculatorio a vesicula seminali in organon copulationis saepe chitineum vel solummodo appendicibus chitineis insignitum excurrente; feminea: organon germinativum et organon vitelligerum, discreta, rarissime juncta ²⁾, paria, rarius imparia, utero, in quo ovula evolvuntur et testa dura teguntur, inserta, cum bursa seminali utero affixa; rarissime ³⁾: sacculi solitarii clausi ad latera intestini, quorum anteriores ovula, posteriores sperma virile continent; in illis sexus discreti, mascula: testiculus cylindricus cum vesicula seminali et pene chitineo; feminea: ovarium cum oviductu extrorsum patente. *Multiplicatio* per ovula, rarius per ovovivipartum ⁴⁾, haud raro per divisionem spontaneam transversalem. *Evolutio* directa. *Systema* musculare parum evolutum. *Ganglion* cerebrale duplex, fila nervea emittens. — Aquarum dulcium, rarius maris incolae, rarissime endoparasita.

Motus gliscens v. natatorius. *Ovula* aestiva solitaria, libera, ovula hyberna plurima, capsula libera subglobosa colorata (ootheca), pedicellata vel pedicello destituta inclusa.

Subtribus I. Arhynchocoela aprocta.

Tractus cibarius coecus. — *Androgyna*.

^{*} Acrostomata. Os terminale.

Familia I. Megastomea Dies. Character generis unici simul familiae.

I. MEGASTOMUM SCHMARDA.

Telostomum Schmarða, nec Oersted.

Corpus subcylindricum. *Caput* corpore continuum. *Os* terminale rimaeforme transversum amplum, oesophago subcylindrico.

1) In genere Stylacio.

2) In genere Macrostomo Oersted, cujus species hujus loci generibus Turbellae, Spiroclyto et Monoto adnumeratae sunt.

3) In genere Sidonia.

4) In Vortice Warrenii Girard.

Ocelli nulli. *Otolithi* nulli. *Androgyni*? *Apertura genitalis*... *Anus* nullus. Aquarum dulcium Americae centralis incolae.

1. **Megastomum ferrugineum** SCHMARDA.

Corpus subcylindricum flavo-griseum. *Os* dimidia fere corporis latitudinis. Longit. $\frac{1}{2}$ '''.

Ovula matura magna. Organa genitalia mascula haud observata.

Telostomum ferrugineum Schmarde: Neue wirbell. Th. I. 1. 8.

Megastomum ferrugineum Schmarde l. s. c. Tab. I. 17.

Habitaculum. In aqua dulci, prope San Juan del Norte in America centrali (Schmarde).

Familia II. Proporidae Dies. *Corpus* ellipticum vel teretiuseulum. *Caput* corpore continuum. *Os* terminale, oesophago tubaeformi. *Ocelli* nulli. *Otolithus* unus supra capsulam, aut otolithotheca una inclusus. *Androgyna*. *Apertura genitalis* retrorsum sita. *Anus* nullus. Aquarum subsalinarum Americae borealis vel maris Europae septentrionalis incolae.

II. ACELIS DIESING.

Acmostomi spec. Schmarde.

Corpus teretiuseulum. *Caput* corpore continuum. *Os* terminale, oesophago protractili tubaeformi margine sexlobato. *Ocelli* nulli. *Otolithus* globosus capsulae cervicali insidens. *Androgyna*. *Penis* cultriformis retrorsum situs. *Anus* nullus. Aquarum subsalinarum Americae borealis incolae.

Ovaria magna uvaeformia retrorsum sita.

1. **Acelis crenulata** DIESING.

Corpus flavidulum. Longit. $\frac{1}{2}$ '''.

Acmostomum crenulatum Schmarde: Neue wirbell. Th. I. 1. 3. Tab. I. 2.

Habitaculum. In aqua subsalsa prope Hoboken haud procul a New York (Schmarde).

III. PROPORUS o. SCHMIDT.

Gyratoris spec. Busch.

Corpus ellipticum retrorsum attenuatum. *Caput* corpore continuum. *Os* terminale, oesophago tubaeformi margine integro. *Ocelli* nulli. *Otolithus* unus otolithotheca inclusus (oculus Schmidt). *Androgyna*. *Apertura genitalis* dorsalis. *Anus* nullus. Maricolae.

1. **Proporus Cyclops** o. SCHMIDT. — Dies. Syst. Helm. I. 219.

Habitaculum. Faeroe in sinu Thorshavensi, vere (Schmidt).

Species inquirenda.

2. *Proporus viridis* R. LEUCKART.

Corpus fere teretiusculum interdum retrorsum attenuatum, viride, corpusculis bacillaribus rubris vel violaceis prominentibus.

Longit. $\frac{1}{10}$ — $\frac{1}{8}$.

Gyrator viridis Busch: Beobacht. wirbell. Seethiere 117—118. Tab. XIV. 11—14 (cum anatom.).

Proporus? viridis Leuckart: in Troschel's Arch. 1854. II. 349.

Habitaeculum. In mare adriatico prope Tergestum (Busch).

Penis (?): organum corneum imperforatum bipartitum, globulis duobus insidens. Organa genitalia solummodo mascula observata.

Familia III. Acmostomea Schmarda. Character generis unici simul familiae.

IV. ACMOSTOMUM SCHMARDA.

Corpus teretiusculum. *Caput* corpore continuum. *Os* terminale, oesophago protractili conico margine denticulato. *Ocelli* duo. *Otolithus* nullus. *Androgyna*. *Penis* flagelliformis retrorsum situs. *Anus* nullus. Aquarum dulcium stagnantium Australiae incolae.

Testiculi duo fusiformes. Ovaria duo filiformia.

1. *Acmostomum denticulatum* SCHMARDA.

Corpus teretiusculum, capite rotundato, postice attenuatum, flavo-griseum. *Ocelli* elliptici nigri. Longit. $1\frac{1}{2}'''$.

Acmostomum denticulatum Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 4. 3. Tab. I. 1, 1^a.

Habitaeculum. In aqua stagnante ad Cook's River in Nova Cambria (Schmarda).

Familia IV. Otoceleidea Dies. *Corpus* teretiusculum vel depressiusculum. *Caput* corpore continuum. *Os* terminale, oesophago cylindrico. *Ocelli* duo. *Otolithus* unicus vel otolithi duo. *Androgyna*. *Anus* nullus. Maricolae.

V. OTOCELIS DIESING.

Propori spec. *O. Schmidt*.

Corpus teretiusculum ciliatum. *Caput* corpore continuum. *Os* terminale, oesophago. . . *Ocelli* duo. *Otolithus* unus otolithotheca inclusus. *Androgyna*. *Apertura genitalis* haud procul ab extremitate postica. *Anus* nullus. Maricolae.

1. *Otocells rubropunctata* **DIESING.**

Corpus hyalinum. *Ocelli* marginales, rubri. Longit. $\frac{1}{2}$ '''.

Proporus rubropunctatus O. Schmidt: in Sitzungsb. d. kais. Akad. d. Wissensch. IX. (1852) 498. Tab. XLVI. 10.

Habitaculum. Prope Lesinam (O. Schmidt).

VI. *SIDONIA SCHULTZE.*

Corpus depressiusculum gracile. Caput corpore continuum. *Os* terminale, oesophago gracili cylindrico intestino oblique inserto. *Ocelli* duo. *Otolithi* duo. *Androgyna. Apertura* genitalis ... *Anus* nullus. *Maricolae.*

Organa genitalia: sacculi solitarii clausi ad latera intestini, quorum anteriores majores ovula in omni evolutionis stadio, posteriores sperma virile plus minusve perfectum continent. — Genus structura et dispositione organorum genitalium ab *Arhynchocoelis* omnino differens, cum *Rhynchoeolis* contra maxime congruens, valde memorabile.

1. *Sidona elegans* **SCHULTZE.**

Corpus album, dorso lateritio cruciatio, capite rotundato. Longit. $2\frac{1}{4}$ ''', latit. $\frac{1}{3}$ '''.

Corpuscula calcarea subcutanea numerosa teretiuscula.

Sidonia elegans M. Schultze: in Verhandl. d. phys. med. Gesellsch. zu Würzburg IV. (1854) 223 (cum anat.).

Habitaculum. Prope Tergestum haud raro Augusto (Schultze).

* * *Hypostomata:* *Os* ventrale, vel antrorsum, vel in medio fere corporis, vel retrorsum situm.

Familia V. Typhloplanidea Dies. Character generis uniei simul familiae.

VII. *TYPHLOPLANA HEMPRICH* et *EHRENBERG.* Char. amplif.

Fasciolae et *Planariae* spec. Müller. — *Derostomatis* spec. Dugès et Schmarda. *Opistomum* O. Schmidt. — *Mesostomi* spec. O. Schmidt. — *Anoplodium* Schneider. — *Macrostomi* spec. Schmarda.

Corpus depressum v. teretiusculum. *Caput* corpore continuum. *Os* ventrale, superum subterminale, antrorsum v. in medio fere corporis situm. *Ocelli* nulli. *Otolithus* nullus. *Androgyna. Apertura* genitalis retrorsum sita. *Anus* nullus. *Aquarum* dulcium, rarius maris incolae, rarissime endoparasita.

° Os superum subterminale vel antrorsum situm.

Opistomum *O. Schmidt*. — Macrostomi, Derostomi et Strongylostomi spec.
Schmarda. — Anoplodium *Schneider*.

1. *Typhloplana pallida*.

Corpus latiusculum, albicans, transparens. *Os* superum subterminale, oesophago amphoraeformi. *Aculei* ad basin continuationis vasorum deferentium vomeriformes. *Penis* armatus tortuosus. Longit. ultra 1'''.

Opistomum pallidum *O. Schmidt*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 233. — *O. Schmidt*: in Sitzungs. b. d. k. Akad. XXV. (1837) 87. — Idem in Denkschr. XV. 27.

Habitaeculum. Prope Axien ad Albim: in paludosis, Martio et Aprili (*O. Schmidt*).

2. *Typhloplana Schultzeana* *DIESING*.

Corpus gracile. *Os* superum subterminale, oesophago amphoraeformi. *Aculei* ad basin continuationis vasorum deferentium haud vomeriformes. *Penis* armatus tortuosus. Longit. 1½''' — 2'', latitudo ⅓'''.

Opistomum pallidum *Schmidt*. — *M. Schultze*: Beitr. Turbell. I. 40, 74 et 75 (cum descript.). Tab. III. 1 (animal.). Tab. I. 13, 14, 26, 39. Tab. III. 2—3 (anatom.). — Idem in *V. Carus*: Icon. Zootom. Tab. VIII. 17.

Opistomum pallidum *M. Schultze* neque *Schmidt*. — *O. Schmidt*: in Sitzungs. b. d. kais. Akad. XXV. 27. — Idem in Denkschr. XV. 27.

Habitaeculum. In fossa pratensi, Decembri et per totam hyemem sub glacie, animalcula organis genitalibus imperfectis (sub calore cubiculi mox evolutis); Martio usque ad Aprilem animalcula organis genitalibus instructa, Gryphiae (*Schultze*); Majo organis genitalibus evolutis prope Cracoviam (*O. Schmidt*).

3. *Typhloplana pellucida*.

Corpus depressiusculum utrinque attenuatum decolor et pellucidum. *Os* subterminale circulare, oesophago amphoraeformi. *Penis* tubulosus apiculo longo setiformi terminali, retrorsum situs. Longit. 1'', latit. ⅓'''.

Vortex coecus *Oersted*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 283.

Vortex pellucidus *Schultze*: Beitr. Turbellar. 49 et 96. Tab. IV. 5 (animal.).

Habitaeculum. In littoribus Daniae (*Oersted*). In mare baltico ad algas, Septembri Gryphiae, rarissime (*Schultze*).

4. *Typhloplana ceylonica*.

Corpus taeniaeforme pallide griseum. *Os* subterminale rimae-forme. Longit. $\frac{2}{3}$ '''.

In medio corporis organum tubulosum postice apertura circulari patente.

(An vas aquiferum? *Schmarda*.)

Maerostomum ceylanicum *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 8. Tab. I. 16.

Habitaculum. Ad oras Ceyloniae (*Schmarda*).

5. *Typhloplana parasita*.

Corpus planum ellipticum. *Os* antrorsum situm, oesophago . . . *Penis* tubulus mollis inermis. Longit. 1—2'''.

Tractus cibarius antrorsum regulariter sinuatus. Bursa seminalis. Ovum unicum in singulo individuo.

Anoploidium parasita *Schneider*: in Müller's Arch. 1858. 324. Tab.

XII. 1—4 (cum anatom.). — Idem ibid. 1861. 183.

Habitaculum. *Holothuria tubulosa*: in cavo corporis (*Schneider*).

6. *Typhloplana elongata*.

Corpus elongatum depressum retrorsum attenuatum rufogriseum. *Os* antrorsum situm ellipticum, oesophago doliiformi. Longit. 1'''.

Derostomum elongatum *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 7. Tab. I. 9.

Habitaculum. In aqua subsalsa paludosa, New Orleans in America septentrionali (*Schmarda*).

7. *Typhloplana coeca*.

Derostoma coecum *Oersted*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 283.

Habitaculum. In fossis, Hafniae (*Oersted*).

°° *Os* in medio fere corporis situm.

Typhloplana H. et E.

8. *Typhloplana variabilis* OERSTED. — *Dies*. Syst. Helm. I. 231.

Habitaculum. In Daniae pratis inundatis (*Müller*, *Fabricius* et *Oersted*, — in Gallia: *Dugès*).

9. *Typhloplana viridata* EHRENBERG.

Akaleph. d. roth. Meeres 66.

Typhloplana viridata *O. Schmidt*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 232. —

Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 9.

Mesostomum viridatum *Schultze*: Beitr. Turbellar. I. 53.

Habitaculo adde: In aqua dulci prope Auckland in Nova Zeelandia (*Schmarda*).

10. **Typhloplana lapponica** O. SCHMIDT.

Mesostomum (Typhloplana) lapponicum O. Schmidt: in Sitzungs- b. d. kais. Akad. IX. (1852) 362. Tab. XLVII. 16. — Idem ibid. XXV. (1857) 87. — Idem in Denkschr. XV. (1858) 36.

Habitaeculum. In Lapponia, in palude aquae dulcis prope Muonioniska; inter Torneo et Haparanda et prope Cracoviam haud raro (O. Schmidt).

Specimina Cracoviensia os paulum ante medium, specimina lapponica exacte in corporis medio exhibent.

11. **Typhloplana gracilis** SCHMARDA.

Corpus subcylindricum flavidulum. Os in medio corporis situm.

Penis curvatus. Longit. $\frac{1}{2}$ '''.

Typhloplana graeilis Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 9. Tab. I. 19.

Habitaeculum. In aqua dulci prope Cali in valle Cauca in Nova Granada (Schmarda).

12. **Typhloplana hirudo**.

Mesostomum (Typhloplana) Hirudo O. Schmidt: in Sitzungs- b. d. kais. Akad. XXV. 87 et in Denkschr. XV. 35 et 46. Tab. III. 9, 10, 11.

Habitaeculum. Prope Cracoviam (O. Schmidt).

Generi Typhloplanae fortasse adnumeranda:

Convoluta anotica SCHMARDA.

Os semilunare in quarta corporis parte. Longit. $\frac{1}{2}$ '''.

Convoluta anotica Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 8. Tab. I. 18.

Habitaeculum. In aqua stagnante prope Peili-Aar et prope Badulla in Ceylonia (Schmarda).

Familia VI. Otophora Dies. Corpus planum vel tere- tiusculum. Caput corpore continuum. Os ventrale, vel antrorsum vel in medio corporis vel retrorsum situm, oesophago cylindrico, conico v. amphoraeformi. Ocelli nulli. Otolithus unus prominentiis duabus v. nullis, otolithotheca inclusus v. duo otolithothecis duabus inclusi. Androgyna. Apertura genitalis . . . Anus nullus. Aquarum dulcium vel maris incolae.

VIII. MONOTUS DIESING.

Monocelis Auctorum. — Convoluta Oersted. — Monostomi spec. Schultze. — Mesopharyngis spec. Schmarda.

Corpus planum v. teretiusculum, utroque margine involutum vel marginibus haud involutum, extremitate caudali interdum in discum

dilatabili. *Caput* corpore continuum. *Os* ventrale antrorsum vel in vel retro medium corporis situm, oesophago cylindrico v. amphoraeformi. *Ocelli* nulli. *Otolithus* unus prominentiis duabus vel nullis, otolithotheca inclusus. *Androgyna*. *Penis* retrorsum situs. *Anus* nullus. Maricolae vel aquarum dulcium incolae.

* *Os* antrorsum situm. Corpus utroque margine longitudinaliter involutum. Convoluta *Oersted*.

1. *Monotus paradoxus*.

Convoluta paradoxa *Oersted*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 218. — *O. Schmidt*: in Sitzungsber. d. kais. Akad. IX. (1852) 492. Tab. XLIV. 1. — *Gosse*: in Ann. nat. hist. 2. ser. XVI. (1855) 312. — *Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1859. II. 183.

Planaria haustum *Dalyell*: Powers of the Creator II. (1853) 106. Tab. XIV. 36—38.

Habitaculo adde: Prope Bergen in Norwegia (*O. Schmidt*). — Ad littora Scotiae (*Dalyell*).

2. *Monotus Johnstoni*.

Convoluta *Johnstoni* *Diesing*: Syst. Helm. I. 219.

Habitaculum. In sinu Berwickensi, inter *Confervas* (*Johnston*).

3. *Monotus Diesingii*.

Convoluta *Diesingii* *O. Schmidt*: in Sitzungsber. d. kais. Akad. IX. 493. Tab. XLIV. 2.

Habitaculum. Ad insulam Lesinam (*O. Schmidt*).

4. *Monotus Schultzii*.

Convoluta *Schultzii* *O. Schmidt*: in Sitzungsber. d. kais. Akad. IX. 493. Tab. XLIV. 3. — *M. Schultze*: in Würzburg. phys. med. Gesellsch. IV. (1854) 223 et 224 (eum anatom.).

Habitaculum. Ad insulam Lesinam (*O. Schmidt*). Septembri, Aconae (*M. Schultze*).

5. *Monotus albicinctus*.

Corpus planum oblongum ovatum, antice rotundatum, retrorsum acuminatum, fasciis duabus transversalibus dorsalibus albis. Longit. . . . .

Convoluta *albicincta* *M. Schultze*: in *Troschel's Arch.* 1849. I. 281.

Habitaculum. Ad *Batrachospermum* in litore orae orientalis insulae Rugiae (*M. Schultze*).

** Os in medio corporis situm. Corpus marginibus haud involutum.
Mesopharynx *Schmarda* partim.

6. *Monotus mesopharynx* DIESING.

Corpus planum oblongum retrorsum attenuatum, rufo-griseum. *Os* in medio corporis situm, oesophago cylindrico. *Otolithus* prominentiis duabus lenticularibus. *Penis* retrorsum situs, sagittaeformis. Longit. $\frac{1}{3}$ '''.

Ganglion cerebrale antrorsum emittit ramulum crassum apice ureeiformem otolithum excipientem. — Ovula obscure rubra.

Mesopharynx otophorus *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 4. Tab. I. 10. 11.

Habitaeculum. In aqua dulci stagnante prope Stellenbosch ad caput bonae spei (*Schmarda*).

*** Os retro medium corporis situm. Corpus marginibus haud involutum.
Monocelis Auctor.

7. *Monotus unipunctatus* DIESING.

Otolithus prominentiis duabus. *Penis* pyramidatus armatus.

Monocelis unipunctata *Oersted*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 185. — *M. Schultze*: Beitr. Turbell. I. 38 et 75. Tab. II. 8—10 (anatom.).

Habitaeculo adde: Sub superficie aquae ad littus maris baltici (*Schultze*).

8. *Monotus rutilans*.

Monocelis rutilans *Hempr. et Ehrenb.* — *Dies*. Syst. Helm. I. 185.

Habitaeculum. Ad Fucos maris baltici (*Müller*).

9. *Monotus hyalinus*.

Corpus ovale postice rotundatum, hyalinum. *Caput* rotundatum.

Longit. $2\frac{1}{2}$ ''', latit. $\frac{1}{2}$ '''.

Embryo breve post exclusionem subglobosus ciliis vibrantibus obsitus, excavatione circulari.

Monocelis hyalina *Beneden*: Recherch. Faun. litt. Belgique 40 et 56. Tab. VII. 5—9 (et de evolut. embryonis).

Habitaeculum. Ad littora Belgiae (*Beneden*).

10. *Monotus lacteus* DIESING.

Corpus sublineare antrorsum attenuatum, extremitate postica interdum in discum dilatabili, lacteum. *Os* retro medium corporis situm, oesophago amphoraeformi limbo crenulato. *Otolithus* globosus in otolithotheca globosa. Longit. . . .

Gaimard: Voyage en Scandinavie etc. Zool. Tab. D. (Aporocephala)
1—11 (et fig. anatom.).

Habitaculum. In mari boreali (Gaimard).

Species inquirendae.

11. **Monotus glaucus.**

Monocelis glauca Diesing: Syst. Helm. I. 186.

Habitaculum. In aquis Daniae (Müller).

12. **Monotus subulatus.**

Monocelis subulata Diesing: Syst. Helm. I. 186.

Habitaculum. Inter Convervas marinas et in fundo limoso cavernarum rupium aquam sub aestu retinentium, in Groenlandia copiose (Fabricius).

13. **Monotus excavatus.**

Monocelis excavata Diesing: Syst. Helm. I. 187.

Macrostomum auritum M. Schultze: Beitr. Turbell. 58 et 77. Tab. V. 4
(animal.).

Habitaculo adde: Ad littus maris baltici Gryphiae aestate et autumno (Schultze).

IX. DIOTIS SCHMARDA.

Corpus planum oblongum. *Caput* corpore continuum. *Os* ventrale retrorsum situm, oesophago conico. *Ocelli* nulli. *Otolithi* duo, singulo otolithotheca propria incluso. *Androgyua*. *Penis* . . . *Anus* nullus. Aquarum dulcium Americae aequinoctialis incolae.

1. **Diotis grisea SCHMARDA.**

Corpus oblongum ovale depressum griseum. Longit. $1\frac{1}{2}''$.

Diotis grisea Schmarda: Neue wirbell. Th. I. I. 5. Tab. I. 14.

Habitaculum In aqua dulci, San Juan del Norte in America centrali (Schmarda).

Familia VII. Vorticinea Hempr. et Ehrenb. Charact. amplif. Corpus planum vel teretiusculum. Caput corpore continuum, haud cristatum v. ciliis rigidis cristatum. *Os* ventrale, antrorsum, in medio corporis v. retrorsum situm, oesophago cylindrico, amphorae-formi, subgloboso, infundibuliformi v. pandurae-formi. *Ocelli* 2 v. 4, rarissime 3. *Otolithi* nulli. *Androgyua*. Apertura genitalis retrorsum sita. *Ovipara*, rarissime ovovivipara. *Anus* nullus. Aquarum dulcium vel maris incolae.

† Ocelli duo.

X. *TURBELLIA HEMPRICH* et *EHRENBERG*. Char. amplificato.

Planaria Fabricius. — *Derostoma Dugès* partim. — *Mesostomi* spec. *Dugès*. — *Macrostoma Oersted*. — *Strongylostoma Oersted*. — *Orthostomum O. Schmidt* nec *Hempr.* et *Ehrenb.* — *Selizostomum Schmidt*. — *Mesopharyngis* spec. *Schwarda*. — *Chonostomum Schwarda*. — *Catesthia Leidy*.

Corpus teretiuseulum v. *depressum*. *Caput* corpore continuum. *Os* ventrale superum, rimaeforme, longitudinale vel transversum, vel subellipticum, v. in medio fere corporis situm circulare, v. posticum subterminale, oesophago cylindrico, amphoraeformi vel infundibuliformi, protractili v. hand protractili. *Ocelli* duo antici. *Otolithus* nullus. *Androgyua*. *Anus* nullus. Aquarum dulcium, rarius maris incolae.

Conspectus dispositionis specierum.* *Os* superum, rimaeforme, subellipticum v. circulare sp. 1—25.** *Os* in medio vel paulum supra vel retro corporis medium situm sp. 26—46.*** *Os* subterminale posticum sp. 47.

Species inquirendae: 48—57.

* *Os* superum, rimaeforme, subellipticum v. circulare.

Turbella Hempr. et *Ehrenb.* — *Derostoma Dugès* partim. — *Macrostoma Oersted*. — *Strongylostomi* et *Vorticis* spec. *Schwarda*.

1. *Turbella platyura HEMPRICH* et *EHRENBERG*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 223.

Habitaeculum. Monspensulani (*Dugès*). — Berolini (*Ehrenberg*).

2. *Turbella appendiculata DIESING*: Syst. Helm. I. 224 adde.

Macrostomum Hystrix Oerst. — *Schultze*: Beitr. Turbell. I. 56, 73 et 77. Tab. V. 3 (animal.). Tab. I. 15 (anatom.).

Habitaeculo adde: Prope littus in profunditate aliquot pedum in mare baltico ab initio aestatis usque ad autumnum organis genitalibus evolutis (*Schultze*).

Sed. cl. *Schultze* eum specie subsequente identica.3. *Turbella Hystrix DIESING*: Syst. Helm. I. 224 adde.

Macrostomum Hystrix Oersted. — *Schultze*: Beitr. Turbellar. I. c. — *O. Schmidt*: in Sitzungsber. d. kais. Akad. XXV. (1857) 87 et in Denkschr. d. kais. Akad. XV. 36.

Habitaeculo adde: Prope Cracoviam (*Schmidt*).

4. **Turbella pisciculus** HEMPRICH et EHRENBERG. — *Dies. Syst. Helm. I. 224.*
 Habitaculum. Berolini (Ehrenberg).
5. **Turbella Squalus** EHRENBERG:
 Akaleph. d. rothen Meeres 66.
Turbella Squalus Diesing: Syst. Helm. I. 224.
 Habitaculum. Monspessulani, in paludosis (Dugès).
6. **Turbella lunulata** HEMPRICH et EHRENBERG. — *Dies. Syst. Helm. I. 225.*
 Habitaculum. Berolini (Ehrenberg).
7. **Turbella selenops** EHRENBERG:
 Akaleph. d. rothen Meeres 66.
Turbella selenops Diesing: Syst. Helm. I. 225.
 Habitaculum. Monspessulani, in paludosis (Dugès).
8. **Turbellaria unipunctata** DIESING: *Syst. Helm. I. 225 adde.*
Derostomum Schmidtianum Schultze: Beitr. Turbellar. I. 50, 73 et 76.
 Tab. IV. 6 (animal.). Tab. I. 7, 8, 38. Tab. IV. 7—9 (anatom.).
 ? *Planaria fodinae Dalyell: Powers of the Creator II. 110. Tab. XV. 7—12.*
Derostomum unipunctatum Oersted? — Leuckart: in Troscchel's Arch. 1859. II. 183.
 Habitaculo adde: In fossis et piscinis, Januario — Martio organis genitalibus minus evolutis, Gryphiae (Schultze). — Ad littora Scotiae (Dalyell).
 Secundum cl. *Schultze* cum specie subsequente identica.
9. **Turbella Schmidiana** DIESING: *Syst. Helm. I. 225 adde:*
Derostomum Schmidtianum Schultze: Beitr. Turbell. I. c.
 Habitaculum. Prope Axien ad Albim in limosis, Junio (Schmidt).
10. **Turbella gibba** DIESING: *Syst. Helm. I. 226.*
 Habitaculum. Hafniae (Fabricius), ad Hofmansgave (Oersted).
11. **Turbella viridis.**
Corpus subcylindricum, capite rotundato, extremitate postica acuminata, viride tinctum. *Os* subterminale circulare, oesophago amphoraeformi. *Ocelli* ovales, nigri. Longit. 1 — 1½'', latit. ⅓ — ⅓''.
Vortex viridis Schultze: Beitr. Turbell. I. 47, 73—74. Tab. III. 4 (animal.). Tab. I. 1, 2, 2^a, 6^a, 17, 30, 35, 37 et Tab. III. 5 (anatom.).
 — *O. Schmidt: in Sitzungsab. XXV. 87 et in Denkschr. XV. 22.*

? *Hypostomum viride* Schmidt. — Dies. Syst. Helm. I. 229. — Leuckart: in Troschel's Arch. 1854. II. 348 (de identitate cum Pl. Hellsuone; cfr. Turbellae sp. inquirendas Nr. 4. — Leydig: in Müller's Arch. 1857. 415. — Leuckart: in Troschel's Arch. 1858. II. 89.

Habitaeculum. In pratis inundatis Decembri usque ad finem Martii organis genitalibus haud evolutis, haud raro decoloria; postea versus aestatem organis genitalibus instructa et rarissime decoloria, prope Gryphiam (Schultze) — Axien ad Albin in Borussia. Martio et Aprili in lacubus prope Cracoviam (Schmidt).

12. *Turbella scoparia*.

Vortex scoparius O. Schmidt: in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXV. 87 et in Denkschr. XV. 22 et 46. Tab. I. 1—4 (cum anatom.).

Habitaeculum. In piscino prope Cracoviam copiose cum *T. viridi* (O. Schmidt).

13. *Turbella baltica* SCHULTZE.

Corpus subcylindricum, capite obtusato, extremitate postica acuminata, laete brunneum. **Os** subterminale subcirculare, oesophago amphoraeformi. **Ocelli** ovales vel reniformes, nigri. **Penis** corneus subcylindricus uncinulo terminali, retrorsum situs. Longit. $\frac{1}{2}$ — $\frac{2}{3}$ ''' , latit. $\frac{1}{8}$ '''.

Vortex balticus Schultze: Beitr. Turbellar. I. 48, 74 et 76. Tab. IV. 1 (animal.). Tab. I. 28^b. Tab. IV. 2—4 (anatom.). — Van Beneden: Recherch. Faun. litt. Belgique 34. Tab. V. 10—12 (ovula).

Habitaeculum. In mare baltico prope Gryphiam frequenter animalcula organis genitalibus evolutis et simul juvenilia ab Aprili usque ad autumnum; animalcula solum juvenilia Martio (Schultze).

In uno ovulo embryones duo.

14. *Turbella notops*.

Corpus subfusiforme postice attenuatum, albidum. **Os** antrorsum silum. **Ocelli** nigri rotundati. Longit. ad 2'''.

Derostoma notops Dugès: in Annal. des sc. nat. XV. 141. Tab. IV. 2.

Turbella? Phaenocora? Ehrenberg: Akaleph. des rothen Meeres 66.

Gyrator hermaphroditus (partim) Diesing: Syst. Helm. I. 227.

Habitaeculum. Monspensulani (Dugès).

15. *Turbella galiziana*.

Derostomum galizianum O. Schmidt: in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXV.

I. (1857) 87 et in Denkschr. XV. (1858) 26 (et de organ. genital.).

Tab. III. 1.

Habitaculum. Prope Cracoviam saepe cum Vortice viridi et scopario (O. Schmidt).

16. Turbella reticulata.

Vortex reticulatus O. Schmidt: in Sitzungsab. d. kais. Akad. IX. (1852) 496. Tab. XLV. 7.

Vortex reticulatus? Idem ibid. XXIII. (1857) 353. Tab. II. 4.

Habitaculum. Prope Lesinam et prope Neapolin (Schmidt).

17. Turbella leucocelis.

Corpus subcylindricum, pallide griseum. *Os* antrorsum situm rimaeforme, oesophago doliiformi. *Ocelli* circulares albescentes. Longit $1\frac{1}{4}$ '''.

Derostomum leucocelis Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 6. Tab. I. 7.

Habitaculum. In aqua dulci prope San Juan del Norte in America centrali (Schmarda).

18. Turbella truncata.

Corpus subcylindricum, retrorsum depressiusculum, antice truncatum, lateritium. *Os* antrorsum situm, rimaeforme, oesophago amphorae- s. doliiformi. *Ocelli* pyriformes nigri. *Penis* hamatus in basi semilunari, retrorsum situs. Longit. $1\frac{1}{2}$ '''.

Derostomum truncatum Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 6. Tab. I. 8.

Habitaculum. In aqua stagnante cum Stentore nigro prope Illawara, in Nova Cambria (Schmarda).

19. Turbella siphonophora.

Orthostomum siphonophorum O. Schmidt: in Sitzungsab. d. kais. Akad. IX. 500. Tab. XLVII. 14.

Macrostomum siphonophorum Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 8 (nota).

Habitaculum. Prope Lesinam (O. Schmidt).

20. Turbella andicola (Schmarda).

Corpus planum oblongum, antice truncatum, postice latum, flavo-griseum. *Os* antrorsum situm circulare. *Ocelli* in fronte remoti nigri. *Penis* curvatus, aculeis retrorsum directis utrinque duobus brevibus. Longit. $\frac{3}{4}$ '''.

Strongylostomum andicola Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 9. Tab. II. 20.

Habitaculum. In aqua dulci stagnante ad pedem montis Pichincha in republica Ecuador (Schmarda).

21. Turbella metopoglana.

Corpus planiusculum oblongum, flavo-griseum. *Os* in primo corporis triente. *Ocelli* frontales nigri. *Penis* curvatus aculeis retrorsum directis utrinque duobus longioribus. Longit. $\frac{1}{4}$ ''.

Ovula matura oebraea, testa dura chitinacea.

Strongylostomum metopogleneum *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 9. Tab. II. 21 et 21^a.

Habitaculum. In aqua stagnante prope Sidney in Australia (*Schmarda*).

22. Turbella sphaeropharynx.

Corpus planum, oblongo ovale, rufo-griseum, tractu cibario brunneo transparente. *Os* circulare antrorsum situm, oesophago globoso. *Ocelli* elliptici nigri. Longit. 1''.

Vortex sphaeropharynx *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 5. Tab. I. 3.

Habitaculum. In aqua stagnante prope Cali in valle Cauca, Novae Granadae (*Schmarda*).

23. Turbella caudata.

Corpus cylindricum postice in formam caudae attenuatum, rufo-griseum. *Os* antrorsum situm, oesophago ovali. *Ocelli* sphaerici nigri. *Penis* subuliformis, basi incrassatus, scutello insidens. Longit. $1\frac{1}{2}$ ''.

Ganglion cerebrale distinctum, fila nervea 5 emittens, quorum duo versus oculos excurrunt. *Os* ciliis vibrantibus magnis obsessum.

Vortex caudatus *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 5. Tab. I. 4.

Habitaculum. In fonte prope Popayan Novae Granadae (*Schmarda*).

24. Turbella trigonoglena.

Corpus subcylindricum, medio parum dilatatum, retrorsum attenuatum. *Os* antrorsum situm, oesophago ovali. *Ocelli* triangulares nigri. *Penis* longe subulatus. Longit. $\frac{1}{2}$ ''.

Testiculi duo elongati. Vesicula seminalis globosa. Ovaria duo longa utriculiformia.

Vortex trigonoglena *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 6. Tab. I. 5.

Habitaculum. In aqua stagnante prope Bathurst in Nova Cambria (*Schmarda*).

25. Turbella Conus.

Corpus conicum. *Os* antrorsum situm, oesophago doliiformi margine denticulato. *Ocelli* reniformes nigri. Longit. $1\frac{1}{4}$ ''.

Intestinum conicum.

Vortex conus *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 6. Tab. I. 6.

Habitaeculum. In aquis stagnantibus sylvarum, San Juan del Norte, in America centrali (*Schmarda*).

** Os in medio vel paulum supra vel retro corporis medium situm.

Mesostomum *Dugès*. — Strongylostoma *Oersted*. — Mesopharyngis spec. et Chonostomum *Schmarda*.

26. *Turbella fusiformis*.

Derostoma (Mesostoma) fusiforme *Dugès*. — *Ehrenberg*: Akaleph. des rothen Meeres 66.

Mesostomum fusiforme *Dugès*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 222.

Strongylostoma assimile *Oersted*. — *Schultze*: Beitr. Turbellar. 53.

Habitaeculum. In aquis stagnantibus Galliae (*Dugès*); — in Dania (*Oersted*).

27. *Turbella radiata*.

Mesostomum radiatum *Diesing*: Syst. Helm. I. 222.

Strongylostoma radiatum *Schultze*: Beitr. Turbellar. 53.

Habitaeculum. In Daniae aquis paludosis et piscinis (*Müller* et *Oersted*).

28. *Turbella rostrata*.

Derostoma (Mesostoma) rostratum *Dugès*. — *Ehrenberg*: Akaleph. des rothen Meeres 66.

Mesostomum rostratum *Dugès*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 220. — *Schultze*: Beitr. Turbell. I. 73—74. Tab. I. 10—12, 23 (anatom. et de corp. bacill.). — *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 10.

Habitaeculo adde: Prope Badulla in Ceylonia (*Schmarda*).

29. *Turbella Ehrenbergii*.

Os in calycem s. receptaculum vasorum aquiferorum excurrentis.

Planaria tetragona var. *Ehrenberg*: Akaleph. d. roth. Meeres 66.

Mesostomum Ehrenbergi *Oersted*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 220. — *Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1852. I. 234 (anatom.).

Mesostomum Ehrenbergii *O. Schmidt*: in Sitzungsb. d. kais. Akad. XXV. 87, 88 et in Denkschr. XV. 32 et 46. Tab. III. 34 (anatom. cum notit. biograph.).

Habitaeculo adde: Prope Cracoviam frequenter (*O. Schmidt*).

30. *Turbella Lingua*.

Mesostomum Lingua *Schmidt*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 221.

Habitaeculum. Prope Axien ad Albim, Aprili et Junio (*O. Schmidt*).

31. Turbella personata.

Mesostomum personatum *Schmidt*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 221. —
O. Schmidt: in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXV. 87 et in Denkschr.
 XV. 81. Tab. III. 2.

Habitaculo adde: Prope Cracoviam frequenter (*O. Schmidt*).

32. Turbella pusilla.

Mesostomum pusillum *Schmidt*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 221.

Habitaculum. Prope Axien ad Albim, Majo (*Schmidt*).

33. Turbella tetragona.

Mesostomum tetragonum *Schmidt*. — *Dies.* Syst. Helm. I. 222. —
M. Schultze: Beitr. Turbell. I. 73—74. Tab. I. 4—6. 18—20, 24 a—d.
 25, 29, 31—33. 34 (anatom.).

Habitaculo adde: Gryphiae (*Schultze*).

34. Turbella Craci.

Mesostomum Craci *O. Schmidt*: in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXV. 87 et
 in Denkschr. XV. 27—29 et 46. Tab. II. 1—3.

Habitaculum. Prope Cracoviam (*Schmidt*).

35. Turbella lenticulata.

Mesostomum lenticulatum *O. Schmidt*: in Sitzungsab. d. kais. Akad. IX.
 (1852) 497. Tab. XLVI. 9.

Habitaculum. Färö in portu Thorshavn (*Schmidt*).

36. Turbella producta.

Schizostomum productum *Schmidt*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 226.

Mesostomum productum *Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1854. II. 349.
 — *O. Schmidt*: in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXV. 88 et in Denkschr.
 XV. 34.

Habitaculum. Prope Axien ad Albim, in lacunis pluvialibus
 gregarie, Majo et Junio (*Schmidt*).

37. Turbella fallax.

Mesostomum fallax *O. Schmidt*: in Denkschr. d. kais. Akad. XV. 34.
 Tab. III. 6—7.

Habitaculum. Prope Cracoviam fine Maji et initio Junii fre-
 quenter (*O. Schmidt*).

38. Turbella cyathus.

Mesostomum cyathus *O. Schmidt*: in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXV. 87
 et in Denkschr. XV. 29. Tab. II. 6. 7 (anatom.).

Habitaeculum. Prope Cracoviam variis locis, frequens, nec non prope Gratiam (O. Schmidt).

39. *Turbella Wandae*.

Mesostomum Wandae O. Schmidt: in Sitzungsber. d. kais. Akad. XXV. 87 et in Denksehr. XV. 33 et 46. Tab. II. 8—9. Tab. III. 5.

Habitaeculum. In paludibus prope Cracoviam Aprili raro, fine Maji frequenter (O. Schmidt).

40. *Turbella bacillifera* DIESING.

Corpus planum oblongum, capite truncato, extremitate postica rotundatum, corpuseulis bacillaribus retrorsum prominentibus munitum, flavidum. *Os* in medio fere corporis. *Ocelli* elliptici nigri. Longit. 1'''.

Mesostomum hystrix Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 10. Tab. II. 23.

Habitaeculum. In aqua dulci stagnante prope Pisino in Istria (Schmarda).

41. *Turbella diglena*.

Corpus subcylindricum depressiusculum, capite rotundato, extremitate postica sensim attenuatum, cyaneo-griseum. *Os* in medio corporis, oesophago cylindrico protractili. *Ocelli* nigri. *Penis* tricuspidatus. Longit. $\frac{3}{4}$ '''.

Mesopharynx diglena Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 4. Tab. I. 12.

Habitaeculum. In aqua dulci stagnante prope Sidney et Paramatta in Nova Cambria (Schmarda).

42. *Turbella crenulata*.

Corpus subcylindricum retrorsum parum attenuatum. *Os* in medio corporis situm, oesophago infundibuliformi, margine crenulato, protractili. *Ocelli* purpurei. *Penis* cirriformis. Longit. 1'''.

Chonostomum crenulatum Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 4. Tab. I. 13 et 13^a.

Habitaeculum. In aqua dulci stagnante prope Auckland in Nova Zeelandia (Schmarda).

43. *Turbella ovoidea*.

Mesostomum ovoideum O. Schmidt: in Sitzungsber. d. kais. Akad. IX. 497. Tab. XLV. 8.

Habitaeculum. Prope Lesinam (O. Schmidt).

44. *Turbella Solea*.

Mesostomum Solea O. Schmidt ibid. XXIII. 354 et 365. Tab. II. 5.

Habitaeculum. In mare prope Neapolim (O. Schmidt).

45. *Turbella truncula*.

Mesostomum trunculum O. Schmidt: in Sitzungsber. XXV. 87 et in Denkschr. XV. 35 et 46. Tab. III. 8

Habitaeculum. Prope Cracoviam, rarissime (O. Schmidt).

46. *Turbella nigrovenosa* DIESING.

Capus elongatum planum, capite obtuso, extremitate postica acuminata, clare brunneum, nigrovenosum. Os parum retro medium corporis situm. Ocelli reniformes nigri. Penis longissimus tortuosus. Apertura genitalis retrorsum sita. Longit. 1''', latit. $\frac{1}{4}$ '''.

Mesostomum marmoratum M. Schultze: Beitr. Turbell. I. 54. Tab. V. 2. 2a, 2 β . — Van Beneden: Recherch. Faun. litt. Belgique 41.

Habitaeculum. Ad algas marinas raro, Gryphiae; animalcula organis genitalibus evolutis sed numquam cum ovulis ab Aprili per totum aestatem (Schultze), fine Maji, vulgaris, Ostendae (Beneden).

*** Os subterminale posticum.

Catesthia Leidy.

47. *Turbella stellato-maculata* LEIDY.

Corpus subcylindricum capite et extremitate postica rotundatis, supra maculis stellato-ramosis nigris versus margines evanescentibus dense et regulariter, antrorsum maculis tribus cum ocellis alternantibus notatum, subtus albidum transparens. Os subterminale posticum, oesophago amphoraeformi. Ocelli globosi nigri. Longit. 3—8''. latit. $\frac{1}{4}$ —1''.

Animalcula voracissima; specimina longitudinis 8'' ore suo valde dilatabili Planariam maculatam 6'' longam deglutire cl. Leidy testat.

Catesthia stellato-maculata Leidy: in Proceed. Acad. Philad. V. (1851) 290.

Habitaeculum. Sub saxis in fluviis Delaware et Schuylkill (Leidy).

Species inquirendae:

48. *Turbella assimilis* DIESING: Syst. Helm. I. 226.49. *Turbella caudata*.

Corpus oblongum, capite truncato, extremitate postica in caudam attenuata, griseo-flavescens. Os... Ocelli lunati vel subro-

tundi. *Penis ovalis* in appendicem styliformem antice uncinatam attenuatus. Longit. 3".

Vortex caudatus *Oersted*: in *Kroyer's Naturhist. Tidssk. I.* (1844—1845), 416.

Habitaculum. Prope Dröbak inter algas (*Oersted*).

50. *Turbella strigata*.

Mesostomum strigatum *Oersted*. — *Dies. Syst. Helm. I.* 222.

51. *Turbella bistrigata*.

Mesostomum bistrigatum *Oersted*. — *Dies. Syst. Helm. I.* 223.

52. *Turbella?* stagni.

Planaria stagni *Dalyell*: Powers of the Creator II. 118. Tab. XVI. 30.

Mesostomum? *Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1859. II. 183.

Habitaculum. In Scotia (*Dalyell*).

53. *Turbella Planaria*.

Distigma¹⁾ *Planaria Hempr. et Ehr.* — *Diesing*: Syst. Helm. I. 187.

54. *Turbella Proteus*.

Distigma *Proteus Hempr. et Ehr.* — *Dies. Syst. Helm. I.* 187 et 648. —

Bailey in *Smithson. Contrib.* II. 45.

Habitaculo adde: Salem in Massachusetts (*Cole*).

55. *Turbella viridis*.

Distigma viride *Hempr. et Ehr.* — *Dies. Syst. Helm. I.* 188 et 648.

56. *Turbella Helluo*.

Distigma? *Helluo Diesing*: Syst. Helm. I. 188.

Vortex viridis *Schultze*: Beitr. Turbell. 47 (solum in nota).

Planaria graminea *Dalyell*: Powers of the Creator II. 119—121.

Mesostomum viridatum? *Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1859. II. 183.

Habitaculo adde: In Scotia (*Dalyell*).

57. *Turbella tenax*.

Distigma? *tenax Hempr. et Ehr.* — *Diesing*: Syst. Helm. I. 188 et 648.

XI. SPIROCLYTUS o. SCHMIDT.

Maerostomi et Goniocarenæ spec. *Schmarda*.

Corpus gracile ciliatum. *Caput* corpore continuum, ciliis rigidis longis cristatum. *Os* ventrale circulare vel rimaeforme, antrorsum

¹⁾ Cfr. *Stimpson Prodr. I. I.* (de translatione ad Rhabdocoela).

situm, oesophago subgloboso. *Ocelli* duo ante os. *Otolithus* nullus. *Androgyna*. *Penis* corneus bispiralis apiculo recto, retrorsum situs. *Anus* nullus. Maricolae.

1. **Spiroclytus Nisus** O. SCHMIDT:

in Sitzungsber. d. kais. Akad. XXIII. (1857) 356 et 365. Tab. III. 8 (cum anatom.).

Habitaeculum. Neapoli (O. Schmidt).

2. **Spiroclytus setosus**.

Corpus cylindricum ciliis vibrantibus et rigidis, extremitate postica corporis lanceolata, flavo-griseum. *Caput* rotundatum setis 4 symmetrice dispositis. *Os* rimaeforme, oesophago. . . *Ocelli* circulares nigri. Longit. 1'''.

Superficies corporis corpuseulis bacillaribus solitariis, binis v. ternis prominentibus exasperatum.

Macrostomum setosum *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 7. Tab. I. 15, 15^a.

Habitaeculum. In aqua stagnante vallis Cauca prope Popayan (Schmarda).

Species inquirenda:

3. **Spiroclytus capitatus**.

Corpus oblongum, postice acuminatum, marginibus undulatis, subpellucidum flavescens. *Caput* a corpore discretum trigonum ciliis longis obsitum. *Ocelli* lunati. *Os*. . . Longit. $\frac{3}{4}$ '''.

Vortex capitata *Oersted*: Entw. syst. Einth. Plattw. 65, fig. 7.

Gonioearena capitata *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 14.

Habitaeculum. In profunditate 6 orgyiarum in fretu Öresund semel repertum (Oersted).

†† *Ocelli* tres.

XII. TRICELIS QUATREFAGES.

Mesostomi spec. *Schultze*.

Corpus planum dilatatum. *Caput* corpore continuum. *Os* ventrale, retro medium corporis situm, oesophago subgloboso. *Ocelli* tres antrorsum siti transverse uniseriales. *Androgyna*. *Apertura* genitalis. . . *Anus* nullus. Maricolae v. aquarum dulcium incolae.

1. **Tricelis fasciata** QUATREFAGES. — *Dies*. Syst. Helm. I. 189.

Habitaeculum. Milazo in Sicilia inter lapides maris (Quatrefages).

2. *Tricelis quadripunctata* DIESING: Syst. Helm. I. 190.

Habitaeculum. Inter *Utram Linzam*, Hafniae (Fabricius).

3. *Tricelis obtusa*.

Corpus planum, capite et extremitate postica obtusis, album. *Ocelli* subfrontales. *Os* retro corporis medium situm, oesophago subglobo? Longit. 1—1½", latit. ⅓—½".

Mesostomum obtusum *Schultze*: Beitr. Turbell. 54. Tab. V. 1.

Habitaeculum. In fossa, Julio, specimina duo, prope Gryphiam (Schultze).

† † † Ocelli 4.

XIII. VORTEX HEMPRICH et EHRENBERG. Charactere amplific.

Planaria Müller. — Vertex *Hempr.* et *Ehrenb.* — Tetracelis *Hempr.* et *Ehr.* — Prostoma *Leidy* — Pseudostomum, Hypostomum et Trigonostomum *O. Schmidt*.

— Telostomum et Cylindrostomum *Oersted.* — Allostoma *Beneden.*

Corpus teretiusculum v. depressum. *Caput* corpore continuum. *Os* ventrale, superum subterminale, v. antrorsum v. in medio fere corporis v. retrorsum situm, oesophago amphoraeformi, subglobo vel cylindrico, protractili v. haud protractili. *Ocelli* quatuor in quadrangulum dispositi, interdum hinc lineola curva nigra longitudinaliter juncti, quasi semilunati. *Androgyua*. *Apertura* genitalis retrorsum sita. *Anus* nullus. Aquarum dulcium aut maris incolae.

* *Os* antrorsum situm, imo subterminale.

Vortex *Hempr.* et *Ehrenb.*

1. *Vortex truncatus* HEMPRICH et EHRENBERG. — *Dies.* Syst. Helm. I. 229. adde:

Schmarda: in Denksehr. d. kais. Akad. VII. 7. — *O. Schmidt*: in Sitzungsab. XXV. 87 et in Denksehr. XV. 22.

Planaria cuneus *Dalyell*: Powers of the Creator II. 121. Tab. XV. 15. 16. *Vortex truncatus*? *Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1859. II. 183.

Habitaeculo adde: In aqua stagnante, Febuario prope Alexandriam (*Schmarda*) — in Scotia (*Dalyell*) — prope Cracoviam (*O. Schmidt*).

2. *Vortex pictus* O. SCHMIDT. — *Dies.* Syst. Helm. I. 230. adde:

O. Schmidt: in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXV. 87 et in Denksehr. XV. 24 et 46. Tab. I. 5—9 (anatom. et physiol.).

Habitaeculo adde: Prope Cracoviam (*O. Schmidt*).

3. **Vortex coronarius** O. SCHMIDT:

in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXV. 87 et in Denkschr. XV. 26 et 46. Tab.
l. 10—11 (de organ. genital.).

Habitaculum. Prope Cracoviam, raro (O. Schmidt).

4. **Vortex Benedeni** O. SCHMIDT:

in Sitzungsab. d. kais. Akad. IX. 496. Tab. XLV. 6.

Habitaculum. Prope Lesinam (O. Schmidt).

5. **Vortex penicillatus** O. SCHMIDT:

in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXIII. 352. Tab. l. 3.

Habitaculum. Prope Lesinam (O. Schmidt).

6. **Vortex Girardi** O. SCHMIDT:

in Sitzungsab. d. kais. Akad. l. c. 351. Tab. l. 2.

Habitaculum. Neapoli prope St. Luciam (O. Schmidt).

7. **Vortex ferrugineus** SCHMARDA:

in Denkschr. d. kais. Akad. VII. 16, 26 et 28. Tab. V. 2.

Habitaculum. In lacu subsalso prope El-Kab in Egypto,
Martio (Schmarda).

* * Os in medio fere corporis.

Cylindrostomum Oersted. — *Pseudostomum O. Schmidt.*

8. **Vortex quadrioculatus** FREY et LEUCKART. — *Dies.* Syst. Helm.
I. 130. adde:

Pseudostomum Feroense O. Schmidt. — *Diesing:* Syst. Helm. I. 236. —

Van Beneden: Recherch. Faun. litt. Belgique 41.

Pseudostomum quadrioculatum Leuckart: in Götting. gel. Anzeig. 1851.
1940 et in Trosehel's Arch. 1854. II. 348.

Habitaculo adde: Faeroe in sinu Thorshavensi, vere
(O. Schmidt) ad superficiem *Ostreorum* ad littora Belgiae
(Beneden).

9. **Vortex caudatus.**

Corpus oblongo-ovale, cauda minuta acuminata terminatum,
griseus, medio nigrescens. *Os* in medio corporis situm, oesophago
cylindrico. *Ocelli* posteriores magis inter se remoti quam anteriores.
Longit. 1''.

Cylindrostoma caudatum Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidssk. I.
1844—1845. 416.

Habitaculum. Inter algas prope Dröbak haud procul a Christiania (Oersted).

10. *Vortex dubius.*

Corpus oblongum, capite obtuso, postice in caudam attenuatum, subhyalinum, medio griseum. *Os* in medio corporis situm, oesophago cylindrico. *Ocelli* posteriores magis inter se remoti quam anteriores. Longit. . . .

Cylindrostomum dubium Oersted l. s. c. 417.

Habitaculum. Prope Dröbak (Oersted).

11. *Vortex mutabilis.*

Planaria mutabilis Eichwald. — *Dies.* Syst. Helm. I. 649.

Habitaculum. In aquis stagnantibus prope Kaugern, Julio (Eichwald).

*** *Os* retrorsum situm.

Allostoma Beneden. — *Telostoma Oersted.* — *Tetracelis spec.* Diesing.

12. *Vortex pallidus.*

Corpus proteum. *Os* transversale, retrorsum situm, oesophago subgloboso retrorsum directo. *Ocelli* quatuor in quadrangulum dispositi. *Apertura* genitalis retro *os* sita. Longit. 1—1½''.

In capite statu expanso foveolae (cephalopori?) duae. — Filamenta spiralia vesiculis ovalibus inclusa antrorsum prope ganglia cerebraalia sita, incertae functionis. Vas aquiferum in postica corporis parte poro excretorio terminali. Organum vitelligenum? Ovaria duo ad latera oesophagi symmetrie disposita. Testiculi duo in vicinis ovariorum. Vesicula seminalis. Spermatozoidea spiralia. Ovula ovalia, pedicellata. — Embryo breve post exclusionem saeciformis, ovalis, ciliatus, coecus, ocellis sub evolutionis progressu apparentibus primum 2, lente cristallina instructis.

Allostoma pallida Van Beneden: Recherch. Faun. litt. Belgique 34—39 et 55. Tab. VI. 1—21 (et de evolut. et anatom.).

Habitaculum. Ad saxa in aqua marina ad littora Belgiae copiose (Beneden).

13. *Vortex Mytili.*

Corpus depressum, ovale, ferrugineum. *Os* subterminale posticum. *Ocelli* nigri, gemini, antici minores. Longit. ½''.

Planaria tubulosa Fabricius? in Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Skr. II. 32. Tab. III. T. 1—2.

Telostoma Mytili Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidsskr. IV. 555. —

Idem: Entw. einer system. Einth. d. Plattw. 59.

Tetracelis Mytili Diesing: Syst. Helm. I. 190.

Habitaculum. *Mytilus edulis*: ad branchias (Oersted).

Species inquirendae:

14. **Vortex marginatus** *DIESING*: Syst. Helm. I. 230.

15. **Vortex emarginatus** *DIESING*: Syst. Helm. I. 231.

16. **Vortex cruciatus** *DIESING*: Syst. Helm. I. 231.

17. **Vortex Warrenii** *GIRARD*.

Corpus elongatum sublineare, rufo-brunneum, capite et extremitate postica rotundatis. *Os*. . . *Ocelli*. . . Longit. . . .

Vortex Warrenii Girard: Proceed. Bost. Soc. nat. hist. III. 264 et 363.

Habitaculum. Ad littus, Boston Harbour, haud vulgaris (*Girard*).

Species vivipara; juvenula ocellis destituta.

18. **Vortex variegatus** *LEUCKART*.

Corpus flavum, fasciis transversalibus duabus nigris, priore retro oculos sita.

Planaria variegata Dalyell: Powers of the Creator II. 115. Tab. XVI. 20.

Planaria (Vortex) variegata Leuckart: in Tröschel's Arch. 1859. II. 183.

Habitaculum. Ad littora Scotiae (*Dalyell*).

19. **Vortex chlorostictus**.

Mesostomum? chlorostictum O. Schmidt: in Sitzungsab. d. kais. Akad. XXIII. 354 et 365. Tab. II. 5.

Habitaculum. Prope Neapolim (*O. Schmidt*).

20. **Vortex marmoratus**.

Tetracelis marmorata Hempr. et Ehrenb. — *Dies.* Syst. Helm. I. 190.

21. **Vortex fontanus**.

Tetracelis fontana Diesing: Syst. Helm. I. 191.

XIV. TRIGONOSTOMUM *O. SCHMIDT*.

Spiroelyti spec. Schmidt.

Corpus gracile, ciliatum. *Caput* corpore continuum, ciliis rigidis longis, cristatum. *Os* ventrale, trifissum, antrorsum situm, oesophago elliptico medio constricto s. panduraeformi. *Ocelli* 4 retro os. *Androgyna? Penis* corneus trispiralis apiculo recto, retrorsum situs. *Anus* nullus? *Maricolae*.

1. **Trigonostomum setigerum** *O. SCHMIDT*:

in Sitzungsab. d. kais. Akad. IX. 500. Tab. XLVII. 13.

Spiroelytus Euryalus O. Schmidt ibid. XXIII. 356—358.

Habitaculum. Prope Lesinam (*O. Schmidt*).

Familia VIII. Vorticoridae. *Dies.* Character generis unci simul familiae.

XV. VORTICEROS *o. SCHMIDT.*

Corpus gracile. Caput a corpore subdiscretum, pseudotentaculis duobus frontalibus. *Os* ventrale, antrorsum pone ocellos situm, subcirculare, oesophago subgloboso. *Ocelli* duo. *Otolithus* nullus. *Androgyna?* *Anus* nullus? *Maricolae.*

1. **Vorticeros pulchellum** *o. SCHMIDT.*

in Sitzungsab. d. kais. Akad. IX. 499. Tab. XLVI. 11.

Habitaculum. Prope Lesinam (O. Schmidt).

Familia IX. Celidotidea. *Dies.* *Corpus* teretiusculum vel depressiusculum. *Caput* corpore continuum v. strictura discretum. *Os* ventrale, antrorsum, in vel infra medium corporis situm, oesophago cylindrico. *Ocelli* 1 vel 2. *Otolithus* unus prominentiis duabus vel nullis, otolithotheca inclusus. *Androgyna.* *Apertura* genitalis retrorsum sita. *Anus* nullus. *Maricolae.*

† *Ocellus* unicus.

XVI. MONOPS *DIESING.*

Monocelis *Schultze* nec *Hempr.* et *Ehrenb.*

Corpus teretiusculum, extremitate postica interdum in discum dilatabili. *Caput* corpore continuum vel strictura discretum. *Os* infra medium vel in medio corporis situm, oesophago cylindrico. *Otolithus* unus globosus prominentiis nullis vel 2, otolithotheca inclusus. *Androgyna.* *Penis* retrorsum situs. *Apertura* genitalis feminea. . . *Ocellus* otolitho antepositus. *Anus* nullus. *Maricolae.*

° *Os* infra medium corporis situm.

1. **Monops lineatus.**

Otolithus prominentiis duabus.

Monocelis lineata *Oersted.* — *Dies.* Syst. Helm. I. 185. — *Schultze:* Beitr. Turbell. I. 39 et 75. Tab. II. 12 (anatom.).

Habitaculo adde: *Gryphiae*, aestate organis genitalibus evoluis (*Schultze*).

2. **Monops agilis.**

Corpus antrorsum attenuatum, postice obtusum, hyalinum, brunneo-tinctum. *Otolithus* prominentiis duabus. *Ocellus* magnus

semilunaris nigrobrunneus otolitho antepositus. Penis papillaeformis, mollis. Longit. 1—1½''', latit. ⅛'''.

Species haec corpore postico in formam acetabuli membranacei dilatato Hirudinum more sese affigit (*Van Beneden*).

Monocelis agilis *Schultze*: Beitr. Turbellar. I. 37 et 75. Tab. II. 1 (animal.). Tab. II. 2—7 (anatom.). — *Van Beneden*: Recherch. Faune litt. Belgique 39—40 et 56. Tab. VII. 1—4.

Habitaculum. Ad superficiem algarum, vere usque ad autunnum, copiose, *Gryphiae* (*M. Schultze*); ad littora Belgiae, abunde (*Beneden*).

3. *Monops fuscus*.

Otolithus prominentiis duabus.

Monocelis fusca *Oersted*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 186. — *M. Schultze*: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. IV. (1852) 184.

Habitaculo adde: Prope Cuxhaven, Martio (*M. Schultze*).

4. *Monops umbrinus* *DIESING*.

Corpus antrorsum attenuatum, extremitate caudali in discum dilatabili, umbrinum, haud raro albo-variegatum. *Os* retro corporis medium, oesophago subcylindrico. *Otolithus* prominentiis nullis. *Ocellus* brunneus, transverse sublinearis, otolitho antepositus. *Penis* subulatus. Longit. . . .

Gaimard: Voyage en Scandinavie etc. Zool. Tab. D. (Aporocephala) 12—18.

Habitaculum. In mari boreali (*Gaimard*).

5. *Monops elegans* *DIESING*.

Corpus sublineare, extremitate postica in discum dilatabili, hyalinum, tractu cibario transparente. *Os* retro medium corporis, oesophago subcylindrico. *Otolithus* prominentiis duabus. *Ocellus* brunneus, transverse sublinearis, otolitho antepositus. Longit. . . .

Corpuseula bacillaria dorsalia passim prominentia.

Gaimard: Voyage en Scandinavie etc. Zool. Tab. F. (Aporocephala) 1—15 (cum fig. anatom.).

Habitaculum. In mari boreali (*Gaimard*).

6. *Monops obesus* *DIESING*.

Corpus crassum utrinque attenuatum, extremitate caudali in discum dilatabili, flavo-brunneum. *Os* retro corporis medium, oesophago subcylindrico medio incrassato. *Otolithus* prominentiis nullis.

Ocellus rufo-brunneus, transverse sublinearis, otolitho antepositus.

Penis subulatus. Longit. . . .

Corpuscula bacillaria dorsalia versus extremitatem caudalem prominula.

Gaimard: Voyage en Scandinavie etc. Zool. Tab. F. (Apococephala)
16—39? (cum fig. anatom.).

Habitaculum. In mari boreali (*Gaimard*).

7. *Monops nigroflavus* *DIESING*.

Corpus gracile antrorsum attenuatum, extremitate postica in discum dilatabili, nigrum flavo-limbatum. *Os* retro corporis medium, oesophago subcylindrico. *Otolithus* prominentiis nullis. *Ocellus* transverse sublinearis, otolitho antepositus. *Penis* subulatus. Longit. . . .

Gaimard: Voyage en Scandinavie etc. Zool. Tab. D. (Aporocephala)
19—26?

Habitaculum. In mari boreali (*Gaimard*).

* * *Os* in medio corporis situm.

8. *Monops assimilis*.

Corpus lineare, retrorsum in caudam depressam dilatatum, fusco-grisescens, pone otolithum rubescens. *Caput* a corpore strictura discretum. *Os* in medio corporis situm. *Ocellus* otolitho antepositus. *Penis* globosus apice subulatus. Longit. . . .

Monocelis assimilis *Oersted*: in *Kroyer's Naturhist. Tidsskr.* 1844—
1845. 416.

Habitaculum. Inter algas prope Dröbak (*Oersted*).

Species incertae sedis:

9. *Monops agilis*.

Corpus elongatum ellipticum, capite et extremitate postica subaeutis, nigrum vel fuliginosum. *Ocellus* (?) brunneus. Longit. 1''', latit. $\frac{1}{8}$ '''.

Monocelis agilis *Leidy*: in *Journ. Acad. Philad.* 2. ser. III. (1855) 11.

Habitaculum. Ad *Mytilum edulem*, Augusto, Point Judith, Rhode Island (*Leidy*).

Adhuc incertum num huic generi, num *Monoto* haec species adnumeranda sit.

10. *Monops spatulicaudus* *GIRARD* 1).

Monocelis spatulicauda *Girard*: in *Keller et Tiedemann's Nord-Amer. Monatsber.* II. 1851. 1.

Habitaculum. Bostoniae (*Girard*?).

1) Operibus in quibus descriptiones specierum n. 10 et 11 continentur, mihi non visis, diagnoses earum subjungere nequeo.

11. Monops Flustrae.

Planaria flustrae *Dalyell*: Powers of the Creator II. 118. Tab. XVI. 32.

Monocelis sp. *Leuckart*: in Tröschel's Arch. 1859. II. 183.

Habitaeculum. Ad littora Scotiae (*Dalyell*).

†† Ocelli duo.

XVII. CELIDOTIS DIESING.

Monocelis *O. Schmidt et Leydig*. — *Schizoprora* *O. Schmidt*.

Corpus gracile. *Caput* corpore continuum. *Os* ventrale superum, subterminale, longitudinaliter rimaeforme vel infra medium corporis situm, oesophago subcylindrico vel fusiformi, exsertili. *Ocelli* duo. *Otolithus* unus retro ocellos, prominentiis nullis vel duabus, otolithotheca inclusus. *Androgyna*. *Apertura* genitalis retrorsum sita. *Anus* nullus. *Maricolae*.

1. Celidotis venenosa DIESING.

Os superum subterminale longitudinaliter rimaeforme, oesophago... *Otolithus* prominentiis nullis. *Organa* urticationis cutanea: vesiculae elongatae, appendicee filiformi.

Schizoprora venenosa *O. Schmidt*: in Sitzungsber. d. kais. Akad. IX. 501. Tab. XLVII. 15.

Habitaeculum. Prope Lesinam (*O. Schmidt*).

2. Celidotis Anguilla DIESING.

Os infra medium corporis situm, oesophago fusiformi. *Otolithus* prominentiis nullis.

Monocelis Anguilla *O. Schmidt*: in Sitzungsber. d. kais. Akad. XXIII. 358 et 365. Tab. IV. 9.

Habitaeculum. St. Lucia, prope Neapolim (*O. Schmidt*).

3. Celidotis bipunctata.

Corpus gracile, album. *Caput* attenuatum. *Os* infra corporis medium situm, oesophago subcylindrico. *Ocelli* rubro-brunnei, lente destituti. *Otolithus* prominentiis duabus. *Apertura* genitalis retrorsum sita. Longit. vix 2".

Monocelis bipunctata *Leydig*: in Müller's Arch. 1854. 288. Tab. XI. 3.

Habitaeculum. Inter algas marinas, Genuae (*Leydig*).

Subtribus II. *Arhynechoeola praetueha*.

Tractus cibarius ano stipatus. — Sexus discretus, interdum periodicè agama.

* *Acrostomata*: *Os* terminale.

Familia X. Orthostomea. *Dies.* Character generis unici simul familiae.

XVIII. ORTHOSTOMUM HEMPRICH et EHRENBERG.

Corpus elongatum teretiusculum proteum, ciliis vibrantibus munitum. *Caput* corpore continuum. *Os* terminale, oesophago subcylindrico. *Ocelli* nulli. *Otolithus* nullus. Sexus discretus. *Aperatura* genitalis... *Anus* posticus terminalis. Aquarum dulcium incolae.

1. *Orthostomum pellucidum* HEMPRICH et EHRENBERG. — Dies.

Syst. Helm. I. 237 adde:

Schmarda: in Denkschr. d. kais. Akad. VII. 5.

Habitaeculo adde: In aqua stagnante, Januario, prope Alexandriam (*Schmarda*).

Familia XI. Anorthidea Dies. Character generis unici simul familiae.

XIX. ANORTHA LEIDY.

Anarthra Leuckart.

Corpus compressiusculum. *Os* terminale, oesophago... *Ocelli* nulli. *Otolithus* unus, otolithotheca inclusus. *Sexus*... *Anus* posticus terminalis. Aquarum dulcium Americae borealis incolae.

1. *Anortha gracilis* LEIDY.

Corpus panduraeforme, album, opalizans. Longit. totalis animale, sub partitione $\frac{1}{2}$ —2''.

Multiplicatio divisione spontanea transversali operata.

Anortha gracilis Leidy: in Proceed. Acad. Philad. V. 1851. 124.

Anarthra gracilis Leuckart: in Troschel's Arch. 1854. II. 350.

Habitaeculum. In paludosis prope Philadelphiam: motu gliscens, corpore verticaliter erecto quiescens.

Familia XII. Disorea Dies. Character generis unici simul familiae.

XX. DISORUS HEMPRICH et EHRENBERG.

Corpus teretiusculum, obsolete annulatum, proteum. *Caput* corpore continuum. *Os* terminale, oesophago... *Ocelli* sex cervicales biternati. *Otolithus* nullus. *Sexus*... *Anus* posticus terminalis. Maricolae.

1. *Disorus viridis* HEMPRICH et EHRENBERG. — Dies. Syst. Helm. I. 237.

Habitaeculum. Inter Corallia maris rubri prope Tor (*Hemprich* et *Ehrenberg*).

•• Hypostomata: Os ventrale, antrorsum situm, imo subterminale.

Familia XIII. Anotocelidea Dies. Corpus teretiuseculum vel planum. Caput corpore continuum. Cephalopori nulli aut duo marginales. Os ventrale, antrorsum situm, oesophago subcylindrico angusto. Ocelli nulli. Otolithus nullus. Sexus... Anus ventralis ante caudae apicem. Aquarum dulcium incolae.

Subfamilia I. Anotocelidea aporocephala.

XXI. TYPHLOMICROSTOMUM DIES.

Strongylostomi spec. *Schmarda*.

Corpus planum oblongum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* nulli. *Os* ventrale, antrorsum situm, oesophago... *Ocelli* et *otolithi* nulli. *Sexus* et *anus*... *Aquarum dulcium* incolae.

1. *Typhlomicrostomum coeruleseens* DIESING.

Corpus planum oblongum, antice truncatum, coeruleseens. *Os* ellipticum. Longit. ad $\frac{1}{3}$ '''.

Organa genitalia nulla observata; animalecula plurima in partitione spontanea transversali versantia.

Strongylostomum coeruleseens Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 4. 10. Tab. II. 22.

Habitaeculum. In aqua dulci stagnante prope Kingston in Jamaica (*Schmarda*).

Genus, characteribus nonnullis gravioris momenti ignotis, adhuc anceps.

Subfamilia II. Anotocelidea porocephala.

XXII. ANOTOCELIS DIESING.

Stenostomi spec. *O. Schmidt*. — Microstomi spec. *Leidy*.

Corpus teretiuseculum gracile. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* duo marginales. *Os* ventrale, antrorsum situm, oesophago subcylindrico longo, angusto vel amphoraeformi. *Ocelli* et *otolithi* nulli. *Organa genitalia*... *Anus* ventralis supra caudae apicem. *Aquarum dulcium* Europae et Americae borealis incolae.

* Tractus intestinalis in oesophagum subcylindricum angustum productus.

1. *Anotocelis unicolor* DIESING.

Multiplicatio ovulorum? ac partitionis spontaneae transversalis opera.

Derostoma leucops Dugès? in Annal. des sc. nat. XV. 141. Tab. IV. 4. — *Hempr. et Ehrenb.*: Symb. Phys. Turbell. Nr. 9, nota 2. Nr. 17, nota 1.

Stenostomum unicolor Schmidt: Die rhabdocoelen Strudelwürmer 60.
Tab. VI. 19. *

Microstomum (*Stenostomum*) *achroophthalmum* partim Diesing: Syst.
Helm. I. 235.

Microstomum (*Stenostomum*) *unicolor* Diesing: Syst. Helm. I. 235.

Habitaeculum. Axien ad Albim, Majo et Junio, haud raro
(Schmidt).

** Tractus intestinalis supra os productus apice clausus, oesophago
amphoraeformi.

2. *Anotocelis philadelphia*.

Corpus lineare, retrorsum parum attenuatum, postice obtuse
rotundatum, transparens, decolor. *Caput* conicum, papilla ovali ter-
minali. *Cephalopori* hemisphaerici ad basin capitis. *Os* antrorsum
situm, ovale, oesophago amphoraeformi. Longit. $\frac{1}{3}$ '''.

Multiplicatio divisionis spontaneae transversalis opera; segmentis binis.

Microstomum (*Eustomum*) *Philadelphicum* Leidy: in Proceed. Acad.
Philad. V. 350.

Habitaeculum. In paludibus et piscinis prope Philadelphiam
(Leidy).

3. *Anotocelis variabilis*.

Corpus lineare latum, capite et extremitate postica obtuse ro-
tundatis, decolor. *Cephalopori* longitudinaliter ovales, laterales. *Os*
antrorsum situm, oesophago amphoraeformi. Longit. ad $\frac{1}{2}$ '''.

Multiplicatio divisionis spontaneae transversalis opera; segmentis binis.

Microstomum (*Eustomum*) *variabile* Leidy l. c. 350.

Habitaeculum. Cum praecedente (Leidy).

4. *Anotocelis caudata*.

Corpus lineare angustum, capite obtuse rotundato, extremitate
postica in caudam angustam obtusam elevatam producta. *Cephalo-*
pори . . . *Os* antrorsum situm, oesophago amphoraeformi. Longit.
 $\frac{3}{4}$ — $1\frac{1}{4}$ '''.

Multiplicatio partitionis spontaneae transversalis opera; segmentis binis.

Microstomum (*Eustomum*) *caudatum* Leidy l. c. 350.

Habitaeculum. Cum praecedentibus (Leidy).

Species inquirendae:

5. **Anotocelis Coluber.**

Corpus gracile, tortuosum, album. *Cephalopori*... *Os* antrorsum situm, transversale rimaeforme, oesophago utriculiformi. Longit. 3'''.

Stenostomum Coluber Leydig: in Müller's Arch. 1854. 284. Tab. XI. 1.

Habitaculum. In palude prope Moenum, Novembri (Leydig).

6. **Anotocelis flavicans.**

Derostoma flavicans Hempr. et Ehrenb. — *Diesing*: Syst. Helm. 1. 283.

Habitaculum. Berolini (Ehrenberg).

7. **Anotocelis linearis.**

Corpus lineare, decies longius quam latum, albidum. Longit. ad $\frac{3}{4}$ '''.

Derostoma lineare Dugès: in Annal. des sc. nat. XV. 141. Tab. IV. 3. —

Ehrenberg: Akaleph. d. rothen Meeres 66.

Microstomum lineare? *Diesing*: Syst. Helm. 1. 234.

Habitaculum. Monspessulani (Dugès).

Familia XIV. Stenostomea. *Corpus* teretiuseculum vel planum. *Caput* corpore continuum vel a corpore discretum. *Cephalopori* nulli aut duo marginales. *Os* ventrale, antrorsum situm, oesophago subcylindrico, angusto vel crasso, medio angustato. *Ocelli* nulli. *Otolithi* 1 vel 2. *Sexus*... *Anus* ventralis ante caudae apicem. *Aquarum dulcium* incolae.

Subfamilia I. Stenostomea aporocephala.

XXIII. CATENULA DUGÈS.

Derostomatis spec. *Leydig*.

Corpus subcylindricum vel depressum. *Caput* a corpore discretum. *Cephalopori* nulli. *Os* ventrale, subtriangulare, antrorsum situm, oesophago subcylindrico, crasso, medio angustato. *Ocelli* nulli. *Otolithus* globosus, otolithotheca inclusus. *Sexus*... *Anus*... *Aquarum dulcium* utriusque hemisphaerae incolae.

Oesophagus subcylindricus medio angustatus, ciliis vibrantibus obsessus; *intestinum* utriculiforme haud ciliatum, ano... *Systema vasorum aquiferorum*. *Organa genitalia* nulla. — *Multiplicatio* partitione spontanea transversali (*Leydig*).

1. *Catenula Lemnae* DUGÈS. — Dies. Syst. Helm. I. 284 adde:

Derostomum Catenula Leydig: in Müller's Arch. 1854. 285. Tab. XI. 2.

Habitaeculo adde: In fossula ad Moenum, copiose, Augusto (Leydig).

2. *Catenula quaterna* SCHMARDA.

Corpus oblongo-ovale, capite latius, flavidum. Longit. $\frac{1}{4}$ '''.

Organa genitalia nulla. Individua (segmenta) semper quaternatim juneta. Vasa aquifera duo longitudinalia.

Catenula quaterna Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 12. Tab. II. 27. 28.

Habitaeculum. In aqua dulci stagnante prope Stellenbosch ad promontorium bonae spei (Schmarda).

Species inquirenda:

3. *Catenula bina* SCHMARDA.

Corpus teretiuseculum gracile laete ochraceum. *Caput* corporis latitudine. Longit. vix $\frac{1}{2}$ '''.

Otolithus nullus. Nec vasa aquifera, nec organa genitalia observata. Individua (segmenta) semper per paria juneta.

Catenula bina Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 12. Tab. II. 29.

Habitaeculum. In aqua dulci stagnante prope Bathurst in Nova Cambria (Schmarda).

Subfamilia II. Stenostomea porocephala.

XXIV. STENOSTOMUM O. SCHMIDT.

Corpus teretiuseculum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* duo marginales. *Os* ventrale, antrorsum situm, oesophago subcylindrico longo angusto. *Ocelli* nulli. *Otolithi* duo ante vel retro os siti. *Sexus* discretus. *Anus* ventralis ante caudae apicem. *Aquarum* dulcium incolae.

Multiplicatio ovulorum simulque partitionis spontaneae transversalis opera.

1. *Stenostomum leucops* O. SCHMIDT.

Microstomum (*Stenostomum*) *achrophthalmum* Dies.: Syst. Helm. I. 235.

Microstomum (*Eumicrostomum*) *leucops* Oersted? — Diesing: Syst. Helm. I. 234.

Stenostomum leucops O. Schmidt. — Schultze: in Troschel's Arch. 1849.

I. 281 et 285 (de sexu discreto). — Leuckart ibid. 1854. II. 343 (de vasis aquiferis et de cephaloporis vibrantibus) et 350 (de otolithis). —

O. Schmidt: in Sitzber. d. k. Akad. XXV. 87 et in Denkschr. XV. 36.

Habitaculo adde: Gryphiae, aestate statu agamo, autumno individuum femineum evolutum (Schultze). — Prope Cracoviam (O. Schmidt).

2. *Stenostomum torneense* O. SCHMIDT.

in Sitzungsber. d. kais. Akad. IX. 502. Tab. XLVII. 17.

Habitaculum. Inter Torneo et Haparanda in Lapponia (O. Schmidt).

Familia XV. Microstomea Oersted. Corpus teretiusculum v. depressum. Caput corpore continuum. Cephalopori nulli aut duo marginales. Os ventrale antrorsum situm vel superum subterminale, circulare vel transversum, rimaeforme, oesophago... Ocelli duo simplices vel 6, quorum 2 compositi, 4 simplices. Otolithus nullus. Sexus discretus. Apertura genitalis retrorsum sita. Anus ventralis ante caudae apicem. Aquarum dulcium v. maris incolae.

Subfamilia I. Microstomea aporocephala.

XXV. STYLACIUM CORDA.

Corpus elongatum depressiusculum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* nulli. *Os* ventrale superum subterminale circulare ciliarum vibrantium coronula simplici cinctum, oesophago clavaeformi. *Ocellorum* paria tria, par primum ocellulis sex, septimum centrale cingentibus compositum, ocelli paris secundi et tertii simplices, globosi. *Otolithus* nullus. *Apparatus* aquiferus apertura duplici, una receptoria, altera exeretoria instructus. *Sexus* discretus. *Anus* ventralis subterminalis. Aquarum dulcium incolae.

Tractus intestinalis amplus rectus. Organon hippocrepiforme transparens subcutaneum, os cingens, utraque extremitate globulo terminatum, ignotae functionis. Apparatus aquiferus (app. respiratorius Corda): utriculus summe contractilis extremitate anteriore organo infundibuliformi intus villis et ciliis vibrantibus instructo; posteriore tubulo eum poro exeretorio circulari, dorsali extusque patenti extremitate stipatus, aquam rhythmice recipiens. Ovarium vesiculaeforme et ovulum in posteriore corporis parte. Multiplicatio praeter ovula per partitionem spontaneam transversalem.

1. *Stylacium isabellinum* CORDA.

Corpus extremitate postica acuminata, isabellinum, agile, gelatinosum. *Caput* rotundatum. *Ocelli* paris primi antici maxime ab invicem remoti, paris tertii quam maxime sibi approximati, ocelli paris secundi illis tertii multo majores; omnes juventute purpurei, demum decolores. Longit. fem. $\frac{1}{10}$ '''.

Stylaeium isabellinum A. C. Corda: in Weitenweber's Beitr. zur gesamt. Natur- u. Heilwissensch. Prag. IV. 1840. 71—78. Tab. VI. *Habitaculum*. Ad folia submersa praesertim putrescentia *Alismae Plantaginis* et *Potamogetonum*, Lieben prope Pragam (Corda).

XXVI. *DINOPHILUS* O. SCHMIDT. Charactere reformato.

Vorticis spec. Frey et Leuckart. — Gyratoris spec. Diesing. — Prostomatis spec. Maitland. — Plagiostomum O. Schmidt.

Corpus elongatum teretiuseculum vel proteum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* nulli. *Os* ventrale, antrorsum situm transversum, rimaeforme, oesophago... *Ocelli* duo reniformes vel circulares. *Otolithus* nullus. *Sexus* discretus. *Apertura* genitalis retrorsum sita. *Anus* ventralis subterminalis. Maricolae.

Character genericus secundum descriptiones el. virorum Frey et Leuckart et Van Beneden reformatus.

1. *Dinophilus vorticoides* O. SCHMIDT.

Corpus proteum, lateritium vel aurantiacum. *Os* oesophago clavaeformi. *Ocelli* reniformes. Longit. $\frac{3}{4}$ —1''.

Testiculi duo ovales retrorsum ad latera intestini siti, spermatozoideis repleti. Ovaria: bursae duae vel plures retrorsum ad latera intestini sitae, in quibus ovula formantur.

Dinophilus vorticoides O. Schmidt. — Diesing: Syst. Helm. I. 235. — Schultze: in Troschel's Arch. 1849. I. 290. — Van Beneden: in Bullet. Acad. Belgique XVIII. I. 15—23 (et anatom.) cum tab. — *Quatrefages* ibid. 368. — Leuckart: in Troschel's Arch. 1854. II. 351. — Beneden: Recherch. Faun. litt. Belgique 29. Tab. V. 13—18 (de evolut.).

Habitaculo adde: Martio et Aprili Ostendae (Beneden).

2. *Dinophilus gyrocilatus* O. SCHMIDT:

in Sitzungsber. d. kais. Akad. XXIII. II. (1857) 348—351 et 364. Tab. I. I, 1^a, 1^b. (cum anatom.).

Habitaculum. S. Luciae, prope Neapolin (O. Schmidt).

3. *Dinophilus borealis* DIESING.

Corpus subcylindricum v. fusiforme, extremitate postica acuminata, album, vittis tribus latis transversalibus rubris v. brunnescentibus. *Ocelli* circulares in adultis nigri. Longit. ad 1''.

Ovula in capsulis pyriformibus, filamentis quibus ovula *Homari* inter se junguntur, vel *Homari* appendicibus abdominalibus adhaerentibus; de praesentia ani et de sexu discreto confer Van Beneden I. i. e.

Zeeslak *Slabber* Natuurk. Verlost. bl. 62. Tab. VIII. 2.

Vortex vittata *Frey et Leuckart*: Beitr. zur Kenntniss wirbell. Th. 149.

Leuckart: in *Troschel's Arch.* 1854. H. 348. — *Van Beneden*:

Rechereh. Faun. litt. Belgique 30—33. Tab. 1—9 (cum anatom.).

Gyrator vittatus *Diesing*: Syst. Helm. I. 228.

Prostoma vittatum *Maitland*: Faun. Belg. sept. I. 183.

Plagiostomum boreale *O. Schmidt*: in Sitzungsb. d. kais. Akad. IX. 499.

Tab. XLVI. 12.

Habitatulum. In Belgia (*Slabber*). — Ad littora Helgolandiae inter *Fucos*, vulgaris (*Frey et Leuckart*). — Färö, insula Loppen in Norvegia boreali (*O. Schmidt*); inter *Sertularias* et *Fucos* haud raro, Ostendae, cum ovulis maturis *Majo* (*Beneden*).

Subfamilia II. Microstomea porocephala.

XXVII. MICROSTOMUM OERSTED.

Fasciola et Planaria *Müller*. — Derostoma *Dugès* part.

Corpus elongatum teretiuseculum ciliatum. Caput corpore continuum. *Cephalopori* duo, marginales. *Os* ventrale, antrorsum situm, circulare. *Ocelli* duo. *Otolithus* nullus. *Sexus* discretus, periodice agama. *Apertura* genitalis retrorsum sita. *Anus* ventralis ante caudae apicem. Aquarum dulcium et maris incolae.

1. *Microstomum lineare OERSTED.*

Organa genitalia feminea: Ovarium cum oviductu extrorsum patente; organa genitalia mascula: Testiculus cylindricus cum vesicula seminali et pene chitineo tortuoso apice curvato. Spermatozoidea in testiculo evoluta in que vesicula seminali immobilia, moniliformia utraque extremitate attenuata. — Animalcula periodice (vere et aestate) agama et periodice (autumno) organis genitalibus discretis instructa. Propagatio per ovula vel per partitionem spontaneam transversalem ita, ut pars posterior animaleculi materni, organa genitalia includens, strictura separetur et in parte anteriore animaleculi materni organa genitalia nova, interdum sexus oppositi, oriuntur. Sic in uno individuo interdum sexus uterque alternat (*M. Schultze*).

Microstomum (*Eumicrostomum*) *lineare Oersted*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 234.

Microstomum lineare Oersted. — *M. Schultze*: in *Troschel's Arch.* 1849. I. 280—292. Tab. VI. (de modo propagationis, anatom. etc.).

— Idem Beitr. Turbell. 15 (de organ. urticat.). — *Leuckart*: in *Götting. gel. Anzeig.* 1851. 929. — *O. Schmidt*: in Sitzungsb. der kais. Akad. XXV. 87 et in *Denkschr.* XV. 36.

Habitaculo adde: Ad *Charam* et *Batrachospermum* in mare baltico et in aquis dulcibus prope Gryphiam (*Schultze*). Prope Cracoviam (*O. Schmidt*).

Species inquirenda.

2. *Microstomum littorale* OERSTED.

Corpus oblongum lineare, capite et extremitate postica aequaliter obtusis, fuscum. *Os* apertura longitudinali. *Ocelli* in margine laterali, ab apice corporis quinta ejus parte remoti. Longit. 2''.

Multiplicatio per partitionem spontaneam transversalem.

Microstoma littorale Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidsskr. 1844—1845. 417.

Habitaculum. Prope Dröbak haud procul a littore (Oersted).

Genus situ oris ignoto adhuc dubium num *Aerostomatibus* v. *Hypostomatibus* adnumerandum:

XXVIII. APHANOSTOMUM OERSTED.

Corpus oblongum. *Os* . . . *Ocellus* (otolithus?) unicus hyalinus in medio corpore anteriore. *Sexus* . . . *Anus* . . . Maricolae.

1. *Aphanostomum griseum* OERSTED.

Corpus oblongum, antice obtusum, posteriora versus sensim angustius, griseoens vel flavescens. Longit. 1''.

Aphanostoma griseum Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidsskr. I. 1844—1845. 417.

Habitaculum. Ad littus prope Dröbak (Oersted).

2. *Aphanostomum virescens* OERSTED.

Corpus oblongum utrinque ferme aequaliter obtusum, virescens, maculis duabus brunneis in margine anteriore laterali. Longit. . .

Aphanostoma virescens Oersted l. c. 417.

Habitaculum. Ibidem (Oersted).

3. *Aphanostomum diversicolor* OERSTED.

Corpus oblongum, antice obtusum, flavescens, medio latius, cyanuum, postice subaeuminatum, fuscum. Longit. 1''.

Aphanostoma diversicolor Oersted l. c. 417.

Habitaculum. Ibidem (Oersted).

4. *Aphanostomum latum* OERSTED.

Corpus oblongum utrinque aequaliter dilatatum, rotundatum, medio angustius, griseoens. Longit. 1''.

Aphanostoma latum Oersted l. c. 417.

Habitaculum. Ibidem (Oersted).

TRIBUS II. RHYNCHOCOELA SCHULTZE.

Teretularia Blainville. — *Turbellaria rhabdocoela Ehrenberg.* — *Apoda nemertina Oersted.*

Animalia solitaria libera, rarius tubicola, coeca v. ocellata, pollicaria imo pedalia, rarius microscopica. *Corpus* molle parenchymatosum v. parenchymatoso-cavernosum, lineare, planum v. teretiuseulum, multo longius quam latum, saepissime ciliis vibrantibus munitum, interdum summe contractile, tum ut plurimum sponte transverse fragile, exappendiculatum, rarissime appendiculo caudali. *Acetabulum* proprium nullum, rarissime discus acetabuliformis basilaris. *Caput* corpore continuum v. discretum, cephaloporis nullis aut unico terminali aut 2 v. 4, i. e. uno vel binis in capitis latere dextro et sinistro s. marginalibus, rarius duobus in capitis pagina infera juxtapositis instructum, integrum vel lobatum ¹⁾. *Proboscis* aggressoria (agonorhynchus) aut terminalis et tunc vel ex medio capitis vel rarius ex ejus margine protractilis ²⁾, aut infera s. ex pagina infera capitis ³⁾ protractilis, sub quiete retracta, inermis vel pugione armata, musculo retractorio basilari cum tractu cibario juncta. *Ocelli* nulli v. 2, 4, 6 v. plurimi. *Os* ventrale, antrorsum situm, oesophago integro. *Tractus cibarius* simplex ano stipatus. *Hepar* longum cum intestino parallelum, uno laterę tractu cibario altero ligamentorum ope parieti interno corporis adhaerens, cellulis hepaticis expletum ⁴⁾. *Systema circulationis* liquore limpido rarius rubro repletum, vasa longitudinalia parietibus contractilibus absque ciliis vibrantibus munita, ad ganglia cerebralica excurrentia. *Vasa aquifera* s. *excretoria* introitu ciliata ad cephaloporos excurrentia.

Cor nullum vel corda duo ⁵⁾. *Androgyna* et tunc apertura genitali in posteriore corporis parte, et pene plerumque chitineo, aut sexus discreti et tunc organis genitalibus externis propriis nullis; mas a femina habitu externo non differt, solummodo brevior. *Organa genitalia* interna (in androgynis); mascula: testiculus, vesicula seminalis, et vesicula altera humore granuloso repleta, cum pene communicantes; feminea: organon germinativum et organon vitelli-

1) Nec tentacula nec otolithi in generibus hujus tribus, quod sciam, hucusque observata.

2) Polina, Cosmocephala et Stimpsonia.

3) Valencinia, Tubulanus, Cerebratulus et Quatrefagea.

4) Beneden Rech. Faune Belg. 43.

5) Cf. Schmarcka: Neue wirbell. Th. I. 1. 43 (Nemertes polyhopla).

genum discreta, et bursa seminalis (in illis sexus discreti); tam mascula quam feminea sunt sacculi undique clausi, in pagina interna gignentis spermatozoidea vel ovula, per poros separatos tot, quot sunt glandulae, in cavum abdominis expellenda et per dehiscencias in integumento communi extus demum delata¹⁾. *Multiplicatio* per ovula vel per ovovivipartum, quod in animalculis sexus discreti, foecundationem ovulorum intra saeculum maternum aut saltem intra cavum corporis materni absolute exigeret, et spermatozoideorum introitum in corpus maternum supponere suaderet; nec non per segmenta transverse fissilia? *Evolutio* directa, rarius per metamorphosin. Strata muscularia subcutanea duo, externum e fibris circularibus, internum e fibris longitudinalibus contextum, cum integumento communi arcte juncta. *Ganglia* duo, commissura una aut duabus juncta, ante os sita, rubra, fila nervea antrorsum et retrorsum praesertim ad ocellos emitentia. — Maris rarius aquarum dulcium incolae, maricola rarissime parasita.

Corpus in nonnullis mucum copiosum excernit. — Motus gliscens vel natorius. — Animalcula proboscidem retractam sub stimulatione corporis haud raro protrahunt. — Ovula exclusa vagina communi excepta.

Subtribus I. Rhynchocoela aporocephala.

Cephalopoti nulli, Androgyna vel sexus discreti.

* Holocephala. Caput haud lobatum.

Familia XVI. Rhynchoscoleidea. *Dies.* Character generis unici simul familiae.

XXIX. RHYNCHOSCOLEX LEIDY.

Rhynchoproboli spec. *Schmarda.*

Corpus teretiusculum exappendiculatum. *Caput* corpore continuum haud lobatum. *Proboscis* terminalis, protractilis pugione nullo. *Os* ventrale antrorsum v. in medio corporis situm, oesophago subgloboso. *Ocelli* nulli. Androgyna. *Penis*. . . *Anus* terminalis posticus. Aquarum dulcium et subsalsarum Americae borealis incolae. — Formae minores imo microscopicae.

¹⁾ De peculiari modo propogationis Malacobdellae, haud absimili confer genus hoc in Sitzungsber. d. k. Akad. XXXIII. (1858). 491.

1. *Rhynchoscolex simplex* LEIDY.

Corpus subcylindricum ciliatum transverse striatum opacum, flavo-albidum. *Proboscis* clavata. *Os* antrorsum situm, oesophago. . . *Anus* posticus terminalis. Longit. 2—3''', latit. $\frac{1}{6}$ '''.

Rhynchoscolex simplex Leidy: in Proceed. Acad. Philad. V. (1851) 124.

Habitaeculum. Inter confervas in fundo rivulorum prope Philadelphia (Leidy).

2. *Rhynchoscolex papillosus* DIESING.

Corpus teretiusculum retrorsum attenuatum, pallide cinereum. *Proboscis* papillosa. *Os* in medio corporis situm, oesophago subgloboso erenato-plicato. Longit. $\frac{1}{4}$ '''.

Rhynchoprobolus papillosus Schmarda: Neue wirbell. Thiere. I. 1. 11. Tab. II. 25.

Habitaeculum. In aqua subsalsa, Hoboken prope New-York (Schmarda).

Familia XVII. Gyatricinea. *Hempr. et Ehrenb.* (Characteres restricto). *Corpus* teretiusculum vel oblongum^a ovale, ciliatum, exappendiculatum. *Caput* corpore continuum haud lobatum. *Proboscis* terminalis protractilis, pugione nullo. *Os* ventrale antrorsum vel in medio corporis situm, oesophago subgloboso vel doliiformi. *Ocelli* 2, 4 vel 6. *Androgyna*, apertura genitali retrorsum sita, pene chitineo. *Anus* terminalis posticus. — *Maricolae*, rarius aquarum dulcium incolae. — *Formae* minores imo microscopicae.

XXX. GYRATOR EHRENBURG. Characteres emendato.

Gyatrix Ehrenberg. — *Prostoma Auctor.* — *Rhynchoproboli spec. Schmarda.*

Corpus subcylindricum ciliis vibrantibus. *Caput* corpore continuum. *Proboscis* terminalis, protractilis (directe retractilis, parte anteriore intus papillis obsita, posteriore musculosa). *Os* ventrale in medio fere corporis situm, oesophago subgloboso. *Ocelli* duo cervicales. *Androgyna*. *Penis* chitineus retrorsum situs. *Anus* terminalis posticus. — *Aquarum dulcium* vel maris incolae.

Penis in speciebus aquarum dulcium (1. et 2.), suffulero instructus, quo in maricolis caret. *Forma penis* in speciebus diversis diversa.

1. **Gyrator hermaphroditus** EHRENBERG.

Corpus oblongo-lineare antrosum attenuatum, pellucidum, flavescens. *Proboscis* subconica. *Ocelli* nigri. *Penis* posticus subuliformis, suffulcro lineari annulo terminali instructo, eum hoc chitineus. Longit. 1'''.

Gyrator hermaphroditus Ehrenb. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 227 (excl. syn. *Dugès*).

Prostomum lineare *Oersted*. — *Schultze*: Beitr. 73 et 74. Tab. I. 9, 27, 40 (anatom.). — *Idem* in V. *Carus* Leon. Zoot. Tab. VIII. 16 (eum anatom.). — *Leuckart*: in Zusätze zu van der Hoeven's Handb. der Zool. 1856, 111 (de proboscide).

Habitaculo adde: Prope Gryphiam (*Schultze*).

2. **Gyrator furiosus**.

Prostomum furiosum *O. Schmidt*: in Sitzungs. d. k. Ak. XXV. (1857) 87, 88 et in Denksehr. XV. 38 et 46. Tab. III. 12, 13.

Habitaculum. Prope Craeviam (*O. Schmidt*).

3. **Gyrator Botterii**.

Prostomum Botterii *O. Schmidt*: in Sitzungs. d. k. Ak. IX. (1852) 494. Tab. XLIV. 4.

Habitaculum. Prope Lesinam (*O. Schmidt*).

4. **Gyrator immundus**.

Prostomum immundum *O. Schmidt*: in Sitzungs. XXIII. II. (1857) 355 et 365. Tab. III. 7.

Habitaculum. S. Luciae prope Neapolim (*O. Schmidt*).

5. **Gyrator Steenstrupii**.

Prostomum eroceum *Oerst.*? — *O. Schmidt*: Neue Beitr. 16. Tab. I. 4 (organ. genital.).

Prostomum Steenstrupii *O. Schmidt*: in Sitzungs. IX. 494. Tab. XLV. 5.

Habitaculum. In portu Thorshavn in Stromö, insularum Faeröensium (*O. Schmidt*).

6. **Gyrator erythrophthalmus**.

Corpus teretiuseculum flavo-griseum. *Proboscis* subcylindrica. *Oesophago* plicato. *Ocelli* rubri. *Penis* retrorsum situs subuliformis. Longit. $\frac{1}{4}$ '''.

Rhynchoprobolus erythrophthalmus *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. I. 11. Tab. II. 26.

Habitaculum. In aqua stagnante prope Stellenbosch ad promontorium bonae spei (*Schmarda*).

Species inquirendae:

7. *Gyrator croceus* DIESING. — Syst. Helm. I. 228.
8. *Gyrator suboviformis* DIESING. — Syst. Helm. I. 227.
9. *Gyrator littoralis* DIESING. — Syst. Helm. I. 228.
10. *Gyrator leucophracus* DIESING. — Syst. Helm. I. 228.

XXXI. RHYNCHOPROBOLUS SCHMARDA. Charact. restricto.

Corpus oblongo-ovale, ciliatum. *Caput* corpore continuum. *Proboscis* terminalis protractilis. *Os* ventrale antrorsum situm, oesophago doliiformi. *Ocelli* 4. *Androgyna* . . . *Penis* retrorsum situs. *Anus* . . . Aquarum dulcium Indiae occidentalis incolae.

1. *Rhynchoprobolus tetrophthalmus* SCHMARDA.

Corpus oblongo-ovale, flavo-griseum. *Proboscis* fusiformis, brevis, gracilis. *Ocelli* duo frontales nigri, et duo cervicales fere decolores. *Penis* globosus tricuspidatus. Longit. ultra $\frac{1}{3}$ '''.

Rhynchoprobolus tetrophthalmus Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 10.
Tab. II. 24 et 24^a.

Habitaculum. In aqua dulci in Jamaica (Schmarda).

XXXII. PROSTOMUM DUGÈS nec OERSTED. Charact. emend.

Corpus teretiusculum ciliis vibrantibus. *Caput* corpore continuum. *Proboscis* terminalis, protractilis. *Os* . . . *Ocelli* 6 antrorsum siti, bini postpositi paralleli. *Androgyna*? . . . *Penis* . . . *Anus* terminalis posticus. — *Aquarum* dulcium Europae temperatae incolae.

1. *Prostomum clepsinoideum* DUGÈS. — Dies. Syst. Helm. I. 236.
— *Schultze* Beitr. Turbell. I. 61.

Habitaculum. Monspeulani, sub lapidibus rivulorum (Dugès).

Familia XVIII. Borlasia. Dies. *Corpus* teretiusculum vel depressiusculum, exappendiculatum, disco acetabuliformi caudali nullo, rarissime unico. *Caput* corpore continuum vel discretum, haud lobatum. *Proboscis* terminalis aut infera, protractilis. *Os* ventrale subterminale v. antrorsum situm. *Ocelli* nulli. *Sexus* discretus. *Anus* terminalis posticus. — *Maricolae* utriusque hemisphaerae. *Formae* majores saepe pedales, imo longitudinem orgyiae excedentes.

Juvenula *Borlasiae* unicoloris *Johnst.* ocellis duobus. *adulta* ocellis nullis instructa.

α. Proboscis terminalis.

XXXIII. BORLASIA OKEN et OERSTED. Charact. reformato.

Planariae spec. *Johnston*. — Nemertis spec. *Hemprich et Ehrenberg*. — Polia?
Delle Chiaje. — Astemma, Cephalothrix et Amphiporus *Oersted*.

Corpus longum teretiusculum vel depressum, valde contractile, haud raro sponte transverse fissile (fragile), disco caudali nullo. *Caput* corpore continuum v. discretum, sulcis lateralibus nullis. *Proboscis* terminalis, protractilis. *Os* ventrale subterminale anticum, interdum acetabuliforme. *Ocelli* nulli. *Sexus* discretus. *Anus* terminalis posticus. Maricolae utriusque hemisphaerae.

Caput corpore continuum.

1. *Borlasia nigrofusca* OERSTED. — *Dies*. Syst. Helm. I. 239.

Habitaculum. Sinus Suezensis maris rubri, sub lapidibus (*Hemprich et Ehrenberg*).

2. *Borlasia viridis* GRUBE. — *Dies*. Syst. Helm. I. 239.

Habitaculum. Prope Cataneam et Neapolim, inter Algas (*Grube*).

3. *Borlasia bilineata* SCHMARDA.

Corpus longissimum depressum ex albo coerulescens, supra lineis duabus brunneis longitudinalibus parallelis. *Caput* corpore continuum, ovatum. *Os* subterminale subcirculare. Longit. 10'', latit. 1½''.

Borlasia bilineata Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 40. Tab. IX. 84.

Habitaculum. In mare Antillarum ad oram meridionalem Jamaicae (*Schmarda*).

4. *Borlasia Dröbachensis*.

Corpus badio-nigrescens, antice album. *Caput* corpore continuum. *Os* dupla corporis latitudine ab apice remotum. Longit. 3—4''.

Astemma Dröbachense *Oersted*: in *Kroyer's Naturh. Tidsskr.* I. (1844—1845) 418.

Habitaculum. Prope Dröbak in Norvegia (*Oersted*).

5. *Borlasia longa* *DIESING*.

Corpus teretiusculum lineare, antice acutiusculum, coeruleo-griseum. *Caput* corpore continuum. *Os* haud procul ab extremitate antica. Longit. $3\frac{1}{2}''$, latit. $1\frac{1}{4}'''$.

Borlasia longa *Diesing*: Syst. Helm. I. 241.

Habitaeculum. Ad littora prope Skagen (*Oersted*).

6. *Borlasia rufifrons* *JOHNSTON*.

Corpus teretiusculum lineare, flavescens. *Caput* corpore continuum, rotundatum, fuscum. *Os* antrorsum situm. Longit. $2''$, latit. $\frac{1}{2}'''$.

Borlasia rufifrons *Johnston*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 241.

Astemma rufifrons *Oersted*. — *De region. marinis* 79.

Habitaeculum. In sinu Berwickeensi (*Johnston*). — In regione argillacea s. *Buccinoideorum*, aestate in fretu Öresund (*Oersted*).

7. *Borlasia Neesii*.

Amphiporus Neesii *Oersted*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 245. — *Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1849. I. 149—152.

Habitaeculum. Ad insulas Faröenses (*Nees*), ad littus austro-occidentale Islandiae (*Bergmann*).

8. *Borlasia groenlandica*.

Amphiporus groenlandicus *Oersted*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 245.

Habitaeculum. Ad littora Groenlandiae.

9. *Borlasia sanguinea*.

Corpus depressum antrorsum increscens retrorsum attenuatum, sanguineo-rubrum. *Caput* corpore continuum, acuminatum. *Os* valde elongatum. Longit. . . .

Amphiporus sanguineus *Girard*: in *Proceed. Acad. Philad.* VI. 366.

Habitaeculum. Ad oras Carolinae meridionalis (*Girard*).

Caput a corpore discretum.

10. *Borlasia Hemprichii* *OERSTED*. — *Dies.* Syst. Helm. I. 240.

Habitaeculum. Prope Scherm et Scheech in sinu maris rubri sinaitico. Pinnam vetustam inhabitabat (*Ehrenberg*).

11. *Borlasia tricuspidata* *QUOY* et *GAIMARD*. — *Dies.* Syst. Helm. I. 240.

Habitaeculum. Ad insulam Guan (*Quoy* et *Gaimard*).

Situs oris in speciebus subsequenter ignotus.

12. *Borlasia coerulea* *DIESING*: Syst. Helm. I. 241.
 Habitaculum. Prope Neapolino inter tophos (Delle Chiaje).
13. *Borlasia Cephalothrix* *DIESING*: Syst. Helm. I. 241.
 Habitaculum. Ad littora Hafniae (Oersted).
14. *Borlasia filiformis* *JOHNSTON*. — *Dies.* Syst. Helm. I. 242.
 Habitaculum. Ad littora Britanniae, in limo inter lapides (Johnston).
15. *Borlasia flaccida* *JOHNSTON*. — *Dies.* Syst. Helm. I. 242.
 Habitaculum. Sinus Berwickensis, e profundo maris cum rete piscatorum allata (Johnston).
16. *Borlasia linearis* *DIESING*: Syst. Helm. I. 242.
 Habitaculum. Ad littora Daniae (Rathke).
17. *Borlasia unicolor* *JOHNSTON*. — *Dies.* Syst. Helm. I. 242.
 Habitaculum. Inter radices *Laminariarum* in Britannia haud raro (Johnston).
18. *Borlasia trilineata* *SCHMARDA*.
Corpus depressiusculum proteum, supra brunnescens, lineis parallelis tribus, mediana nigra, externis laete rubris. *Caput* corpore continuum. Longit. ultra 5'', latit. intumescientiarum periodicarum ad 1''.
Borlasia trilineata *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 4. 40. Tab. IX. 85.
 Habitaculum. Sub saxis maritimis ad promontorium bonae spei (Schmarda).
19. *Borlasia unilineata* *SCHMARDA*.
Corpus teretiusculum rufescens, linea mediana brunnea, marginibus flavis. *Caput* corpore continuum. Longit. ad 4'', latit. ad 1½''.
Borlasia (?) *unilineata* *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 4. 41. Tab. IX. 88.
 Habitaculum. In oceano pacifico, in arena sinus Paita ad oras Peruviae (Schmarda).
20. *Borlasia cardiocephala* *SCHMARDA*.
Corpus depressum vix proteum, testaceo-rubrum. *Caput* cordiforme. Longit. fere 5½'', latit. 2½''.

Borlasia cardiocephala *Schmarda*: Neue wirbellose Thiere I. 1. 41.
Tab. IX. 87.

Habitaculum. In oceano pacifico in arena prope Viña del Mar ad oram Chilensem (*Schmarda*).

21. *Borlasia dorycephala* *SCHMARDA*.

Corpus terefiusculum proteum nigrum. *Caput* lanceolatum. Longit. ultra $4\frac{1}{2}$ " , latit. $\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ ".

Borlasia dorycephala *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 40. Tab. IX. 86.

Habitaculum. In limo, ad promontorium bonae spei (*Schmarda*).

22. *Borlasia Kurtzii* *GIRARD*.

Corpus subcylindricum depressiusculum, brunneo-rufum, subtus pallidius. *Caput* discretum rotundatum, retractum ellipticum, protractum conicum. Longit. 3—4".

Borlasia Kurtzii *Girard*: in Proceed. Acad. Philad. VI. 366.

Habitaculum. Ad littus Carolinae meridionalis (*Stimpson*).

XXXIV. TAENIOSOMA *STIMPSON*.

Borlasiae spec. *Quoy et Gaimard*.

Corpus longissimum, lineare depressum, disco caudali nullo. *Caput* vix discretum sulco indistincto (rima obsoleta v. linea impressa decolore) longitudinali in utroque margine. *Proboscis* terminalis protractilis. *Os* ventrale antrorsum situm. *Ocelli* nulli. *Sexus* et *anus* . . . Marium orientalium incolae.

1. *Taeniosoma quinquelineatum* *STIMPSON*.

Borlasia quinquelineata *Quoy et Gaimard*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 240.

Taeniosoma quinquelineatum *Stimpson*: Prodr. II. 18.

Habitaculum. Ad portum Dorey in Nova Guinea et ad Novam Hiberniam, nec non et aliis locis Oceani pacifici (*Quoy et Gaimard*).

2. *Taeniosoma septemlineatum* *STIMPSON*.

Corpus depressum retrorsum complanatum subangustatum, supra album, lineis longitudinalibus antice septem, postice quinque ornatum; subtus bilineatum. *Caput* lineis supra tribus (interdum quinque) subtus duabus notatum. Longit. 2—3', latit. ultra 4".

Taeniosoma septemlineatum *Stimpson*: Prodr. II. 18.

Habitaculum. Sublittorale, ad insulas freti „Gaspar“ (*Stimpson*).

3. *Taeniosoma aequale* STIMPSON.

Corpus lineare subobesum, coeruleo-album, lineis purpureo-nigris supra quinque (tribus vel quatuor in capite), subtus duabus ornatum; lineis omnibus versus corporis extremitates confluentibus. *Caput* continuum antice rotundatum. *Os* parvum minus antrorsum situm. Longit. 2', latit. vix 4''.

Taeniosoma aequale Stimpson: Prodr. II. 18.

Habita culum. Littorale sub lapidibus, in sinu insulae „Ousima“ (Stimpson).

XXXV. BASEODISCUS DIESING.

Poliae spec. *Delle Chiaje.* — *Borlasiae* (?) spec. *Oersted.*

Corpus longum teretiusculum, extremitate caudali in discum acetabuliformem explanata. *Caput* a corpore discretum. *Proboscis* terminalis, protractilis. *Os* ventrale retro caput situm. *Ocelli* nulli. *Sexus* . . . *Anus* in centro disci caudalis? *Maricolae* hemisphaerae borealis.

1. *Baseodiscus delineatus* DIESING: Syst. Helm. I. 243.

Habita culum. Prope Neapolim (*Delle Chiaje*) — Panormi (*Grube*).

β. *Proboscis* infera.

XXXVI. VALENCINIA QUATREFAGES. Charact. reform.

Borlasiae spec. *Quoy et Gaimard.*

Corpus longum, teretiusculum v. depressum. *Caput* a corpore strictura discretum. *Proboscis* ex apertura in medio capitis paginae ventralis sita protractilis. *Os* ventrale infra ostium meatus proboscidem protractilem excipientis. *Ocelli* nulli. *Sexus* discretus. *Anus* . . *Maricolae* utriusque hemisphaerae. — *Tubicolae.*

Proboscis pugione nullo instructa (*Quatrefages*).

1. *Valencinia splendida* QUATREFAGES. — *Dies.* Syst. Helm. I. 243.

Habita culum. Ad insulam Bréhat raro (*Quatrefages*).

2. *Valencinia ornata* QUATREFAGES. — *Dies.* Syst. Helm. I. 244. adde:

Joh. Müller: in ejus Arch. 1854. 83. — *Grube:* Ausflug nach Triest und dem Quarnero. 1861. 129.

Valencinia elegans *Grube:* l. c. 35.

Habitaculo adde: In limo maris adriatici Muggiae (Joh. Müller) — in mare adriatico (Grube).

Confer Tubulanum elegantem hujus loci.

3. *Valencinia longirostris* QUATREFAGES. — *Dies.* Syst. Helm. I. 244.

Habitaculum. Ad insulam Chausey et Bréhat (Quatrefages).

4. *Valencinia striata* DIESING: Syst. Helm. I. 244.

Habitaculum. Ad insulam Guam, Agagua et Ilumata oceani pacifici (Quoy et Gaimard).

5. *Valencinia elegans* STIMPSON.

Corpus gracile, fere lineare, supra convexum purpureo-fuscum, trilineatum; lineis albis, mediana antice in fronte, lateralibus post cervicem incipientibus; et fasciis transversis albis ad 16 annulatum. *Caput* breve, paulo latius quam corpus, truncatum, fronte in medio sinuata, lateribus rotundatis, fascia postfrontali pallide fusca. Longit. 3", latit. ultra 1".

Valencinia annulata Stimpson (nec Quatrefages): in Proceed. Acad. Philad. VII. 380.

Valencinia elegans Stimpson: Prodr. II. 19.

Habitaculum. Inter algas in fundo arenoso profunditate 12 orgyiarum prope promontorium bonae spei (Stimpson).

Tubulum membranaceum format.

Species inquirenda:

6. *Valencinia annulata* QUATREFAGES. — *Dies.* Syst. Helm. I. 244.

Habitaculum. Ad littora Britanniae inter conchas Cyprinae vulgaris Sow.; tubicola.

Familia XIX. Ommatophora. *Dies.* Corpus tere-tiuseulum vel depressiuseulum exappendiculatum. Caput corpore continuum vel discretum haud lobatum. Proboscis terminalis, protractilis, pugione et burseolis aciculiferis instructa. Os ventrale antrosum vel in medio fere corporis situm. Ocelli 2, 6 vel plurimi. Sexus discretus. Anus terminalis posticus. Maricolae. Formae mediocres.

XXXVII. CEPHALOTRIX OERSTED.

Tetrastemma *Oersted* ex parte. — Poliae spec. *Quatrefages* et *Van Beneden*.

Corpus teretiuseculum vel depressiuseculum, liberum vel tubulo inclusum. *Caput* corpore continuum. *Proboscis* terminalis, protractilis, pugione et burseolis aciculiferis instructa. *Os* ventrale antrorsum vel in medio fere corporis situm. *Ocelli* duo. *Sexus* discretus. *Anus* terminalis posticus. — Maricolae. — Formae longitudinis medioeris (5'''—3'').

Proboscis armata eum burseolis solummodo in specie 2. certissima.

1. *Cephalotrix Oerstedii* *DIESING*: Syst. Helm. I. 246. adde:

Cephalothrix bioculata *Oersted*. De region. marinis 79.

Habitaculum. In regione argillacea s. *Buccinoidearum* aestate in fretu Öresund (*Oersted*).

2. *Cephalotrix involuta* *DIESING*.

Corpus subcylindricum flavidum vel roseum, tubulo inclusum. *Proboscis* brevis, antice dilatata, per intussusceptionem retractilis, pugione subuliformi et burseolis aciculiferis duabus instructa. *Os* in medio fere corporis. *Ocelli* circulares. Longit. maris 5'', fem. 9—14''.

Ovula in vagina hyalina et glabra deposita. — Embryo ovulo exclusus flagello frontali interdum et caudali instructus; postea entem vibrantem exiit. — Individua 2—3 sexus diversi in uno tubulo squamato firmo inclusa.

Polia involuta *Van Beneden*: Faune litt. Belgique. 18. Tab. III (de evolutione et de foecundatione).

Habitaculum. In tubulis appendicibus subabdominalibus *Canceris maenadis* affixis, in Belgia (*Beneden*).

Species inquirendae:

3. *Cephalothrix Filum* *DIESING*: Syst. Helm. I. 246.4. *Cephalothrix Kroyeri* *DIESING*: Syst. Helm. I. 246.

XXXVIII. OMMATOPLEA HEMPR. et EHRENB.

Fasciola et Planaria *Müller*. — Polia *Delle Chiaje*. — Nemertes et Prostoma *Johuston*. — Amphiporus *Hemprich* et *Ehrenberg*, nec *Oersted*. — Polystemmatilis spec. *Oersted*.

Corpus teretiuseculum vel depressiuseculum. *Caput* corpore continuum v. discretum. *Proboscis* terminalis, protractilis, pugione et burseolis aciculiferis duabus instructa. *Os* ventrale subterminale anticum.

Ocelli sex vel plurimi varie dispositi. *Sexus* . . . *Anus* terminalis posticus. *Maricolae*. — *Formae* mediocres pollicares et majores pedales.

Situs proboscidis, oris et praesentia pugionis et burseolarum nec non in omnibus speciebus exacte indicati; in specie 5 pugiones tres observati.

* *Ocelli* sex.

1. *Ommatoplea peronea* *DIESING*: Syst. Helm. I. 248.

Habitaculum. Ad insulam Bréhat (Quatrefages).

** *Ocelli* plurimi longitudinaliter dispositi.

2. *Ommatoplea Polii* *DIESING*: Syst. Helm. I. 249. adde:

Polia oculata *Verany*: Catalogo degli animali marini. 1846. 9.

Habitaculum. Prope Neapolim (Delle Chiaje) in sinu Genuensi et Nicaeensi (Verany).

3. *Ommatoplea punctata* *DIESING*: Syst. Helm. I. 249.

Habitaculum. Prope Neapolim (Delle Chiaje).

4. *Ommatoplea balmea* *DIESING*: Syst. Helm. I. 249.

Habitaculum. Ad insulam Bréhat, communis (Quatrefages).

5. *Ommatoplea heterophthalma* *SCHMARDA*.

Corpus depressum taeniaeforme, supra rubrum linea mediana alba, subtus pallide rubrum. *Caput* indistinctum acuminatum. *Proboscis* terminalis organis urticantibus tota sua longitudine obsessa, pugionibus tribus longe lanceolatis. *Os* . . . *Ocelli* in parte acuminata capitis duo, subsequentes septem in lineam longitudinalem dispositi, et tres ultimi in triangulum dispositi. Longit. $2\frac{1}{2}$ "', latit. 2"'.
Ommatoplea heterophthalma *Schmarda*: Neue wirbell. Thiere. I. 1. 41.
 Tab. X. 90 et 90^b.

Habitaculum. In oceano pacifico sub saxis prope Auckland in Nova Zelandia (Schmarda).

6. *Ommatoplea gracilis* *DIESING*: Syst. Helm. I. 250.

Habitaculum. Sub lapidibus in sinu Berwickeensi (Johnston).

7. *Ommatoplea albicans* *DIESING*: Syst. Helm. I. 250.

Habitaculum. Inter Corallia maris rubri prope Tor (Hemprich et Ehrenberg).

8. *Ommatoplea Stimpsoni* GIRARD.

Corpus compressiusculum, supra convexum subtus planum, retrorsum attenuatum, supra brunneum. *Caput* a corpore strictura discretum acuminatum, marginibus anticis, fascia transversali mediana, arcuata et macula utrinque subtriangulari basilari albis. *Proboscis* terminalis. *Os* . . . *Ocelli* biseriati submarginales antrorsum convergentes. Longit. 6—10'' et ultra, latit. corp. expansi $1\frac{1}{4}$ '', contracti ad 6''.

Ommatoplea Stimpsoni Girard: in Smithson. Contrib. VI. 28. Tab. II. 18.

Habitaculum. Sub saxis, frequenter, Grand Maun (Stimpson).

9. *Ommatoplea ophiocephala* SCHMARDA.

Corpus longissimum depressiusculum, proteum, obscure flavum. *Caput* lanceolatum. *Proboscis* terminalis. *Os* exiguum ovale, in fine primae capitis sextae partis. *Ocelli* octo in lineas duas longitudinales arcuatas dispositi. Longit. fere tripedalis, latit. ad 5''.

Ommatoplea ophiocephala Schmarda: Neue wirbell. Thiere. I. 1. 41. Tab. X. 89.

Habitaculum. Sub saxis et in arena in sinu tabulari promontarii bonae spei, frequenter (Schmarda).

Mucum copiose excernit.

10. *Ommatoplea taeniata* HEMPRICH et EHRENBURG. — Dies. Syst. Helm. I. 250.

Habitaculum. Inter Corallia maris rubri prope Tor (Hemprich et Ehrenburg).

11. *Ommatoplea bembix* DIESING: Syst. Helm. I. 251.

Habitaculum. Ad littora Siciliae inter Algas (Quatrefages).

12. *Ommatoplea rosea* DIESING: Syst. Helm. I. 251. adde:

Polystemma roseum Oersted: De Region. marin. 80.

Habitaculum. In sinu Drobachiensi (Müller). — In regione argillacea 3, Baccinoideorum aestate, in fretu Öresund (Oersted) — ad Bristolliam (Johnston).

13. *Ommatoplea Grubei* DIESING: Syst. Helm. I. 251.

Habitaculum. Ad Panormum (Grube).

14. *Ommatoplea alba* *DIESING*: Syst. Helm. I. 252.

Habitaculum. Littora Angliae ad Carrickfergus (Hyndman).

*** Ocelli plurimi in acervum unum vel plures consociati.

15. *Ommatoplea pulchra* *DIESING*: Syst. Helm. I. 252.

Habitaculum. Littus Berwickeense, inter Corallineas et in testaceis vacuis, frequens (Johnston).

16. *Ommatoplea berea* *DIESING*: Syst. Helm. I. 252.

Habitaculum. Ad insulam Bréhat inter lapides (Quatrefages).

17. *Ommatoplea mutabilis* *DIESING*: Syst. Helm. I. 252.

Habitaculum. Prope St. Vaast (Quatrefages).

18. *Ommatoplea glauca* *DIESING*: Syst. Helm. I. 253.

Habitaculum. Prope St. Vaast, rarius (Quatrefages).

19. *Ommatoplea violacea* *DIESING*: Syst. Helm. I. 253.

Habitaculum. Prope St. Vaast, raro (Quatrefages).

**** Ocelli in series plures angulum retrorsum patentem formantes dispositi.

20. *Ommatoplea glauca* *DIESING*.

Corpus depressum, supra glaucum, subtus album. *Caput* corpore continuum. *Proboscis* vaginata. *Ocelli* numerosi in series plures dispositi, angulum retrorsum patentem formantes. Longit. 1".

Nemertes glaucus *Kölliker*: in Verhandl. d. schweiz. naturf. Gesellsch. zu Chur im Juli 1844. Chur 1845. 89. — *Siebold*: in *Troschel's Arch.* 1850. II. 382.

Habitaculum. Neapoli (*Kölliker*).

Species inquirendae:

21. *Ommatoplea pellucida* *DIESING*: Syst. Helm. I. 253 adde:

Polystemma pellucidum *Oersted*: De region. marin. 80.

Habitaculum. In regione argillacea s. *Buccinoideorum* aestate, prope Hellebaek in fretu Öresund (*Oersted*).

22. *Ommatoplea rubra* *DIESING* l. c. 253.

23. *Ommatoplea armata* *DIESING* l. c. 253. adde:

Prostoma? *Ommatoplea*? *Ehrenberg*: Akaleph. des rothen Meeres 66.

Familia XX. Micruraea. Hemprich et Ehrenberg.

Corpus depressiusculum vel teretiusculum, obsolete annulatum, extremitate caudali appendiculata. Caput corpore continuum vel discretum, haud lobatum. Proboscis terminalis protractilis. Os ventrale antrorsum situm, oesophago . . . Ocelli numerosi. Sexus discretus. Anus in extrema corporis parte postica sub processu caudali. Mari-colae. Formae mediocres, pollicares.

Evolutio in uno saltem genere per metamorphosin.

XXXIX. MICRURA HEMPRICH et EHRENBURG.

Nemertis spec. Oersted. — Gordii spec. Dalyell.

Corpus depressum lineare, proteum, obsolete annulatum, processu caudali terminali filiformi. *Caput* corpore continuum. *Proboscis* terminalis e plica transversa protractilis. *Os* ventrale infra caput. *Ocelli* frontales 10 serie longitudinali duplici dispositi. *Sexus* discretus. *Anus* terminalis sub processu caudali. Evolutio per metamorphosin. Mari-colae, hemisphaerae borealis.

Animalculum juvenile stadio Alardi cephaloporis duobus instructum. — Quodsi plica transversalis, a eel. Ehrenberg in animali adulto observata, e symphysi cephalopororum duorum coalescentium oriretur, tunc genus hoc ad Rhynehocoela porocephala esset referendum.

1. *Micrura fasciolata* HEMPR. et EHRENBURG.

Corpus supra nigro-fusum, capite ventre et cauda fasciis transversis angustis 13 albis, appendiculo caudali parvo albo. *Os* rimaeforme longitudinale. *Ocelli* frontales longitudinaliter biseriatii, seriebus curviusculis parallelis antice convergentibus, una quaque ocellis 5 efformata, quorum binis anticis linea rubella junctis. Longit. 16''', latit. 1/2'''.

Micrura fasciolata Hemprich et Ehrenberg. — Dies. Syst. Helm. I. 261. — J. Müller: in ejus Arch. 1838. 298.

Gordius fasciatus spinifer. — Dalyell: Powers of the Creator II. 80. Tab. XI. 6—9.

Status larvae: Stadium primum s. progressionis: Corpus subquadrangulare, planum, lobis duobus lateralibus, squamulis imbricatum tectum, marginibus ciliis vibrantibus obsessum; crista centrali longa e filis gracilibus composita, vibrante, nodulo insidente. Os inferum subcentrale parietibus tractus in corporis eavum ducentis ciliatis. *Stadium secundum s. aemes:* Corpus lobis lateralibus introflexis fornicatum, his sensim incresecentibus, lobo anteriore et posteriore valde productis, limbo ciliato, crista persistente, squamulis evanescentibus. Os inferum subcentrale ventriculo subglobozo. Longit. larvae 1/2''' vermiculum

includit; vermiculus inclusus, limbo oris cum Piliidii apertura ventrali connatus, parietem cauda sua penetrat; residua Piliidii vermiculi liberis oris limbo adhaerent. Incertum an haec residua sponte decidua vel devorata evanescent 1).

Pilidium gyraus *J. Müller* in *Müller's Arch.* 1847. 139. Tab. VII. 1—4. — *Busch*: *Untersuchungen* 107—110. Tab. XVI. 1—8. (evolut.). — *Krohn*: in litt. ad eel. *Müller*: 19. Nov. 1851 apud eel. *Müller* l. i. e. 1854, de fibris muscularibus. — *J. Müller*: *Über. d. allgem. Plan in d. Entwickl. d. Echinoderm.* Abhandl. Berl. Akad. 1852. Berl. 1853. 59. — *Gegenbauer*: in *Zeitschr. f. wissensch. Zool.* V. 345. — *J. Müller*: in *ejus Arch.* 1854. 75—83. Tab. IV. 3—8 (de *Alardo* caudato in *Pilidio* incluso). — *Krohn*: in *Müller's Arch.* 1858. 289—293.

Pilidium gyraus? *Gegenbauer*: in *Zeitschr. f. wissensch. Zool.* V. 345 (de animaleulo in *Pilidio* incluso).

Status vermiculi exclusi: Corpus ovale, ciliatum, obscure brunneum, appendiculo caudali e segmentis tribus composito, aculeo terminali armato. Caput corpore continuum, foveolis marginalibus duabus (cephaloporis) oppositis cum ductibus lagenaeformibus coevis, intus ciliis vibrantibus instructis. Proboscis terminalis. Os ventrale subcentrale. Ocelli nunc nulli, nunc solummodo duo evoluti. Anus . . . Longit. $\frac{1}{4}$ — $\frac{2}{5}$ '''.

Alardo caudatus *Busch*: *Beobaht.* 111 et 134. Tab. XI. 8. — *J. Müller*: in *ejus Arch.* 1854. 79—83. Tab. IV. 2—4. — *Krohn*: in *Müller's Arch.* 1858. 289—293.

1) Exactam descriptionem evolutionis embryonis incerti generis in *Pilidio* orti, dederunt et. viri *Leuckart* et *Pagenstecher*: in *Müller's Arch.* 1858. 569—588. Taf. XIX.:

Statu larvae: Os inferum subcentrale infundibuliforme, oesophago brevi et ventriculo globoso; reliqui characteres illis *Pilidii* gyraus similes. Evolutio vermiculi inter *Pilidium*: Vermiculus in peripheria infundibuli oris evolvitur, mox extremitate posteriore, dein et anteriore ventriculum supererescit, ita ut demum organa digestoria *Pilidii* a vermiculo penitus includantur.

Statu Alardi: Corpus ovale flavo-brunneum, appendiculo nullo. Caput foveolis utrinque duabus (cephaloporis) ciliatis binis in vas aquiferum ducentibus et sulco longitudinali ciliato utrinque ante foveolas. Proboscis inermis. Os in medio fere corporis. Ocelli duo. Anus . . . Longit. ultra $\frac{1}{4}$ '''.

Habitaculum. Ad Helgolandiam (*Leuckart* et *Pagenstecher*).

Status perfectus secundum et. *Leuck.* et *Pagenstecher* fortasse *Bortasia rubra* nova spec.

Praesentia quatuor cephalopororum in stadio penultimo evolutionis vermiculi characteri generico tam *Bortasiae* quam *Micrurae*, repugnat, et fortasse speciem *Loxorrhoematis* supponere suaderet.

Altera forma *Pilidii* ab iisdem scrutatoribus descripta est:

Pilidium auriculatum *LEUCKART* et *PAGENSTECHEER*.

Corpus campanulatum lobis lateralibus duobus brevibus angustis auriculaeformibus, parum inflexis, crista centrali terminali e filis brevibus paucis composita, hyalinum, tota superficie et margine ciliatum. Longit. $\frac{1}{2}$ '''.

Pilidium auriculatum *Leuckart* et *Pagenstecher*: in *Müller's Arch.* 1858. 571. Tab. XIX. 1. Habitaculum. Helgolandiae, raro (*Leuck.* et *Pagenst.*).

Habitaeculum. *Statu larvae:* In mare germanico prope Helgolandiam gregarie natantia (J. Müller), Tergesti (J. et M. Müller et Busch), hieme Messinae (Gegenbauer), Aprili prope Neapolim (Krohn).

Statu Alardi: Tergesti gregarie (Busch et J. et M. Müller).

Statu perfecto: In concharum superficie scabra, Febuario, Tergesti (Ehrenberg). Ad littora Scotiae (Dalyell).

Species minus bene cognitae:

2. ***Micrura filaris*** Joh. MÜLLER.

Planaria filaris O. F. Müller: Zool. Dan. Tab. LXVIII. 18—20.

Nemertes pusilla Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidsskr. IV. 378. (partim) et Entwurf einer system. Einth. d. Plattw. 90 (partim). — *Dies. Syst. Helm.* I. 271 (partim).

Gordius fragilis spinifer Dalyell: Powers of the Creator II. 79. Tab. XI. 3.

Micrura filaris J. Müller in ejus Arch. 1858. 300.

Habitaeculum. In Dania (Müller), ad oras Scotiae (Dalyell).

3. ***Micrura viridis*** J. MÜLLER.

Gordius viridis spinifer Dalyell l. c. II. 78. Tab. XI. 1.

Micrura viridis J. Müller in ejus Arch. 1858. 300.

Habitaeculum. Ad oras Scotiae (Dalyell).

4. ***Micrura purpurea*** J. MÜLLER.

Gordius purpureus spinifer Dalyell l. c. II. 78. Tab. XI. 2—4.

Micrura purpurea J. Müller in ejus Arch. 1858. 300.

Habitaeculum. Ad oras Scotiae (Dalyell).

XL. POLYSTEMMA HEMPRICH et EHRENBERG. Charact. modif.

Corpus teretiuseculum vel depressiusculum obsolete annulatum, (feminae) postice in processum ellipticum ovigerum dilatatum. **Caput** discretum. **Proboscis** terminalis. **Os** ventrale antrorsum situm. **Ocelli** plurimi serie duplici antrorsum reflexa longitudinali. **Sexus** discretus. **Anus** ventralis subterminalis sub apice caudali reflexo. — **Maricolae hemisphaerae borealis.**

Cauda saepius non dilatata Stimpson. Fortasse individua exappendiculata mascula.

1. *Polystemma adriaticum* HEMPR. et EHRENB. — *Dies.* Syst. Helm. I. 234.

Habitaculum. In mare adriatico, specimen unicum lectum, Februario (Ehrenberg).

Species inquirenda.

2. *Polystemma sinuosum* STIMPSON.

Corpus gracile depressiusculum, album, interdum carneo-tinctum. *Caput* subelongatum *Ocelli* magnitudine variabiles: duo in capitis parte posteriore; plurimi sparsi in parte anteriore in acervos quatuor irregulariter aggregati, posteriores minores. Longit. 14'', latit. 1''.

Polystemma sinuosum Stimpson: Prodr. II. 20.

Habitaculum. Inter conchas vacuas e profunditate 10 orgyiarum in portu Hongkong (Stimpson).

An hujus generis?

3. *Polystemma pusillum* OERSTED.

Corpus oblongum postice acutiusculum carneum. *Caput* subreniforme duplo latius quam longum. Longit. 7''.

Polystemma pusillum Oersted: in Kroyer's Naturh. Tidssk. I. (1844—1845) 418.

Habitaculum. Prope Dröbak in Norvegia (Oersted).

Situs oris in generibus subsequentibus Holocephalorum ignotus. *Corpus* exappendiculatum. Maricolae.

† Proboscis terminalis e medio capitis protractilis.

Ocelli nulli.

XLI. ACROSTOMUM GRUBE. Charact. reform.

Poliae spec. Leuckart.

Corpus elongatum depressum. *Caput* corpore continuum vel sulco circulari discretum. *Proboscis* terminalis protractilis. *Os* . . . *Ocelli* nulli. *Sexus* . . . *Anus* terminalis posticus. Maricolae.

1. *Acrostomum Stannii* GRUBE. — *Dies.* Syst. Helm. I. 246.

Habitaculum. In mare mediterraneo prope Neapolim (Grube).

2. Acrostomum canescens.

Corpus depressiusculum aequale, postice rotundatum, canescens. *Caput* corpore continuum rotundatum. Longit. 5''' , latit. $\frac{3}{4}$ ''' .

Polia canescens Leuckart: in Troschel's Arch. 1849. I. 154.

Habitaeculum. Ad littus austro-occidentale Islandiae (Bergmann).

Ocelli 2.

XLII. DIPLOMMA STIMPSON. Charact. modifie.

Dicelis et Naredae species *Stimpson*.

Corpus depressiusculum. *Caput* corpore continuum vel discretum, fronte emarginatum. *Proboscis* terminalis, protractilis. *Os* . . . *Ocelli* duo bilobi vel circulares. *Sexus* et *anus* . . . . *Marium* orientalium incolae.

1. Diplomma serpentina STIMPSON.

Corpus elongatum gracile, fere lineare, antrorsum vix attenuatum, supra pallide rubrum, linea mediana brunnea. *Caput* discretum subovatum sinu aperturae proboscidis magno. *Ocelli* magni bilobati, remoti, retrorsum convergentes. Longit. 3'' , latit. $\frac{1}{3}$ ''' .

Cerebella cervicalia, valde remota, rosea. *Cavum intestinale* angustius; *cava genitalia* ampla.

Nareda serpentina *Stimpson*: Proceed. Acad. Philad. VII. 338.

Diplomma serpentina *Stimpson*: Prodr. II. 20.

Habitaeculum. Sub lapidibus in locis arenoso-limoso ad littora insulae Loo Choo (*Stimpson*).

2. Diplomma rubra DIESING.

Corpus lineare, depressiusculum, utrinque obtusum rubrum v. purpureum. *Caput* corpore continuum v. subdiscretum. *Ocelli* parvi simplices circulares subterminales. Longit. $1\frac{1}{2}$ '' , latit. . . .

Dicelis rubra *Stimpson*: Prodr. II. 20.

Habitaeculum. Inter *Balanos* et *Spongias* saxatiles e profunditate 12 orgyiarum prope insulam „Tanega“ Japoniae australis (*Stimpson*).

XLIII. NAREDA GIRARD.

Corpus subcylindricum. *Caput* a corpore discretum triangulare. *Proboscis* . . . *Os* . . . *Ocelli* duo. *Sexus* et *anus* . . . Oceani atlantici incolae.

1. *Nareda superba* GIRARD.

Corpus retrorsum attenuatum, supra pallide rubrum, fascia transversa alba cervicali, subtus album. *Caput* anguste albo-marginatum. *Ocelli* circulares in cervicis fascia transversali. Longit. 1—2".

Nareda superba Girard. — Stimpson: in Smithson. Contrib. VI. (1854) 28. Tab. II. 17.

Habitaeculum. Hake Bay, Grand Manan e profunditate 35 orgyiarum (Stimpson).

Ocelli 4.

XLIV. OERSTEDIA QUATREFAGES. Charact. reform.

Poliae spec. *Quatrefages*.

Corpus teretiuseculum vel depressiuseculum liberum vel tubulo inclusum. *Caput* corpore continuum. *Proboscis* terminalis protractilis pugione et burseolis aciculiferis duabus instructa. *Os* . . . *Ocelli* quatuor in quadrangulum dispositi. *Sexus* discretus. *Anus* terminalis posticus. *Maricolae*.

1. *Oerstedtia maculata* QUATREFAGES. — Dies. Syst. Helm. I. 247.

Habitaeculum. In Sicilia inter radices plantarum marinarum (*Quatrefages*).

2. *Oerstedtia tubicola* QUATREFAGES. — Dies. Syst. Helm. I. 247.

Habitaeculum. Ad littora Siciliae, in tubulo pellucido (*Quatrefages*).

Species inquirendae:

3. *Oerstedtia Baculus* DIESING: Syst. Helm. I. 247.4. *Oerstedtia armata* DIESING: Syst. Helm. I. 248.5. *Oerstedtia pulchella* DIESING: Syst. Helm. I. 248.

Ocelli plurimi.

XLV. HEMICYCLIA HEMPRICH et EHRENBERG. Charact. reform.

Nemertes Oersted.

Corpus teretiusculum filiforme, proteum. *Caput* corpore continuo plica transversa terminali ¹⁾). *Proboscis* terminalis, protractilis centralis. *Os* . . . . *Ocelli* plurimi in serie frontali transversa semicirculari simplici. *Sexus* . . . . *Anus* terminalis posticus. — Maricolae.

1. *Hemicyclia albicans* HEMPR. et EHRENB. — Dies. Syst. Helm. I. 262.

Habitaeculum. Prope Tor inter Corallia (Hemprich et Ehrenberg).

XLVI. TATSNOSKIA STIMPSON.

Corpus depressum. *Caput* subdiscretum. *Proboscis* terminalis centralis ex apertura cruciata protractilis ²⁾). *Os* . . . . *Ocelli* plurimi in acervos duos lineares, aggregati. *Sexus* et *anus* . . . . *Marium* orientalium incolae.

In honorem cl. Tatsnoskii, viri Japonensis eruditi et nobilis.

1. *Tatsnoskia depressa* STIMPSON.

Corpus supra cinnabarium, lateribus obscurioribus. *Caput* parvum, obtusum, fronte emarginatum. *Ocelli* fusci, posteriores sensim majores, sex in utroque acervo, acervi antici convergentes. Longit. ultra 1", latit. 2".

Tatsnoskia depressa Stimpson: Prodr. II. 24.

Habitaeculum. In fundo arenoso e profunditate 6—10 orgyiarum, in portu „Hakodadi“ insulae Jesso (Stimpson).

¹⁾ An cephalopororum duorum subhorizontalium symphysis orta?

²⁾ Apertura cruciata, proboscidis egressui inserviens, fortasse ex convergentia cephalopororum quatuor sub angulo recto orta. Num res ita se habet nec ne, examen a cl. auctore denuo instituendum docebit. Dummodo confirmaretur comula mea opinio, genus hoc ad finem familiae Eunnemertineorum esset collocandum.

† † *Proboscis terminalis e margine capitis protractilis.*

XLVII. POLINA STIMPSON¹⁾.

Poliae spec. Stimpson.

Corpus valde contractile depressiusculum. *Caput* discretum vel subdiscretum. *Proboscis* terminalis laevis, ex apertura in margine frontali inferiore sita protractilis. *Os* . . . . *Ocelli* plurimi in acervos quatuor aggregati. *Sexus* et *anus* . . . . Oceani indici et atlantici incolae.

1. *Polina rhomboidalis* STIMPSON.

Corpus depressiusculum, antrosum latius, pallide rubrum, fasciis duabus longitudinalibus inconspicuis. *Caput* parvum, subdiscretum, breve, antice rotundatum. *Ocelli* quatuor in singulo acervo, in rhombum dispositi; acervi posteriores minores maculis obscurioribus impositi. Longit. 1'', latit. vix $\frac{1}{2}$ ''.

Polia rhomboidalis Stimpson: in Proceed. Acad. Philad. VII. 390.

Polina rhomboidalis Stimpson: Prodr. II. 21.

Habitaeculum. Littoralis sub lapidibus in portu Jacksoni Australiae (Stimpson).

2. *Polina grisea* STIMPSON.

Corpus longum depressiusculum, sub extensione subcylindricum, pallide griseum. *Caput* discretum, ovatum v. subcordatum, corpore angustius, antice acutum. *Ocellorum* acervi anteriores majores, elongati, in parte anteriore laterali capitis submarginaliter dispositi, ocellis in utroque acervo decem; acervi posteriores cervicales parvi lineares, ocellis in utroque quatuor. Longit. ad 1'', latit. $\frac{1}{2}$ ''.

Polia grisea Stimpson: Proceed. Acad. Philad. VII. 390.

Polina grisea Stimpson: Prodr. II. 21.

Habitaeculum. Sublittoralis inter *Ulvas* in locis limosis, in portu Virginiano „Norfolk“ (Stimpson).

3. *Polina cervicalis* STIMPSON.

Corpus gracile cervice angustatum, supra salmoneo-rubrum. *Caput* discretum late rhomboidale, antice obtusum et emarginatum. *Ocelli* minuti, in acervos quatuor confluentes aggregati; anteriores

¹⁾ Animalcula a cl. Gaimard in Voyage en Scandinavie etc. Zool. Tab. C. 23—29 depicta fortasse huic generi proxima.

elongati laterales; posteriores rotundati sublaterales. Longit. 3", latit. ultra 1".

Polina cervicalis Stimpson: Prodr. II. 21.

Habitaculum. Littoralis inter lapides in portu Simoda, Japoniae (Stimpson).

XLVIII. COSMOCEPHALA STIMPSON.

Corpus depressum, minus contractile. *Caput* corpore continuum vel subdiscretum, pictum, utrinque pseudorimis inconspicuis (lineis impressis decoloribus) cervicalibus instructum. *Proboscis* laevis ex apertura in margine frontali inferiore sita protractilis. *Os* . . . *Ocelli* plurimi, minus conspicui, ut plurimum in margine capitis antico-laterali dispositi. *Sexus* et *anus* . . . . Marium orientalium incolae.

1. *Cosmocephala Beringiana* STIMPSON.

Corpus elongatum depressiusculum pseudorimis cervicalibus inferioribus, una transversa utrinque sita, in medio vix confluentibus, supra cervinum, subtus pallide aurantiacum. *Caput* vix subdiscretum, breve, corpore angustius, antice rotundatum et emarginatum, infra pseudorima longitudinali mediana cervinum, maculis angularibus albis in fronte et lateribus; fascia pone cervicem transversa angusta, alba, retrorsum convexa. *Ocelli* numerosi, utrinque in acervos duos dense aggregati. Longit. 3", latit. ultra 2".

Cosmocephala Beringiana Stimpson: Prodr. II. 21.

Habitaculum. E fondo sabuloso profunditalis 5 orgyiarum, in freto Beringiano (Stimpson).

2. *Cosmocephala Japonica* STIMPSON.

Corpus subelongatum, postice obtusum, subaequale, cervice utrinque pseudorima obliqua antrorsum curvata notatum, supra brunneum subtus album. *Caput* breve subdiscretum, fronte rotundatum, ad aperturam profunde fissum, brunneum, linea mediana et maculis in fronte minutis irregularibus decoloribus nec non fronte et maculis cervicalibus triangularibus albis pictum. *Ocelli* magni, in capitis marginibus anticis lateralibus, utrinque 10—15. Longit. 4", latit. ultra 2".

Cosmocephala Japonica Stimpson: Prodr. II. 22.

Habitaculum. Littoralis in rupium fissuris et sub lapidibus in portu Simoda in Japonia (Stimpson).

** Lobocephala: Caput lobatum.

Familia XXI. Hypoloba Dies. Corpus depressum vel planum. Caput discretum subtus rima longitudinali v. marginibus longitudinalibus inflexis bilobum, cavum v. solidum. Proboscis et os . . . Ocelli nulli. Sexus et anus . . . Maricolae hemisphaerae australis.

XLIX. COLPOCEPHALUS DIESING. Charact. emend.

Borlasiae spec. Quoy et Gaimard. — Tetrastemmatis sp.? Oersted.

Corpus depressum lineare. Caput discretum subovatum, subtus rima longitudinali bilobum, cavum, supra apice emarginatum. Proboscis . . . Os . . . Ocelli nulli. Sexus et anus . . . Marium orientalium incolae.

1. Colpocephalus quadripunctatus DIESING: Syst. Helm. I. 255.

Habitaeculum. In *Anatifa* maris Amboinensis (Quoy et Gaimard).

L. CHLAMYDOCEPHALUS DIESING. Charact. emend.

Borlasiae spec. Quoy et Gaimard.

Corpus elongatum planum. Caput discretum cordatum depressum, subtus marginibus longitudinalibus inflexis bilobum, solidum. Proboscis . . . Os . . . Ocelli nulli. Sexus et anus . . . Maricolae, hemisphaerae meridionalis incolae.

1. Chlamydocephalus Gaimardi DIESING: Syst. Helm. I. 255.

Habitaeculum. In sinu insulae Novae Zeelandiae (Quoy et Gaimard).

Familia XXII. Acroloba Dies. Corpus proteum, teretiuseculum vel subcylindricum compressiusculum vel depressum. Caput corpore continuum unilobum aut bilobum, lobis terminalibus. Proboscis terminalis e capitis margine superiore protractilis. Os terminale in medio capitis. Ocelli nulli. Sexus . . . Anus terminalis posticus. — Maricolae hemisphaerae borealis.

LI. STIMPSONIA GIRARD.

Corpus subcylindricum compressiusculum. Caput corpore continuum, membrana circulari laevi retroflexa cinctum, margine cephalico superiore in lobum terminalem spathaeformem producto. Proboscis

protracta spatha inclusa. *Os* terminale in medio capitis. *Ocelli* nulli. *Sexus* et *anus* . . . Maricolae Americae septentrionalis.

Lobus cephalicus organon adhaesionis.

1. *Stimpsonia aurantiaca* GIRARD.

Corpus compressiusculum purpurascens vel virescens, fasciis transversalibus irregularibus numerosis, laete aureis. Lobus cephalicus ovato-lanceolatus margine undulatus, interdum marginibus basilaribus inflexis. *Os* amplum circulare. Longit. ad 6", latit. ad 3".

Stimpsonia aurantiaca Girard: in Proceed. Acad. Philad. VI. 366. —
R. Leuckart: in Troschel's Arch. 1854. II. 354.

Habitaeculum. In arenae cavis verticalibus Fort Johnston in Carolina meridionali (Girard).

LII. RAMPHOGORDIUS RATHKE. Charact. reform.

Corpus teretiusculum filiforme. *Caput* corpore continuum, lobis duobus terminalibus superpositis, supero majore, rostrum simulanti-bus. *Ostium* meatus proboscidem protractilem excipientis ad basin loborum collocatum. *Os* . . . *Ocelli* nulli. *Sexus* . . . *Anus* terminalis posticus. Maricolae Europae septentrionalis.

Apertura ad basin loborum sita, ex analogia cum genere praecedente, proboscidis exitui potius inservire, quam oris aperturam in mentem cl. auctoris sistere videtur, quod simul de genere subsequente valeret.

1. *Rhamphogordius lacteus* RATHKE. — Dies. Syst. Helm. I. 256.

Habitaeculum. In Norvegia prope Molde (Rathke).

LIII. LOBILABRUM BLAINVILLE. Charact. reform.

Corpus elongatum depressum utrinque dilatatum, proteum. *Caput* corpore continuum lobis duobus terminalibus horizontaliter patentibus, bilobis. *Ostium* meatus proboscidem protractilem excipientis amplum inter lobos. *Os* . . . *Ocelli* nulli. *Sexus* . . . *Anus* terminalis posticus. Maricolae Europae temperatae.

1. *Lobilabrum ostrearium* BLAINVILLE. — Dies. Syst. Helm. I. 256.

Habitaeculum. In tubulo ex arena conflato, ad superficiem testae *Ostreae edulis*, in canale La Manche (Blainville).

Subtribus II. *Rhynchocoela porocephala*.

Cephaloporus unicus aut 2 v. 4 oppositi, rarius 2 juxtapositi ¹⁾.
— Sexus discretus.

Familia XXIII. Prorhynchidea. *Dies.* Character generis unici simul familiae.

LIV. PRORHYNCHUS SCHULTZE.

Corpus subcylindricum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* foveaeformes marginales duo oppositi. *Proboscis* terminalis, centralis protractilis, pugione armata. *Os* proprium nullum. *Oesophagus* extensilis cylindricus. *Apertura* capitis terminalis nunc oesophagi nunc proboscidis egressui inserviens. *Ocelli* nulli. *Sexus* discretus. *Anus* terminalis posticus. — Aquarum dulcium Europae incolae. — Formae minores, aliquot lineas longae.

1. *Prorhynchus stagnalis* SCHULTZE.

Corpus subcylindricum antorsum parum attenuatum, album. *Cephalopori* reniformes, ciliati. *Proboscis* directe retractilis, brevis, pugione terminali, sagittato, aperturæ proboscidis approximato armata. *Oesophagus* margine crenulata. Longit. fem. $1\frac{1}{2}$ — 2", latit. $\frac{1}{6}$ ".

Notitiae anatomicae. Pugio proboscidis capsula subcylindrica antice perforata inclusus. Vesica liquorem venenosum continens cum pugione canalis ope juncta in muscosa posteriore proboscidis parte. — Ovarium utriculiforme retrorsum situm. Apertura genitalis nulla observata. — Vasa aquifera ramosa haud contractilia intus vibrantia in anteriore corporis parte visa. — Ganglia cerebralia duo commissura una juncta, singulum filum nerveum ad cephaloporum et alterum retrorsum emittens.

Prorhynchus stagnalis *Schultze*: Beitr. Turbell. 60—62. Tab. VI. 1.

Habitaculum. In piscino turfoso prope Gryphiam initio Aprilis individua juvenilia agama, fine Aprilis et Augusto individua feminea organibus genitalibus instructa (*Schultze*).

2. *Prorhynchus fluviatilis* LEYDIG.

Corpus antorsum parum angustatum, album. *Proboscis* brevis, pugione hieruri. Longit. . . .

Prorhynchus fluviatilis *Leydig*: in Müller's Archiv. 1854. 290. Tab. XI. 7.

Habitaculum. Sub saxis fluvii Moeui, Novembri (*Leydig*).

¹⁾ *Ditactorrhoehma*.

Familia XXIV. Emeidea Dies. Character generis unici simul familiae.

LV. EMEA LEIDY.

Corpus lineare depressum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* foveaeformes marginales utrinque duo. *Proboscis* terminalis excentrica, protractilis, pugione armata. *Os* et *oesophagus* . . . *Ocelli* nunc 4 nunc 6. *Sexus* discretus. *Anus* . . . Aquarum dulcium Americae borealis incolae. Formae minores, aliquot lineas longae.

1. *Emea rubra* LEIDY.

Corpus irregulariter contractile postice rotundatum, rufescenti-vel flavescenti-carneum. *Caput* rotundatum. *Cephalopori* circulares. *Proboscis* per intus susceptionem retractilis, longa, tortuosa, villosa, pugione subulato, et aciculis auxiliaribus utrinque 4 burseola inclusis armata. *Ocelli* nunc 4 nunc 6; utrinque 2 vel 3 in serie longitudinali postpositi, interdum irregulares, nigri. Longit. feminae 1—6 imo 10'', latit. $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{5}$ imo $\frac{1}{3}$ ''.

Emea rubra Leidy: in Proceed. Acad. Philad. V. 125 et 288.

Habitaeculum. In paludosis prope Philadelphiam; individua feminea maxima saepe ovulis evolutis carentia, aliaque 1—3 lineas longa ovulis magnis flavis 3—18 praedita interdum observavit Leidy.

Var. *a*. *Corpus* album. Longit. 2'', latit. $\frac{1}{6}$ ''.

Emea rubra var. *a* Leidy l. s. e.

Habitaeculum. Sub saxis in rivolo Schuykill (Leidy).

Species inquirendae.

2. *Emea Dugesii* LEIDY.

Polia Dugesii Quatrefages: Rech. Anatom. et Zool. II. 211.

Emea Dugesii Leidy: in Proceed. Acad. Philad. V. 288.

3. *Emea lumbricoides*.

Tetrastemma lumbricoides Ehrenberg: Akaleph. des rothen Meeres 66.

— *Diesing*: Syst. Helm. I. 259. — *Schultze*: Turbell. I. 61.

Habitaeculo adde: Berolini (Müller).

A el. Müller proboscis et burseolae aciculiferae observatae.

Familia XXV. Typhlonemertinea Dies. Corpus depressum vel teretiusculum. Caput corpore continuum vel strictura discretum. Cephaloporus unus terminalis aut 2 marginales oppositi vel 4 cruciatim convergentes. Proboscis terminalis aut in capitis pagina ventrali collocatus, protractilis, inermis, rarissime pugione et burseolis aciculiferis instructa. Os ventrale infra caput situm, ut plurimum acetabuliforme, oesophago . . . . Ocelli nulli. Sexus discretus. Anus terminalis posticus. Maricolae. Formae majores saepe longissimae.

α Proboscis infera.

LVI. TUBULANUS RENIER. Charact. reform.

Nemertis spec. *Oersted*. — Gordii spec. *Delle Chiaje*? — Cerebratuli et Siphonenteronis spec. *Renier*. — Valencinae spec.? *Meneghini*.

Corpus elongatum teretiusculum. *Caput* strictura a corpore discretum. *Cephaloporus* terminalis transverse rimaeformis. *Proboscis* in medio capitis paginae ventralis ex apertura longitudinali protractilis. *Os* ventrale retro caput situm. *Ocelli* nulli. *Sexus* . . . . *Anus* terminalis posticus. — Maricolae.

An apertura terminalis revera cephaloporus sit, adhuc incertum, et inde character genericus nequaquam satis bene stabilitus.

1. *Tubulanus polymorphus* RENIER.

Corpus retrorsum parum attenuatum, variabile, castaneo-brunneum. *Caput* hemisphaericum. *Proboscis* ex apertura lineari protractilis (?). *Os* longitudinale labiis lateralibus elevatis, albis. Longit. ad 11'', latit. ad 3''; longit. capit. 3''; longit. oris 2''. *Renier*. — Specimen spiritu vini servatum 3—4'' longum, ad 2'' latum.

Tubulanus polymorphus Renier: in *Collect. Mus. Caes.* — *Idem* *Prosp. della el. dei Vermi* p. XX. 1804. — *Idem* *Tavole alla classif. VI. (Vermi)* 1807. — *Idem* *Elem. di Zool.* III. fase. I. Tab. XII. 1828. — *Blainville*: in *Dict. se. nat.* LVII. 373. Atlas. — *Aporoceph.* Tab. XXXVIII. 3 (medioeris). — *Meneghini*: in *Renier Osserv. postume* 57—66 et 120. Tab. XI. — *Diesing*: *Syst. Helm.* I. 262 (excl. diagnosi).

Habitaenum. In mare adriatico (*Renier*).

2. *Tubulanus elegans* RENIER.

Corpus depressiusculum retrorsum parum attenuatum haud variabile intense castaneo-brunneum, linea longitudinali dorsali et ven-

trali alba et transversalibus numerosis pictum. *Caput* ellipsoideum. *Apertura* proboscidis exitui inserviens fissuraeformis, obsoleta. *Os* subquadrangulare. Longit. ad 6'', latit. ad 2'', Renier; specimen spiritui vini servatum 2 $\frac{1}{2}$ '' longum, ad 1 $\frac{1}{2}$ '' latum.

Cerebratolo crociechiato Renier: Comp. Elem. di Zool. Mss. 596.

Sifonentero elegante Renier: Elem. di Zool. III. fasc. I. Tab. XII. 1828.

Tubulanus elegans Renier: in Collect. Mus. Caes. — Blainville: in Dict. des sc. nat. LVII. 574. Atlas. — Aporoceph. fig. IV. (satis bona except. fissura). — Diesing: Syst. Helm. I. 262 (excl. diagnosi).

Siphonenteron elegans Meneghini: in Renier Osserv. postume 63.

Habitaculum. In mare adriatico (Renier).

Cl. Meneghini Valenciiniam ornatam Quatrefages ad hanc speciem non sine dubio retulit.

Species inquirendae:

3. *Tubulanus pusillus* DIESING: Syst. Helm. I. 263.

4. *Tubulanus defractus* RENIER.

Corpus cinereum.

Tabulano disrompentesi Renier: Elem. di Zool. III. fasc. I. Tab. XII. 1828

Tabulanus defractus Meneghini: in Renier Osserv. post. 63.

Habitaculum. In mare adriatico (Renier).

LVII. CEREBRATULUS RENIER.

Meekeliae spec. Auctor. — *Siphonenteron* Renier. — *Renieria* Girard.

Corpus elongatum depressum vel teretiusculum, haud raro sponte transverse fissile. *Caput* corpore continuum v. subdiscretum. *Cephalopori* duo longitudinales marginales antice convergentes vel paralleli. *Proboscis* in pagina ventrali capitis ex apertura rimaeformi vel circulari protractilis, inermis vel organis urticationis obessa. *Os* ventrale infra caput vel in capitis pagina inferiore situm. *Ocelli* nulli. *Sexus* . . . . *Anus* terminalis posticus. — *Maricolae* utriusque hemisphaerae.

1. *Cerebratulus marginatus* RENIER.

Corpus antorsum subcylindricum, retrorsum planum taeniaeforme, postice truncatum, fissile, marginibus crassis sulco longitudinali medio percursis, cinerascens, marginibus albis coeruleiscenti-

limbatis. *Caput* corpore continuum depresso-conicum. *Cephalopori* ampli. *Proboscis* ex apertura subterminali $2\frac{1}{2}''$ ante os sita protractilis. *Os* amplum in medio capitis paginae inferioris situm, longitudinale, 4—5 lineas longum, labiis rotundatis rugosis. Longit. 8'' diametr. corp. ad capit. basin 4—5'', latit. retrors. 9''—1'', crassit. $\frac{1}{2}$ —3''.

Cerebratulus marginatus Renier: Prospetto della classe dei Vermi 1804.

XXI. — Idem Tavol. di classif. 1807. VI. — Idem Elem. di Zoolog.

III. 1. Tab. XII. 1828. — *Meneghini*: in *Renier* Osserv. post. 60—64 (cum anatom.).

Marginato murino *Renier*: Comp. elem. di Zool. msc. §. 98—100.

Cerebratulus bilineatus Blainv., nec *Renier*: in *Dict. des se. nat.* LVII. 574. Atlas. — Aporoceph. f. 2 et 2^a.

Meckelia somatotomus Diesing (nec *Leuckart*): *Syst. Helm.* I. 263 (partim). — *J. Müller*: in *ejus Arch.* 1854. 83 remedium contra dilapsium spontaneum vermium.

Habitaculum. In mare adriatico (*Renier*). Tergesti (*John Müller*).

Num *Cerebratulus marginatus* a *el. Oersted* in freto prope Hveen repertus; (cfr. *Kroyer's Naturhist. Tidsskr.* IV et 180 et *Oersted*: *De region. marin.* 80 et *Entw. einer system. Einth. d. Plattw.* 94) revera ad hanc speciem pertineat nec ne, in dubium relinquitur.

2. *Cerebratulus bilineatus RENIER.*

Corpus depressum variabile, fissile, intense cinnamomeum, lineis duabus albis parallelis longitudine corporis. *Cephalopori* brevissimi convergentes. *Proboscidis* egressus . . . *Os* exiguum ovale Longit. ultra 2'', latit. max. $\frac{1}{2}''$.

Cerebratulus bilineatus Renier: Prospetto della class. dei Vermi 1804. p. XXI. — Idem Tav. di classif. 1807. VI. — *Blainville*: *Dict. des se. nat.* LVII. 1828. 574 (ex descript. nec figura).

Sifonentero bilineato *Renier*: *Elem. di Zoolog.* III. 1. Tab. XII. 1828.

Cerebratulus bilineatus Delle Chiaje? *Mem. sugli anim. s. vert.* IV. 204. Tab. LXII. 9.

Ophiocephalus bilineatus Delle Chiaje? *Deser. e notom. degli anim. invert* 1841. III. 127. V. 111. Tab. CVI. 9.

Meckelia bilineata Diesing: *Syst. Helm.* I. 264.

Siphonenteron bilineatum *Meneghini*: in *Renier* *Osserv. post.* 64.

Habitaculum. In mare adriatico (*Renier*).

3. *Cerebratulus acutus NARDO.*

Corpus depressum utrinque attenuatum, medio et parte posteriore magis complanatum, marginibus acutis, lacteum, rufescens, sub-

pellucidum. *Caput* discretum ellipsoideum, antice truncatum. *Cephalopori* breves angusti. *Proboscis* ex apertura subterminali rimaeformi longitudinali protractilis. *Os* anguste ellipticum. Longit. ad 10'', latit. ad 5''; longit. capit. ultra 1'', latit. 1''.

Cerebratulus marginatus Baer nec Renier: in Journ. de St. Petersbourg 1847. April.

Cerebratulus acutus Nardo apud Meneghini: in Renier Osserv. post. 63.

Habitaeculum. In limo in lagunis Venetis (Nardo) — prope Tergestum (Baer).

Animalculum agile nonnumquam natans.

4. *Cerebratulus ruber*.

Corpus subcylindricum depressiusculum, lateritium, subtus pallidius. *Caput* corpore continuum conicum, subtriangulare. *Cephalopori* marginales. *Proboscis* ex apertura angusta elongata, haud procul ab apice anteriore sita, protractilis. *Os* . . . Longit. 4—5''.

Reniera rubra Girard: in Proceed. Acad. Philad. VI. (1854) 366.

Habitaeculum. In arenosis et limosis prope Fort Johnston, Charleston Harbor (Girard).

5. *Cerebratulus macrostomus*.

Corpus depressiusculum viride-coeruleum. *Caput* attenuatum. *Cephalopori* subterminales breves apice convergentes. *Proboscis* ex apertura circulari ante os sita protractilis organis urticantibus obsessa, apice acetabuliformis, eminentiis 4 organa urticantia longa foveantibus. *Os* oblongo-ovale, longitudinale, amplum, ad basin capitis. Longit. ad $7\frac{3}{4}$ '', latit. 4''.

Meckelia macrostoma Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. XIV et 42. Tab. XI. 92.

Habitaeculum. In oceano pacifico, Auckland in Nova Zelandia (Schmarda).

Fortasse hujus generis:

6. *Cerebratulus? urticans*.

Corpus depressum retrorsum attenuatum, fissile, carneum vel rufo-brunneum. *Cephalopori* rimaeformes paralleli (?). *Proboscis* organis urticantibus insignibus et simul corpuseculis bacillaribus multo minoribus inter parietes praedita. Longit. . . .

Meckeliae spec. Max Müller: Observ. anat. de verm. quibusd. marit. 1832. 28. Tab. III. 13.

Meckelia (Cnidon) *urticans* Joh. Müller in ejus Arch. 1854. 84.

Habitaculum. In mare adriatico prope Tergestum (Joh. Müller).

Armatura proboscidis similis illi *C. macrostomi* Schmarða.

β) Proboscis terminalis.

LVIII. MECKELIA LEUCKART.

Ascaris, *Fasciola* et *Planaria* spec. Müller. — *Borlasia* spec. Oken. — *Gordius Montagu*. — Linneus *Sowerby*. — *Carinella Johnston*. — *Nemertes Henschel* et *Ehrenberg*. — *Ophiocephalus Quoy* et *Gaimard*. — *Polia Delle Chiaje*. — *Serpentaria Goodsir*. — *Leodes Girard*. — *Cerebratulus Stimpson* nec *Renier*.

Corpus elongatum depressum v. teretiuseulum, haud raro sponte transverse fissile. *Caput* corpore continuum vel strictura discretum. *Cephalopori* duo longitudinales marginales. *Proboscis* terminalis protractilis inermis, rarissime pugione et burseolis aciculiferis instructa. *Os* ventrale infra caput, ut plurimum acetabuliforme. *Ocelli* nulli. *Sexus* et *anus* . . . Maricolae, utriusque hemisphaerae.

Ex observationibus a cl. viris Stimpson et Schmarða in animalibus vivis institutis patet, proboscidem in speciebus suis descriptis (excepta *Meckelia macrostoma* Schmarða) ex apertura terminali esse protractilem; hinc genus hoc a praecedente eo modo differt quam *Borlasia* a *Valencinia*.

Situ proboscidis in omnibus speciebus hujus generis rite cognito, nonnullae earum fortasse generi praecedenti adnumerandae erunt. — Principium firmum in distributione specierum frustra quaesivi et hinc colores in dispositione Meckeliarum praedilexi.

Conspectus dispositionis specierum.

* *Corpus* supra album, cinereum vel cinereo-fuscum sp. 1—7.

** *Corpus* supra flavum, flavido-album, ochraceum, aurantiacum vel croceum sp. 8—15.

*** *Corpus* supra viride, olivaceum, fusco-olivaceum v. nigro-viride sp. 16—25.

**** *Corpus* supra atro-coeruleum sp. 26—27.

***** *Corpus* supra rubrum, roseum, carneum, sanguineo-rubrum, brunneum vel nigro-fuscum sp. 28—45.

Species inquirendae: sp. 46—52.

---

* *Corpus* supra album, cinereum, vel cinereo-fuscum.

1. *Meckelia lactea* LEIDY.

Corpus lacteum, teretiuseulum, expansum depressiusculum, antrosum increscens, postice subacutum, marginibus tenuibus undulatis.

Caput depressiusculum antice obtusum, mutabile, nunc subconicum, nunc hastatum. *Cephalopori* $1\frac{1}{2}''$ longi. *Proboscis* . . . *Os* longitudinale ovale. Longit. corp. expansi 5—6'', latit. 3'', crassit. 1''; corp. contracti 1'', latit. 2''; crassit. $1\frac{1}{2}''$.

Meckelia lactea *Leidy*: in Proceed. Acad. Philad. V. (1851). 243.

Habitaculum. In limo sub lapidibus et conchis vacuis ad littora Great Egg Harbor, New Jersey (*Leidy*).

2. *Meckelia ingens* LEIDY:

Corpus lacteum, taeniaeforme, retrorsum attenuatum. *Caput* depressum, obtusangulum. *Proboscis* . . . *Cephalopori* profundi. *Os* rimaeforme, longitudinale. Longit. unius ulnae; speciminis spiritu vini servati 15'', latit. 8'', crassit. $3\frac{1}{2}''$.

Meckelia ingens *Leidy*: in Journal Acad. Philad. 2. ser. III. (1855). 11.

Habitaculum. In ostreariis Beesley's Point, New Jersey (*Ashmead*).

3. *Meckelia albula* STIMPSON.

Corpus depressum album, retrorsum dilatatum, pallide aurantiaecum. *Caput* strictura discretum, lanceolatum, apice obtuso, pallide griseum. *Cephalopori* ad cervicem usque protracti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os* amplum versus finem cephalopororum. Longit. 3'', latit. 3''.

Meckelia albula *Stimpson*: Prodr. II. 18.

Habitaculum. In mare Sinensi boreali, latit. bor. 23°, longit. orient. 115°; in fundo arenoso profunditate 24 orgyiarum (*Stimpson*).

4. *Meckelia Somatotomus* LEUCKART.

Corpus depressum ligulaeforme retrorsum fissile, obscure cinereum, marginibus albo-limbatis. *Caput* corpore continuum, triangulare. *Os* amplum longitudinale bilabiatum. Longit. fragmenti unius $1\frac{1}{2}'$, alterius fere 3'.

Meckelia Somatotomus *Leuckart*: Breves animal. descript. 1828. 17. —

Dies. Syst. Helm. I. 263. (excl. Cerebratulo).

Nemertes Somatotomus *Oersted*: Entw. einer syst. Einth. d. Blattw. 92.

Habitaculum. Prope Cette (*Leuckart*).

Vermis hic *Nemerti* ligurico (*Cerebratulo* ligurico *Quatref.*) valde similis, ast ocellis a el. *Leuckart* haud memoratis abunde diversus.

5. *Meckella Leuckarti* DIESING.

Corpus teretiuseculum retrorsum attenuatum, sulcis annularibus regularibus, fissile, supra griseum subtus sordide flavum. *Caput* breve obtuse conicum depressiusculum. *Cephalopori* insignes antice arcuatim confluentes. *Proboscis* ex apertura rimaeformi protractilis. *Os* amplum ovale. Longit. 1'' 2'', latit. antrorsum ad 2''.

Nemertes annellata Leuckart: in Troschel's Arch. 1849. I. 153.

Habitaculum. Ad littus austro-occidentale Islandiae (Bergmann).

Propter ocellos a cl. auctore haud memoratos speciem hanc *Meckelliae* generi adnumeravi.

6. *Meckelia impressa*.

Corpus complanatum, in medio dilatatum, utrinque subangustatum, supra griseo-fuscum, lineis impressis (vel sulcis linearibus) transversis decoloribus. *Caput* elongatum parvum subtruncatum, corpore multo angustius, carneum, punctis fuscis prope angulos anticos laterales. *Cephalopori* ad cervicem usque producti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os* ad basin cephaloporum. Longit. fere 4'', latit. ad 4''.

Cerebratulus impressus Stimpson: Prodr. II. 16.

Habitaculum. Prope insulas freti Beringiani, in fundo limoso profunditate 20 orgyiarum (Stimpson).

7. *Meckelia bella*.

Corpus depressum postice subtruncatum, in medio vix dilatatum, supra cinereo-fuscum, fasciis aut lineis transversis coeruleo-albis ad decem ornatum, subtus album. *Caput* breve antice truncatum, cinnabarinum. *Cephalopori* ad cervicem usque protracti, rimaeformes. . . *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os* . . . Longit. 9''', latit. ad $\frac{3}{4}$ '''.

Cerebratulus bellus Stimpson: Prodr. II. 17.

Habitaculum. Prope oras insulae Jesso in conchis vacuis e fundo limoso profunditate sex orgyiarum (Stimpson).

** *Corpus* supra flavum, flavido-album, ochraceum, aurantiaeum vel croceum.

8. *Meckelia Lizziae* GIRARD.

Corpus depressiusculum flavido-album. *Caput* breve rotundatum. *Cephalopori* et *proboscis* . . . *Os* ovale antice acutum. Longit. 6—8''.

Meckelia Lizziae Girard: in Proceed. Acad. Philad. VI. 367.

Habitaeculum. In arena prope Fort Johnston, Charleston Harbor (Girard).

9. Meckelia Pocohontas GIRARD.

Corpus longissimum depressum, marginibus acutis, flavido-album, antrorsum rufescens. *Caput* corpore continuum, acute conicum. *Cephalopori* antrorsum convergentes. *Proboscis* ex apertura rimaeformi protractilis. *Os* elongatum angustum. Longit. ad 3'; spiritu vini contr. 1½'.

Meckelia Pocohontas Girard: in Proceed. Acad. Philad. VI. 366.

Habitaeculum. Ad oras Carolinae borealis et meridionalis (Girard).

10. Meckelia piperata STIMPSON.

Corpus longissimum gracile retrorsum vix dilatatum, supra pallide fulvum, nigro-punctatum et transverse notatum, fascia longitudinali mediana nigra antrorsum interrupta; marginibus albis. *Caput* vix subdivisum quadrangulare maculis duabus magnis nigris. *Cephalopori* longi parum convergentes. *Proboscis* ex apertura ampla protractilis. *Os* inter cephaloporos situm, parvum, transverse-ovale. Longit. 8", latit. ultra 1".

Meckelia piperata Stimpson: in Proceed. Acad. Philad. VII. 381.

Lineus piperatus Stimpson: Prodr. II. 16.

Habitaeculum. In portu insulae „Kikaisima“ Japoniae australis; sublittoralis inter lapillos et algas (Stimpson).

11. Meckelia gracilis DIESING: Syst. Helm. I. 268.

Habitaeculum. Ad littora Hiberniae (Goodsir).

12. Meckelia carnellina DIESING: Syst. Helm. I. 265.

Habitaeculum. Drepani in Sicilia (Quatrefages).

13. Meckelia striata SCHMARDA.

Corpus planum flavum, lineis dorsalibus tribus, mediana obscure rubra, exterioribus rosaceis. *Caput* vix discretum sublanceolatum. *Cephalopori* paralleli, cinnabarini. *Proboscis* ex apertura ellipsoidea protractilis. *Os* subtriangulare antice latius ad basin cephalopororum. Longit. 9½", latit. 2".

Meckelia striata Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 43. Tab. XI. 95.

Habitaeculum. In oceano indico, ad oram orientalem Ceyloniae sub saxis (Schmarda).

14. *Meekelia aurantiaca* GRUBE.

Corpus teretiuseculum haud proteum, supra aurantiacum, subtus marginibusque album. *Caput* corpore continuum, album, supra macula triangulari violacea frontali. *Proboscis* ineremis. *Os*... Longit. corporis expansi 1—1½", latit. ½"; longit. corp. contracti 7½", latit. ½".

Meekelia aurantiaca Grube: in Troschel's Arch. 1855. I. 148. Tab. VII. 1.

Habitaeculum. Inter plantas marinas in limo, in sinu prope Villafranca rarius (Grube).

Cephaloporis nullis observatis fortasse potius *Bortasiue* quam *Meekeliae* species. — *Animaleculum* agile, serpentis modo natans. — *Corpus* fragile.

15. *Meekelia vittata* DIESING: Syst. Helm. I. 266.

Habitaeculum. Ad Australasiam prope Hobart-Town (Quoy et Gaimard).

*** *Corpus* supra viride, olivaceum, fuseo-olivaceum, vel nigro-viride.

16. *Meekelia albovittata* STIMPSON.

Corpus gracile, supra viride, subtus pallidius. *Caput* corpore continuum elongatum, subrectangulare, truncatum, corpore angustius, fascia transversa submediana alba, ante fasciam albo-marginatum. *Cephalopori* ultra fasciam longe producti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os*... Longit. 3", latit. ultra 1".

Meekelia albovittata Stimpson: in Proceed. Acad. Philad. VII. 382.

Cerebratulus albovittatus Stimpson: Prodr. II. 17.

Habitaeculum. Littoralis inter algas in rupium fissuris, ad insulam Loo Choo (Stimpson).

17. *Meekelia viridis* DIESING: Syst. Helm. I. 267 adde:

Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 4. 43.

Habitaeculum. In Australasia ad Port-Jackson, inter Fucos (Quoy et Gaimard) prope Trinkomali ad oras Ceyloniae (Schmarda).

18. *Meekelia trigonocephala* SCIMARDA.

Corpus depressiusculum olivaceum. *Caput* discretum, triangulare. *Cephalopori* antrorsum convergentes, oblongi, ampli et profundi, rosacei. *Proboscis* ex apertura terminali (?) oblonga ovali protractilis. *Os* ovale longitudinale rosaceum ad basin cephaloporum. Longit. 2", 8", latit. 2".

Meckelia trigonocephala *Schmarda* l. s. c. 43. Tab. XI. 94 (solum pars anterior).

Habitaculum. In oceano indico, ad oram meridionalem Ceyloniae, ad rupes Corallium (*Schmarda*).

Numne, proboscide, ut videtur, haud exacte terminali, potius generi *Cerebratulo* adnumeranda.

19. Meckelia oleagina STIMPSON.

Corpus supra convexum, antrosum latius, obscure olivaceum, retrorsum pallide viride. *Caput* corpore continuum ejusdemque latitudinis, breve, fronte elliptice rotundata. *Cephalopori* ad cervicem usque producti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura rimaeformi verticali protractilis. *Os* amplum ad basin cephalopororum. Longit. 3'', latit. ultra 1''.

Meckelia olivacea *Stimpson*: Proceed. Acad. Philad. VII. 390.

Cerebratulus oleaginus *Stimpson*: Prodr. II. 16.

Habitaculum. Portus Simonis apud promontorium bonae spei, vulgaris in fundo arenoso, profunditate 15 orgyiarum (*Stimpson*).

20. Meckelia olivacea RATHKE. — *Dies.* Syst. Helm. I. 264.

Cephalopori albi.

Habitaculum. Prope Molde in Norvegia (*Rathke*).

21. Meckelia Siphunculus DIESING: Syst. Helm. I. 266.

Habitaculum. Prope Neapolin (*Delle Chiaje*).

22. Meckelia macrorrhochma SCHMARDA.

Corpus planiusculum fusco-olivaceum. *Caput* discretum, oblongo-lanceolatum. *Cephalopori* ad 2 1/2'' longi, antrosum convergentes, sanguineo-rubri. *Proboscis* ex apertura circulari protractilis. *Os* rimaeforme longitudinale fere 2'' longum, rubro-limbatum, ad basin cephalopororum. Longit. fere 4'', latit. ad 2 1/2''.

Var.? *capensis*. Similis praecedenti sed capite obsolete lanceolato linea mediana rubra et lineis transversalibus albis incompletis distincta.

Meckelia macrorrhochma *Schmarda* l. s. c. 43.

Meckelia (*capensis*) No. 731 b. *Schmarda* ibid. 43. Tab. XI. 96.

Habitaculum. In oceano pacifico ad oram Novae Zelandiae.
Var. Ad promontorium bonae spei (*Schmarda*).

23. *Meckelia ceylanica* SCHMARDA.

Corpus taeniaeforme ex viridi brunnescens. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* longi paralleli, rubescentes. *Proboscis* . . . *Os* circulare ad basin cephalopororum. Longit. fere 4'', latit. 2''.

Meckelia ceylanica Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 42. Tab. XI. 93.

Habitaeculum. In oceano indico ad oram orientalem Ceyloniae (Schmarda).

24. *Meckelia annulata* GRUBE.

Corpus longissimum depressiusculum retrorsum angustatum, fusco-viride, fasciis transversis albis dorso interruptis inaequaliter distantibus 30—70. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* 1½—2'' longi antorsum convergentes (?). — *Proboscis* inermis. *Os* pro-
teum, retro basin cephalopororum. Longit. 4—15'', latit. 1½—6''.

Meckelia annulata Grube: Actin. Echinoderm. u. Würmer des Adriatisch u. Mittelmeeres 58. Fig. 7 et 7^a. — *Oersted*: in Kroyer's Naturh. Tidsskr. IV. 579 in nota. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 264 (partim). — *Grube*: in Troschel's Arch. 1855. I. 146 (eum deser. exacta). — *Idem* Ausflug nach d. Quarnero 80.

Nemertes annulata *Oersted*: Entw. einer system. Einth. d. Plattw. 91.

Habitaeculum. Prope Panormum et Neapolin, in cavis saxorum calcareorum ad littus prope Villafrancam solitarie (Grube).

25. *Meckelia Kuerii* DIESING: Syst. Helm. I. 265.

Habitaeculum. Prope Sebenico in Dalmatia (Kner).

**** *Corpus* supra atro-coeruleum.

26. *Meckelia atrocoerulea* SCHMARDA.

Corpus longissimum subcylindricum nigro-coeruleum, lineis transversalibus albis. *Cephalopori* oblongi breves subterminales antorsum convergentes, rubri. *Proboscis* . . . *Os* ovale ad basiu (?) cephalopororum. Longit. ad 19'', latit. ad 4''.

Meckelia atrocoerulea Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 42. Tab. X. 91.

Habitaeculum. In oceano pacifico sub saxis in arena cum limo mixta ad oram Chilensem (Schmarda).

27. *Meckelia Serpentaria* DIESING: Syst. Helm. I. 266.

Habitaeculum. Ad littora Hiberniae (Goodsir).

***** Corpus supra rubrum, roseum, carneum, sanguineo-rubrum, brunneum vel nigro-fuseum.

28. *Meckelia rubella* STIMPSON.

Corpus postice valde dilatatum, pallide roseum. *Caput* discretum parvum, late lanceolatum. *Cephalopori* valde elongati post cervicem producti, rimaeformes. *Proboscis* . . . *Os* amplum, longe ellipticum infra caput. Longit. 2'', latit. 4''.

Meckelia rubella Stimpson: in Proceed. Acad. Philad. VII. 382.

Serpentaria rubella Stimpson: Prodr. II. 18.

Habitaeculum. In portu Hong-Kong in fundo limoso, profunditate 10 orgyiarum (Stimpson).

29. *Meckelia rosea* LEIDY.

Corpus expansum subcylindricum, contractum convexiusculum, subtus planum, postice obtusum, roseum s. laete carneum, marginibus pallidioribus, subtus linea mediana obscuriore. *Caput* depressiusculum, mutabile, nunc subconicum, nunc hastatum albidum. *Proboscis* . . . *Os* circulare. Longit. 2—6''.

Meckelia rosea Leidy: in Proceed. Acad. Philad. V. (1831) 244.

Habitaeculum. In limo sub lapidibus et conchis vacuis ad littora Great Egg Harbor, New Jersey (Leidy).

30. *Meckelia Oerstedii*.

Corpus antrosum dilatatum retrorsum attenuatum, roseum vel brunnescens, fascia flava pulverulenta longitudine corporis. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* antrosum convergentes, retrorsum dilatati. *Proboscis* inermis. *Os* parvum mutabile, nunc circulare, nunc quincunciforme. Longit. ad 2'', latit. max. 1½''.

Cerebratula Oerstedii Beneden: Rech. Faune litt. Belgique 16. Tab. II. 1—4 (et anatom.).

Habitaeculum. Inter saxa et ad plantas marinas in profundo maris ad oras Belgiae (Beneden).

31. *Meckelia carnea* DIESING: Syst. Helm. I. 267.

Habitaeculum. In littore Daniae (Rathke).

32. *Meckelia australis* STIMPSON.

Corpus depressum crassum, marginibus acutis, carneum. *Caput* lanceolatum obtusum. *Cephalopori* breves. *Proboscis* ex apertura

minuta protractilis. *Os* amplum, antice acutum, postice bifurcatum. Longit. 6'', latit. ad 4''.

Meckelia australis Stimpson: Prodr. II. 18.

Habitaeculum. In portu Jacksoni Australiensi, sublittoralis, in arenis lapidosis (Stimpson).

33. *Meckelia striolata*.

Corpus elongatum, antrorsum convexiusculum, retrorsum depressiusculum, postice attenuatum acutum, carneo-rubrum, utrinque linea marginali angusta obscure rubra et lineis crebris angustis obscure griseis vel nigris longitudinalibus antrorsum obscurioribus, marginibus corporis trientum duorum ultimorum flavido-griseis; subtus obscure rubrum, antrorsum maculis obscure griseis et linea mediana alba, retrorsum maculis obscuris nullis, sed linea mediana rubra et marginibus flavidis; extremitas caudalis pallida, maculis paucis sparsis. *Caput* a corpore strictura discretum, corpore parum augustius, elongatum acutiusculum, cinereum maculis longitudinalibus nigris. *Cephalopori* profundi. *Proboscis* ex apertura longa rimaeforni protractilis. *Os* . . . Longit. corp. expansi 6'', latit. ad 3''.

Leodes striolata Girard: in Proceed. Acad. Philad. VI. (1854). 366.

Habitaeculum. Sub saxis, prope Fort Johnston (Girard).

Animalculum haud fodiens.

34. *Meckelia paludicola*.

Corpus depressum, utrinque obtusum, postice vix dilatatum, sanguineo-rubrum, antrorsum nigricans, retrorsum pallide olivaceum. *Caput* latum quadratum antice apiculatum. *Cephalopori* ad cervicem usque protracti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os* ad finem cephalopororum. Longit. 2½'', latit. ultra 1''.

Cerebratulus paludiculus Stimpson: Prodr. II. 16.

Habitaeculum. Prope urbem Sinensem Canton, littoralis, in aquis subsalsis fluvii (Stimpson).

35. *Meckelia subacuta* STIMPSON.

Corpus antrorsum vix depressum, carneum, retrorsum depressum subdilatatum, sanguineo-fuscum, extremitate postica rotundata. *Caput* corpore continuum, lanceolatum. *Cephalopori* rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os* amplum. Longit. 3½'', latit. ultra 1''.

Meckelia subacuta Stimpson: Prodr. II. 18.

Habitaeculum. In portu Napa insulae Loo-Choo, littoralis, in limo (Stimpson).

36. Meckella sinensis STIMPSON.

Corpus teretiusculum, retrorsum parum dilatatum, rufo-brunneum. *Caput* discretum, elongatum, antrorsum angustatum truncatum, pallide fulvum, maculis rufo-brunneis, postice confertis, antice sparsis. *Cephalopori* ad cervicem usque protracti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os* . . . Longit. $1\frac{1}{2}''$, latit. ultra $1''$.

Meckelia Sinensis Stimpson: in Proceed. Acad. Philad. VII. 382.

Cerebratulus Sinensis Stimpson: Prodr. II. 17.

Habitaeculum. In portu Hong-Kong in fundo conchoso profunditate 10 orgyiarum (Stimpson).

37. Meckelia borealis DIESING.

Corpus elongatum proteum, nunc subcylindricum, nunc passim constrictum s. moniliforme, rufo-brunneum. *Caput* corpore continuum attenuatum. *Cephalopori* antrorsum convergentes, pallide carnei. *Proboscis* pugione subulato basi globoso, manubrio subcylindrico medio constricto insidente et burseolis aciculiferis duabus instructa. *Os* retro cephaloporos situm. Longit. corp. expans. (ex icone) ad $2\frac{1}{2}''$, contract. vix $1''$.

Gaimard: Voyage en Scandinavie etc. Zool. (Aporocephala). Tab. E.

1—16 (eum fig. anatom.).

Habitaeculum. In mare boreali (Gaimard).

38. Meckelia fasciata.

Corpus valde depressum, retrorsum dilatatum, antrorsum subangustatum, purpureo-fuscum, lineis transversis subdistantibus albis annulatum, linea cervicali latiore. *Caput* oblongum subdiscretum fronte subtruncata albo-marginata. *Cephalopori* ad cervicem usque producti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os* parvum ellipticum, ad finem cephalopororum. Longit. . . .

Cerebratulus fasciatus Stimpson: Prodr. II. 17.

Habitaeculum. Apud oras insulae Jesso Japoniae borealis, in fundo arenoso-limoso profunditate 4 orgyiarum (Stimpson).

39. Meckelia cingulata STIMPSON.

Corpus teretiusculum gracile, purpureo-fuscum, albo-annulatum, annulorum angustorum distantium binorum paribus ad decem. *Caput* discretum corpore multo angustius, oblongum, antrorsum subattenua-

tum truncatum, albo-marginatum, fascia transversa bilunata alba, ante medium sita. *Cephalopori* ad cervicem usque producti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os* parvum ad basin capitis. Longit. $4''$, lalit. $1\frac{1}{4}''$.

Meckelia cingulata *Stimpson*: in Proceed. Acad. Philad. VII. 381.

Habitaeculum. Prope insulam Sinesem Hong-Kong inter lapillos, profunditate 25 orgyiarum (*Stimpson*).

40. *Meckelia Borlasii* *DIESING*: Syst. Helm. I. 265 adde:

Lineus longissimus *Beattie*: in Proceed. Zool. Soc. London 1858. 307 et in Ann. of nat. hist. 3. ser. III. (1859) 160 (de partu pulli $18''$ longi et $\frac{2}{3}''$ lati e specimine aqua marina servato).

Habitaeculo adde: Ad oras Angliae, Februario (*Beattie*).

41. *Meckelia Beattiaei* *J. E. GRAY*.

Corpus longissimum proteum, fissile. *Caput* obtusum. *Cephalopori* breves subparalleli. *Proboscis* . . . *Os* amplum longitudinale. Longit. 18—20''.

Lineus? *Beattiaei* *J. E. Gray*: in Proceed. Zool. Soc. London 1857. 210. Tab. XLVIII.

Habitaeculum. Ad oram prope Montrose, Julio (*Beattie*).

Corpus fissile primum in partes duas, fere aequales, parte postica vero denuo in segmenta 32 per totam diem mobilia divisa; pars antica per dies duas vivens sub continua mutatione formae, quandoque segmentum ulterius dejiciens.

42. *Meckelia fusca* *DIESING*: Syst. Helm. I. 266 adde:

Cephalopori profundi marginibus prominulis, antice arcuatim confluentibus. *Proboscis* ex apertura brevi rimaeformi protractilis. *Os* longe ovale $\frac{2}{3}''$ retro apicem anticam situm.

Nemertes fusca *Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1849. I. 152.

Habitaeculum. In littore Norvegiae (*Ström*) — Grönlandiae prope Pullateriak (*Fabricius*); ad littus austro-occidentale Islandiae (*Bergmann*).

43. *Meckelia Ehrenbergii* *DIESING*: Syst. Helm. I. 267.

Habitaeculum. Prope Tor Arabiae, inter *Corallia* serpit (*Hemprich et Ehrenberg*). — Panormi? (*Grube*).

44. *Meckelia nigrofusca*.

Corpus gracillimum, sublineare, retrorsum subattenuatum, depressiusculum, supra e rubro-fusco nigricans. *Caput* corpore con-

tinuum, elongatum, fronte truncata dimidiam latitudinem occipitis metiens. *Cephalopori* ad cervicem usque protracti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os* lineare pone finem cephalopororum. Longit. $5\frac{1}{2}$ "', latit. $\frac{3}{4}$ "'.

Cerebratulus nigrofuscus *Stimpson*: Prodr. II. 17.

Habitaeculum. Ad insulam Ousima Japoniae australis, littoralis, inter lapillos (*Stimpson*).

45. *Meckelia nigra* *STIMPSON*.

Corpus antrorsum angustatum, e purpureo nigricans, retrorsum depressum et subdilatum, pallescens. *Caput* subdiscretum, elongatum, antrorsum angustatum, antice truncatum, macula alba ad proboscidis aperturam. *Cephalopori* ad cervicem usque protracti, rimaeformes. *Proboscis* ex apertura minuta protractilis. *Os*... Longit. 3"', latit. vix 2"'.

Meckelia nigra *Stimpson*: in Proceed. Acad. Philad. VII. 382.

Cerebratulus niger *Stimpson*: Prodr. II. 17.

Habitaeculum. In portu Sinensi Hong-Kong, in fundo conchoso, profunditate 10 orgyiarum (*Stimpson*).

Species inquirendae:

46. *Meckelia coeca*.

Corpus lineari-depressum, retrorsum paulum angustius, cauda filiformi terminatum, supra cinereo-albescens subtus album. Longit. . .

Nemertes coeca *Oersted*: in Kroyer's Naturhist. Tidsskr. I. 1844—1845. 419.

Habitaeculum. Ad littus Norvegiae (*Oersted*).

47. *Meckelia depressa* *DIESING*: Syst. Helm. I. 269.

48. *Meckelia pallida* *DIESING*: Syst. Helm. I. 268.

49. *Meckelia Cerebratulus* *DIESING*: Syst. Helm. I. 269.

Species quidem descriptae, ast libris, in quibus fusius sunt descriptae, mihi non obstantibus, nomine solum notae.

50. *Meckelia angulata* *DIESING*: Syst. Helm. I. 268.

51. *Meckelia atra* *GIRARD*:

in Proceed. Bost. Soc. IV. (1852) 137.

52. *Meckelia fragilis* *GIRARD*:

in Keller u. Tiedemann's Nord-Amer. Monatsber. für Natur- und Heilk. II. 1851. I.

Habitaeculum. Massachusetts.

LIX. DIPLOPLEURA STIMPSON.

Corpus elongatum dilatatum, marginibus pone caput revolutis, in linea dorsali mediana vix contiguus. *Caput* discretum. *Cephalopori* duo marginales longitudinales. *Proboscis* terminalis protractilis. *Os* ventrale retro caput situm. *Ocelli* nulli. *Sexus* et *anus* . . . Maris Japonici incolae.

Genus hoc a praecedente simili modo differt quam *Convoluta* a speciebus *Mesopharyngis* et *Monocelidis* eum ea in genere *Monoto* junctis.

1. *Diplopleura Japonica* STIMPSON.

Corpus gracile helvolum. *Caput* triangulare v. subeordatum. *Cephalopori* rimaefornes ad cervicem usque protracti. *Os* parvum. Longit. $1\frac{1}{2}$ "', latit. $1\frac{1}{4}$ "'.

Diplopleura Japonica Stimpson: Prodr. II. 18.

Habitaeculum. In sinu Kagosima, insulae Kinsiu, in Japonia, in arenis, profunditate 5 orgyiarum (*Stimpson*).

LX. OPHIOCEPHALUS DELLE CHIAJE.

Corpus elongatum supra convexum, subtus planum. *Caput* a corpore discretum. *Cephalopori* quatuor longitudinales antice cruciatim convergentes. *Proboscis* terminalis protractilis. *Os* ventrale retro basin capitis situm. *Ocelli* nulli. *Sexus* et *anus* . . . Maricolae utriusque hemisphaerae.

1. *Ophiocephalus murenoides* DELLE CHIAJE. — *Dies*. Syst. Helm. I. 277.

Habitaeculum. Prope Neapolim? (*Delle Chiaje*).

2. *Ophiocephalus auripunctatus* GRUBE.

Corpus teretiusculum antrorsum inerescens, supra convexiusculum, subtus planiusculum rubro-purpureum, maculis aureis ornatum. *Caput* a corpore sulco annulari discretum, rotundatum. *Cephalopori* inaequales, duobus marginalibus longitudine capitis, dorsali et ventrali multo brevioribus. *Os* circulare, clausum v. apertum, retro basin capitis. Longit. ultra 10", latit. antrors. 3"', retrors. $1\frac{1}{2}$ "'.

Ophiocephalus auripunctatus Grube: in *Troschel's Arch.* 1855. I. 149.

Tab. VII. 2 (fig. part. anter.).

Habitaeculum. Prope Aztk in mare Ochotskico (*Tiling*).

3. *Ophiocephalus heterorrhochmus* SCHMARDA.

Corpus teretiusculum supra magis convexum, brunneo-rubrum. *Caput* subdiscretum ellipticum. *Cephalopori* rubri, inaequales duobus marginalibus longitudine capitis, dorsali et ventrali multo brevioribus. *Os* circulare ad basin capitis. Longit. ultra $2\frac{1}{2}''$, latit. $1\frac{1}{2}'''$.

Ophiocephalus heterorrhochmus Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 45.
Tab. XI. 101.

Habitaculum. In oceano pacifico sub saxis in arena cum luto mixta (Schmarda).

Familia XXVI. Loxorrhochmidea Dies. *Corpus* teretiusculum filiforme v. depressiusculum, haud raro proteum. *Caput* corpore continuum v. discretum. *Cephalopori* transversales interdum obliqui, bini et tunc oppositi v. juxtapositi, aut quatuor, binis oppositis. *Proboscis* terminalis plerumque pugione et burseolis aciculiferis instructa. *Os* ventrale antrorsum situm. *Ocelli* 2, 4 vel numerosi. *Sexus* discretus. *Anus* terminalis posticus. *Maricolae*. — *Formae* minores et mediocres.

LXI. CEPHALONEMA STIMPSON.

Corpus teretiusculum filiforme. *Caput* strictura discretum, rhomboidale, antrorsum subconicum. *Cephaloporus* transversus in utroque latere. *Proboscis* terminalis protractilis. *Os* . . . *Ocelli* duo. *Sexus* et *anus* . . . *Marium* orientalium incolae.

1. *Cephalonema brunniceps* STIMPSON.

Corpus subpellucidum pallide flavo-carneum, gracile, retrorsum attenuatum. *Caput* antice obscure fuscum, postice fulvum, fascia transversa alba ante ocellos, fronte lineis tribus albis notata. *Ocelli* occipitales. Longit. $2''$, latit. circa $\frac{1}{3}'''$.

Cephalonema brunniceps Stimpson: Prodr. II. 49.

Habitaculum. Sublittorale sub lapidibus in limo portus Sinenensis Hong-Kong (Stimpson).

LXII. TETRASTEMMA HEMPR. et EHRENB. Charact. reform.

Planariae spec. *Abildgaard*. — *Nemertis* spec. *Johnston* et *Diesing*. — *Prostomatidis* spec. *Johnston*. — *Poliae* spec. *Quatrefages*. — *Hecate* *Girard*.

Corpus filiforme teretiusculum vel depressiusculum, proteum. *Caput* corpore continuum v. discretum. *Cephalopori* marginales duo transversales, interdum obliqui, ciliati vel nudi. *Proboscis* terminalis

haud raro e plica transversa protractilis, pugione et burseolis aciculiferis 1—2 instructa. *Os* ventrale antrorsum situm. *Ocelli* quatuor in quadrangulum dispositi. *Sexus* discretus. *Anus* terminalis posticus. — Maricolae. — Formae longitudinis mediocris, aliquot linearum vel pollicum.

Nec situs proboscidis ac oris, nec praesentia cephalopororum, nec plica transversalis in omnibus speciebus exacte cognitae. — In *Tetrastemma obscuro*, specie ovovivipara a cl. *Schultze* sedulo examinata, proboscis pugione et burseolis aciculiferis est instructa.

1. *Tetrastemma flavidum* HEMPRICH et EHRENBERG. — *Dies.* Syst. Helm. I. 257.

Habita culum. Inter Tubiporae Corallia prope Tor (Hemprich et Ehrenberg).

2. *Tetrastemma varicolor* OERSTED. — *Dies.* Syst. Helm. I. 257. adde:

Oersted: De region. marin. 80.

Habita culum. Ad littora Daniae (Abildgaard); ad *Laminariam* in tubulo membranaceo hyalino angusto; in regione argillacea s. *Buccinoideorum*, aestate, in freto Öresund (Oersted); Helgolandiae (Frey et Leuckart); Angliae (Johnston); Galliae? (Quatrefages).

3. *Tetrastemma fuscum* OERSTED. — *Dies.* Syst. Helm. I. 257. adde:

Oersted: De region. marin. 80.

Habita culum. In regione argillacea s. *Buccinoideorum* aestate Kullen in freto Öresund (Oersted).

4. *Tetrastemma rufescens* OERSTED. — *Dies.* Syst. Helm. I. 258. Habita culum. In sinu Codano (Oersted).

5. *Tetrastemma subpellucidum* OERSTED. — *Dies.* Syst. Helm. I. 258.

Habita culum. In sinu Codano (Oersted).

6. *Tetrastemma assimile* OERSTED. — *Dies.* Syst. Helm. I. 258.

Habita culum. In arenosis freti prope Suedkersteen (Oersted).

7. *Tetrastemma fumosum* DIESING.

Corpus planum proteum, fusco-viride. *Caput* corpore continuum apice truncatum. *Cephalopori* elliptici, lati, margine elevati.

Proboscis pugione et burseolis aciculiferis duabus instructa. *Ocelli* 2 in utroque margine, brunneo-nigri. Longit. 1—1½".

Polia fumosa Quatrefages: Rech. anat. et physiol. Tab. XIV. 9—11. —

Idem Annal. des sc. nat. 3. ser. VI. 206, 207.

Nemertes fumosa Diesing: Syst. Helm. I. 269.

Habitaculum. Prope St. Vaast et ad insulam Bréhat, vulgaris (Quatrefages).

8. *Tetrastemma vermiculus* STIMPSON.

Corpus depressiusculum filiforme flavido-roseum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* parvi oblique transversi ciliati. *Proboscis* pugione et burseolis aciculiferis duabus instructa. *Ocelli* per paria dispositi. Longit. 1—1½".

Polia vermiculus Quatrefages: Rech. anat. et phys. Tab. IV. 12—15. —

Idem in Annal. des sc. nat. I. s. e. 214.

Nemertes vermiculus Diesing: Syst. Helm. I. 270.

Tetrastemma? vermiculus Stimpson: Prodr. II. 19.

Habitaculum. Ad insulam Bréhat, in rupium fissuris, minus frequens (Quatrefages).

9. *Tetrastemma humilis* STIMPSON.

Corpus planum proteum, fusco-brunneum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* longi oblique transversi. *Proboscis* pugione et burseola aciculifera dextra instructa. *Ocelli* in rectangulum dispositi. Longit. 4—5".

Polia humilis Quatrefages: Rech. anat. et phys. Tab. XI. 5 (Spermatozoid.).

XIV. 7 (Anat.), XVI. 2—4. — Idem in Annal. des sc. nat. I. s. e. 212.

Nemertes humilis Diesing: Syst. Helm. I. 270.

Tetrastemma? humilis Stimpson: Prodr. II. 19.

Habitaculum. La Torre dell'Isola, in Sicilia (Quatrefages).

10. *Tetrastemma sanguirubrum* STIMPSON.

Corpus teretiusculum filiforme flavido-roseum. *Caput* a corpore strictura discretum. *Cephalopori* parvi subcirculares. *Proboscis* pugione armata? *Ocelli* in quadrangulum dispositi. Longit. 3—3½".

Sanguis ruber.

Polia sanguirubra Quatrefages: Rech. anat. et phys. Tab. XI. 3 et 7. XII. 1.

(Anatom.) XV. 10—12. — Idem in Annal. I. e. 208, 209.

Nemertes haematodes Diesing: Syst. Helm. I. 270.

Tetrastemma? sanguirubrum Stimpson: Prodr. II. 19.

Habitaculum. Prope St. Vaast, St. Malo et ad insulam Bréhat, in ostreariis (Quatrefages).

11. *Tetrastemma melanocephalum*.

Corpus teretiuseculum lineare, lacteo-flavescens. *Caput* linea transversa media fusca. *Cephalopori* parvi. *Proboscis* ... *Ocelli* in quadrangulum dispositi. Longit. $1\frac{1}{2}''$, latit. $\frac{1}{2}'''$.

Nemertes melanocephala Johnston: in Mag. of Zool. and Botany. I. 535.

Tab. XVII. 5. — *Oersted*: in Kroyer's Naturh. Tidsskr. IV. 577. —

Idem: Entw. einer syst. Einth. d. Plattw. 88. — *Thompson*: in Ann. nat. hist. XVIII. 387. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 270.

Prostoma melanocephala Johnston: in Ann. of nat. hist. XVI. 436.

Habitaculum. Ad littora Angliae (*Johnston*), in sinu Codano (*Oersted*), ad littora Hiberniae (*Thompson*).

12. *Tetrastemma obscurum* SCHULTZE.

Corpus subcylindricum, antrorsum parum attenuatum, ciliatum, obscure olivaceum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* transversales, lineares, ciliati. *Proboscis* per intussusceptionem retractilis, parte anteriore intus papillis obsita, pugione subulato manubrio cylindrico medio constricto insidente, et burseolis duabus aciculas auxilias 2—4 includentibus instructa. *Os* antrorsum situm, rimae-forme. *Ocelli* duo anteriores inter se parum approximati. Longit. fere $1—2\frac{1}{4}''$, latit. $\frac{1}{4}—1'''$.

Vasa circulationis tria contractilia, haud ramosa, rhytmice undulantia, longitudinalia, antrorsum et retrorsum anastomosantia, liquore limpido repleta. — Vasa aquifera: trunci duo longitudinales ramosi, passim intus ciliis vibrantibus obsessi, singulus apertura dorsali in medio fere corporis sita instructus. Ovovivipara.

Animalculi ovulo vix exclusi, $\frac{1}{10}'''$ longi, corpus ovatum, ciliatum, ocellis nullis, proboscide nec pugione nec burseolis acieuliferis instructa (*Schultze*).

Ovarium per totam corporis longitudinem decurrens. Ovula solitaria capsulis pedicellatis inclusa, in cavitate corporis inter cutem et interstitia sacculorum biliarium nidulantia (*Beneden*).

De individuis a cl. *Beneden* lectis, cephaloporis quatuor, sanguine rubro et vasis divisis instructis (fig. 10 et 11) confer genus *Loxorrhochma* *Schmarda*.

Tetrastemma obscurum Schultze: Beitr. Turbell. 62—66. Tab. VI. 2—10.

— Idem: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. IV. 184 (de vasis aquiferis apertura duplici instructis). — Idem: in V. Carus' Leon. Zootom. Tab. VIII. 10—13 (cum anatom.). — *Leuckart*: in Gött. gelehrte Anzeig. 1851. 1941.

Polia obscura *Beneden*: Rech. Faune litt. Belgique. 23—28, 46 et 47. Tab. IV. 1—9 (et 10, 11?).

Habitaeculum. Inter Algas et ligna submersa in mare baltico prope Gryphiam, Aprili (Schultze); ad *Fucos* et ad *Ostreus*, individua adulta organibus genitalibus haud evolutis fine Septembris, semel et femina gravida, tubulo membranaceo hyalino inclusa, Ostendae (Beneden).

13. *Tetrastemma capitatum* DIESING.

Corpus depressiusculum proteum, flavum, vitta dorsali mediana pallidiore longitudine corporis. **Caput** a corpore strictura discretum. **Cephalopori** transversales distincti. **Proboscis** pugione subulato, manubrio subcylindrico medio constricto insidente, burseolisque aciculiferis duabus, singula aciculas duas continentes, instructa. **Ocelli** duo anteriores invicem magis approximati. Longit. $4\frac{1}{2}''$.

Secundum el. *Beneden* ductus excretorius in foveolam eapitis (cephaloporum) excurrit; apertura foveolae ciliis majoribus instructa.

Polia capitata *Beneden*: Rech. Faune litt. Belgique 28. Tab. IV. 12—16 (anatom.).

Habitaeculum. Inter stirpes Sertularinarum ad oras Belgiae (Beneden).

14. *Tetrastemma stigmatum* STIMPSON.

Corpus teretiusculum gracile, pallide aurantiacum. **Caput** discretum, paulo longius quam latum, antice subattenuatum. **Cephalopori** validi; pone ocellos anteriores fascia transversa obscure rubra. **Proboscis**. . . **Ocelli** posteriores paulo majores. Longit. $1''$, latit. vix $\frac{1}{2}''$.

Tetrastemma stigmatum *Stimpson*: Prodr. II. 49.

Habitaeculum. In fundo limoso et algoso profunditate 6 orgyiarum in sinu Hakodadi insulae Jesso (*Stimpson*).

15. *Tetrastemma incisum* STIMPSON.

Corpus teretiusculum utrinque subattenuatum, pallide fuscum. **Caput** strictura discretum quadrangulare, dimidio longius quam latum. **Cephalopori** transversales lineares, interoculares. **Proboscis**. . . **Ocelli** aequales. Longit. ad $5''$, latit. ad $\frac{1}{4}''$.

Tetrastemma incisum *Stimpson*: Proceed. Acad. Philad. VII. 380. —

Idem Prodr. II. 49.

Habitaeculum. In fundo arenoso et algoso profunditate 12 orgyiarum prope promontorium bonae spei (*Stimpson*).

16. Tetrastemma longecapitatum OERSTED.

Corpus lineare postice cauda minuta terminatum, griseo-lutescens. *Caput* antice subtruncatum, 3--4plo longius quam latum. *Cephalopori*. . . *Proboscis*. . . *Ocelli* 4 subfrontales approximati, posteriores inter se magis remoti. Longit. 10—11''.

Tetrastemma longecapitatum Oersted: in Kroyer's Naturh. Tidsskr. I. 1844—1845. 418.

Habitaeculum. E profunditate maris 50 orgyiarum, prope Dröbak in Norvegia (Oersted).

17. Tetrastemma dubium OERSTED.

Corpus oblongo-lineare, retrorsum dilatatum postice obtusum griseo-flavescens. *Caput* a corpore linea transversali discretum simulae angustius, antice obtusum, duplo a longius quam latum. *Cephalopori* transversales lineares interoculares. *Proboscis*. . . *Ocelli* anteriores subterminales. Longit. 3''.

Tetrastemma dubium Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidsskr. I. 418.

Habitaeculum. E profunditate 50 orgyiarum prope Dröbak in Norvegia (Oersted).

Species inquirendae:

18. Tetrastemma candidum EHRENBERG.

Akal. d. rothen Meeres 66.

Tetrastemma candidum Oersted. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 258.

19. Tetrastemma groenlandicum DIESING: Syst. Helm. I. 259.**20. Tetrastemma Siphunculus OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 259.****21. Tetrastemma farinosum.**

Corpus subcylindricum, diversis coloribus farinoso-adspersum, maculis nigris marginalibus aequaliter distantibus. *Caput* discretum. Longit. 4½''.

Organa genitalia nondum evoluta.

Polia farinosa *Beneden*: Rech. Faune litt. Belgique. 29. Tab. IV. 17.

Habitaeculum. Ad fasciculos Sertularinarum ad oras Belgiae (*Beneden*).

22. Tetrastemma.

Tetrastemma spec. *M. Schultz*: in Carus Leon. Zool. Tab. VIII. 15 (proboscis et organa genitalia feminea).

Habitaeculum. Tergesti (*Schultz*).

23. Tetrastemma serpentina GIRARD:

in Keller et Tiedemann's N.Amer. Monatsber. II. 1851. 1. — *Stimpson*: in *Smithson's Contrib.* VI. 28.

Habitaculum. Massachusetts (...); Grand Manon (*Stimps.*).

24. Tetrastemma elegans SCHMARDA.

Hecate elegans Girard: in *Proceed. Bost. Soc. nat. hist.* IV. (1852) 185.
Tetrastemma elegans Schmarda: *Neue wirbell. Th.* I. 1. 38.

25. Tetrastemma Krohnii.

Corpus filiforme depressiusculum, griseo-virescens. *Proboscis* armata, haud vaginata. *Ocelli* 4, in quadrangulum dispositi. Longit. 2'''.

Nemertes Krohnii Kölliker: in *Verhandl. d. schweiz. naturf. Versamml. Chur*, im Juli 1844. Chur 1845. 89. — *Siebold*: in *Troschel's Arch.* 1850. II. 382.

Habitaculum. Inter plantas marinas in fretu Messinae (*Kölliker*).

26. Tetrastemma Ehrenbergii.

Corpus filiforme depressiusculum, obscure viride. *Proboscis* armata haud vaginata. *Ocelli* 4. Longit. 4—5.

Nemertes Ehrenbergii Kölliker: in *Verhandl. d. schweiz. naturf. Gesellsch. Chur*, im Juli 1844. Chur 1845. 89. — *Siebold*: in *Troschel's Arch.* 1850. II. 382.

Habitaculum. Inter plantas marinas in fretu Messinae (*Kölliker*).

27. Tetrastemma roseum.

Corpus depressiusculum roseum. *Proboscis* armata, haud vaginata. *Ocelli* 4 in quadrangulum dispositi. Longit. 3—3½'''.

Nemertes roseus Kölliker: in *Verh. d. schweiz. naturf. Gesellsch. Chur*, Juli 1844. Chur 1845. 89. — *Siebold*: in *Troschel's Arch.* 1850. II. 382.

Habitaculum. Inter plantas marinas in fretu Messinae (*Kölliker*).

Situs cephalopororum in speciebus 25., 26. et 27. et dispositio ocellorum in specie 26. in excerpto saltem non indicantur; acta soc. nat. scrut. helvet. in bibliothecis publicis frustra quaesivi.

LXIII. DITACTORRHOCMA DIESING.

Corpus elongatum proteum. *Caput* a corpore discretum subtriangulare. *Cephalopori* duo ventrales, transversales, juxtapositi,

areuati, ciliati. *Proboscis* terminalis protractilis pugione et burseolis aciculiferis duabus (?) instructa, versus apicem appendicibus foliaceis cineta. *Os* ventrale versus capitis basin. *Ocelli* numerosi. *Sexus* et *anus* . . . Maris arctici incolae.

1. *Ditactorrhochma typicum* *DIESING*.

Corpus subaequale lateritium. *Cephalopori* horizontales, areuati antice convexi. *Os* rimaeforme longitudinale. *Proboscis* pugione subulato manubrio subcylindrico insidente. Longit. 1" — 1" 8" (secd. icon.).

Ganglia cerebrialia duo commissuris duabus inter se juncta, fila nervea antorsum emittentia.

Gaimard: Voyage en Scandinavie etc. Zool. (Aporoceph.) Tab. C. 1—22 (cum fig. anatom.).

Habitaculum. In mare boreali (*Gaimard*).

LXIV. LOXORRHOCHMA SCHMARDA.

Poliae spec. *Quatrefages* et *Beneden*. — *Nemertis* spec. *Diesing*.

Corpus filiforme depressiusculum. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* quatuor transversales, bini oppositi. *Proboscis* terminalis, pugione et burseolis aciculiferis duabus instructa. *Os* ventrale antorsum situm. *Ocelli* quatuor in quadrangulum dispositi. *Sexus* discretus. *Anus* terminalis posticus. *Maricolae* hemisphaerae borealis. — *Formae* mediocres, 1—2 pollicares.

1. *Loxorrhochma coronatum* *SCHMARDA*.

Corpus coeruleo-viride. *Caput* fascia transversa violacea inter ocellorum par primum et secundum. Longit. vix 2".

Polia coronata *Quatrefages*: in *Annal. des sc. nat.* 3. ser. VI. 213 et *Rech. anat. et phys.* Tab. XIII. 6—9.

Nemertes coronata *Diesing*: *Syst. Helm.* I. 271.

Loxorrhochma coronatum *Schmarda*: *Neue wirbell.* Th. I. 4. 39.

Habitaculum. In rupium fissuris, vulgaris ad insulam Bréhat (*Quatrefages*).

2. *Loxorrhochma obscurum* *DIESING*.

Corpus obscure olivaceum. Longit. . . .

Vasa longitudinalia marginalia divisa; sanguis ruber.

Polia obscura (foveolis quatuor) *Beneden*: *Recherch. Faun. litt. Belgique* 26 et 34. Tab. IV. 10. 11.

Habitaculum. Ostendae simul cum *Tetrastemmate obscuro* (Beneden).

Familia XXVII. Eunemertinea Dies. Corpus depressum v. teretiuseculum, haud raro proteum. Caput corpore continuum v. subdiscretum. Cephalopori duo longitudinales marginales, continui vel bipartiti. Proboscis terminalis aut in capitis pagina ventrali, inermis v. pugione armata, aut apice capitellata et tunc parte basilari organis urticantibus obsessa. Os ventrale subterminale vel infra caput situm. Ocelli 2, 4, 6—12 aut numerosi varie dispositi. Sexus discretus. Anus terminalis posticus. Maricolae, rarissime aquarum dulcium incolae. — Formae majores, ut plurimum pollicares, imo pedales.

Evolutio in nonnullis saltem speciebus generis *Nemertis* via metamorphosis.

α) Proboscis infera.

LXV. QUATREFAGEA DIESING.

Valencinae spec. *Quatrefages*. — *Nemertis* spec. *Diesing*.

Corpus elongatum. *Caput* a corpore discretum. *Cephalopori* duo longitudinales marginales. *Proboscis* ex apertura in capitis pagina ventrali protractilis, armata. *Os*... *Ocelli* numerosi. *Sexus* et *anus*... *Maricolae* hemisphaerae borealis.

Quatrefagea a *Nemerti* pari modo differt quemadmodum *Cerebratulus* a *Meckelia*.

1. *Quatrefagea insignis* DIESING.

Corpus rosaceum. *Cephalopori* ampli. *Ocelli* 4 minimi ante cephaloporos in lineam seriati, subsequentes 5—6 in acervum circularem retro cephaloporos situm, binique maximi in capitis linea mediana dispositi. Longit. 2—3".

Valencina dubia *Quatrefages*: in *Annal. des sc. nat.* 3. ser. VI. 190, 191. et *Rech. anat. et phys.* Tab. IX. 6.

Habitaculum. In limo arenoso cum *Arenicolis* prope insulam Chausey (*Quatrefages*).

β) Proboscis terminalis.

LXVI. POLYHOPLA DIESING.

Nemertis spec. *Schmarda*.

Corpus taeniaeforme. *Caput* subdiscretum. *Cephalopori* duo longitudinales marginales. *Proboscis* terminalis apice capitellata, in

partem basilem crassiorem cylindricam, organis urticationis magnis numerosis obsessam, usque ad capitellum retractilis. *Os* ventrale subterminale, transverse rimaeforme. *Ocelli* numerosi in acervos quatuor dispositi. *Sexus* et *anus*. — Aquarum dulcium Americae centralis incolae.

Caput musculis utrinque 6 retractoribus praeditum. Organa urticationis in parte basilari proboscidis: capsulae cylindricae circiter 80, stylis brevibus acutis glochidibus (mobilibus?) instructis, $\frac{1}{200}$ ''' longis, prominentibus obsessae. Capitellum proboscidis capsulis similibus ad 30 instructum. Oesophagus (pharynx) musculosus antrorsum dilatatus haud protractilis. Appendices intestini sub extensione animalis fere evanescentes. Systema vasorum: canales duo longi cum intestino decurrentes, antice et postice anastomosantes, inter caput et corpus in sinus duos globosos contractiles seu corda dilatati. Vasa duo cum prioribus decurrentia, extus patentia (?) (vasa aquifera). Systema nervorum: ganglia duo oblonga coalita. — Motus animaleulorum gliscens vel natans (Schmarda).

1. *Polyhopla Nemertes* DIESING.

Corpus retrorsum attenuatum flavidulum, tractu cibario brunneo transparente. *Caput* obtuse lanceolatum. *Cephalopori* subparalleli, longe ciliati. *Proboscis* ex apertura subovali ciliata protractilis. *Os* rimaeforme breve, ciliatum. *Ocellorum* acervi quatuor pone apicem capitis, exteriores majores ocellis 13 compositi, quorum 12 in lineas transversales 4 dispositi, interiores minus conspicui, lineares. Longit. ultra 9'', latit. $\frac{3}{4}$ ''.

Nemertes polyhopla Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. pag. XIV. et 44—45. Tab. XI. 100 (cum anatom.).

Habitaculum. In aqua dulci lacus Nicaraguae in America centrali (Schmarda).

LXVII. NEMERTES CUVIER. Charact. reform.

Planariae spec. Müller. — *Borlasiae* spec. Rathke. — *Polystemmatis* et *Prostomi* spec. Johnston. — *Cerebratuli* et *Poliae* spec. Quatrefages. — *Notospermus* Huschke. — *Notogymnus* Hemprich et Ehrenberg.

Corpus elongatum depressum vel teretiusculum. *Caput* corpore continuum vel subdiscretum. *Cephalopori* duo longitudinales marginales convergentes vel paralleli. *Proboscis* terminalis protractilis inermis vel pugione armata. *Os* ventrale infra caput situm. *Ocelli* 2, 4, 6—8, 10, 12 vel numerosi 1). *Sexus* discretus. *Anus* terminalis

1) In conspectu familiarum et generum jam pridem absoluto praesentia ocellorum quatuor non est indicata.

posticus. Maricolae hemisphaerae borealis, rarissime australis ¹⁾. Formae mediocres vel majores aliquot lineas longae, pollicares, imo pedales.

Evolutio in nonnullis saltem speciebus via metamorphosis.

* Ocelli duo.

1. *Nemertes carcinophila* KÖLLIKER.

Corpus subcylindricum depressiusculum pallide aurantiacum. *Proboscis* pugione unico armata haud vaginata. *Ocelli* 2 elliptici. Longit. 1—3'''.

Nemertes carcinophilus Kölliker: in Verhandl. d. schweiz. naturf. Gesellsch. in Chur 1844. Chur 1845. 89. — Excerpt. *Siebold*: in Troschel's Arch. 1850. II. 382.

Habitaeculum. Inter acervos ovulorum *Canceris* brachyuri prope Messinam (Kölliker).

2. *Nemertes? microcephala* OERSTED.

Corpus lineare utrinque paululum angustatum, obtusum, subpellucidum, fusco-grisescens. *Caput* parvum subreniforme. *Proboscis* . . . *Ocelli* 2 pone marginem anteriorem. Longit. 8'''.

Nemertes? microcephala Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidsskr. I. 1844—1845, 418.

Habitaeculum. In profunditate maris 40 orgyiarum prope Dröbak in Norvegia (Oersted).

** Ocelli 4, 6—8.

3. *Nemertes socialis* LEIDY.

Corpus lineare depressum, postice obtusum v. subacutum, supra nigrum, subtus fusco-cinereum, interdum totum fusco-cinereum. *Caput* corpore continuum, subacutum, interdum apice nigrum. *Proboscis* . . . *Ocelli* 4—8 per paria postposita dispositi. Longit. ad 6'', latit. $\frac{1}{3}$ '''.

Nemertes socialis in Journ. Acad. Philad. 2 ser. III. 11.

Habitaeculum. Abunde ad radices Corallarum, Point Judith in America septentrionali (Leidy).

4. *Nemertes rufa* DIESING: Syst. Helm. I. 271.

Habitaeculum. Christianssund in Norvegia (Ratbke).

5. *Nemertes pusilla* OERSTED. — *Dies*. Syst. Helm. I. 271 adde:

Oersted: De region. marin. 80.

¹⁾ *Nemertes pachyrhyncha* et *N. poliophthalma* Schmarda.

Habitaculum. In regione argillacea s. *Buccinoideorum* aestate in freto Öresund (Oersted).

6. Nemertes Benedencana DIESING.

Corpus taeniaeforme proteum, antrorsum rufescens, retrorsum sensim sensimque sordide flavum, tota longitudine lineis transversis albis aequaliter distantibus ornatum. *Ocelli* 6 per paria 3 dispositi. *Cephalopori* longi antrorsum convergentes. *Os* longitudinale cephaloporis postpositum. Longit. circa 4".

Nemertes flaccida Van Beneden (nec Oersted): Rech. Faun. litt. Belgique 14. Tab. I. 14—17.

Habitaculum. In superficie *Ostreae hypopodis* et rarius subsaxis at littus Belgiae (Beneden).

7. Nemertes Gesserensis DIESING.

Notospermus Gesserensis Diesing: Syst. Helm. I. 260.

Habitaculum. In *Fuco furcellato* littoris Gesserensis Falstriae (Müller).

8. Nemertes bioculata OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 272.

Habitaculum. In sinu Codano (Oersted).

9. Nemertes badia OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 272 adde:

Oersted: in Kroyer's Naturhist Tidsskr. 1844—1845. 419.

Habitaculum. Prope Hofmannsgave, et inter *Oculinam proliferam* prope Drøhak in Norvegia (Oersted).

10. Nemertes purpurea JOHNSTON. — Dies. Syst. Helm. I. 275 adde:

Grube: in Troschel's Arch. 1835. I. 150.

Habitaculum. Sub lapidibus in sinu Berwickiensi (Johnston) — ad insulam Breat? in rupiam fissuris (Quatrefages) — in fissuris saxorum cretaceorum cum *Lithocrypto prasino* Dieppe (Grube).

11. Nemertes opaca DIESING: Syst. Helm. I. 272.

Habitaculum. Insula Tatihou prope St. Vaast (Quatrefages).

12. Nemertes spectabilis DIESING: Syst. Helm. I. 272 adde.

Cerebratulus spectabilis Quatrefages. — Max Schultze: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. IV. 183. — *Grube*: Ausflug nach Triest u. d. Quarnero 129.

Habitaculum. In *Vermetorum* interstitiis, Siciliae (Quatre-fages). Quarnero (Grube).

*** Ocelli 10.

13. Nemertes obscura DESOR.

Corpus obscure viride. *Ocelli* 10 (?). Longit. $1\frac{1}{2}$ —2".

Saccula ovigera (*lagenulae* Desor) in filo longo gelatinoso flavidulo deposita vitellos 3—6, rarissime solummodo unicum, vel 10—11, liquido proprio (biogenico Desor) circumdatos continentia. Stratum vitelli externum embryonis involucrem, ciliis automatice vibrantibus obsitum, postmodum dejectum sistit. *Embryo*, involucre dejecto, elongatus, protens, ciliis spontanee vibrantibus tectus, tractu intestinali sensim apparente. Tractus cibarii exordia jam per involucrem translucentia maculae semilunaris forma conspicua. *Embryo* exclusus haud raro adhuc per aliquot dies in *lagenula* perstitit Desor. Evolutio ad 34. diem usque observata.

Nemertes obscura Desor: in Journ. Boston. Soc. Nat. hist. VI. Nr. 1 (1848) 1—12. Tab. I. et II. 22—31. — Versio germanica: Peters: in Müller's Arch. 1848. 514—526. Tab. XVIII. et XIX. (de evolutione).

Nemertes olivacea? M. Schultze: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. IV. 180 (opiniones variae).

Polia gracilis Girard: in Keller et Tiedem. Nord-Am. Monatsber. II. 1851. 4.

Polia obscura Stimpson: in Smithsonian. Contrib. VI. (1854) 28.

Habitaculum. Sub saxis et plantis marinis ad littus inter fluxum et refluxum maris prope Bostoniam, fine Januarii (Desor), Grand Manau (Stimpson).

14. Nemertes olivacea JOHNSTON.

Corpus teretiusculum, utrinque aequaliter obtusum, fusco-virescens, antice apice rufescens. *Cephalopori* parvi. *Ocelli* 10 ¹⁾ submarginales paralleli distantes. Longit. 2"—1', latit. 1'''.

Animalculum sub partu per totam corporis superficiem (capite et cauda exceptis) mucum gelatinosum transparentem exernit, et ovula jam foecundata per dehiscencias cutis in mucum ita expellit, ut ovula prius in uno ovario coacta (1—20 et ultra) nunc, liquore pellucido suspensa, membrana communi homogenea transparente, sacculum pyriforme (ovarii simulacrum) formante inclusa sint. Animalculum ovulis depositis tubulum gelatinosum deserit, ejus cavum sensim sensimque obliteratur.

Status larvae: Larva globosa, tarde rotans, contractionibus nullis, rima semilunari (ore). Animalculum die 45. e larva exclusum agile, corpore antror-

¹⁾ In adultis; 2 v. 4 in speciminibus juvenilibus ex observ. cf. Oersted.

sum attenuato, retrorsum rotundato, ciliato; tractu intestinali distincto; proboscidis et cephalopororum solum exordia conspicua. Ante exclusionem animaleulum juvenile larvæ ori, ambobus communi, adhaeret (M. Schultze)¹⁾.

Planaria bioculata Johnston: in Zool. Journ. IV. 36.

Nemertes olivacea Johnston: in Magaz. of Zool. and Botany I. 336. Tab. XVIII. 4 (ocellis solummodo 4). — *Oersted*: in Kroyer's Naturh. Tidsskr. IV. 378 et Entw. einer system. Einth. d. Plattw. 89. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 273. — *M. Schultze*: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. IV. (1832) 178 (de depositione et evolutione ovulorum). — Idem in V. *Carnis* Leon. Zootom. Tab. VIII. 14.

Borlasia olivacea Thompson: in Ann. nat. hist. XVIII. (1846) 388.

Habitaculum. Ad littora Angliæ (Johnston), Hiberniæ (Thompson), — in sinu Codano (Oersted), in insula Neuwerk prope Cuxhaven Martio sub lapidibus cum sacculo ovigero deposito (M. Schultze).

**** Ocelli 12 vel numerosi.

15. *Nemertes assimilis OERSTED*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 273. adde: *Oersted*: De region. marin. 80.

Habitaculum. In regione argillacea s. *Buccinoideorum* aestate prope Kullen in freto Öresund (Oersted).

16. *Nemertes lateritia OERSTED*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 273.

Habitaculum. Ad littora Daniæ (Rathke).

17. *Nemertes geniculata OERSTED*.

Corpus supra convexiusculum subtus depressiusculum, retrorsum sensim attenuatum, supra viride, fasciis argenteo-albis, transversalibus, medio haud interruptis, distantibus ornatum, subtus album. *Caput* corpore continuum albo-marginatum. *Cephalopori* distincti. *Proboscis* inermis. *Ocelli* 12, 6 in utroque margine longitudinaliter uniserialibus. Longit. $1\frac{1}{2}$ — 8'', latit. 2 — 3''.

Polia geniculata Delle Chiaje: Mem. sulla stor. e notom. III. 173—177 et 181. Tab. XLIII. 10 et Tab. LXXVIII. 4. — *Oersted*: in Kroyer's Naturh. Tidsskr. IV. 379 in nota.

Nemertes geniculata Oersted: Entw. einer system. Enth. d. Plattw. 91.

Cerebratulus geniculatus Quatrefages: in Annal. des sc. nat. 3. ser. VI. 221 et Rech. anat. et phys. Tab. XVII. 1. — *Grube*: Ausflug nach Triest u. d. Quarnero 1864. 80.

Meekelia annulata Diesing: Syst. Helm. I. 264 partim.

1) Confer evolutionem in genere *Micruræ* per *Pitidium* et *Alardum*. *Pitidium Micruræ* larvæ *Nemertis* olivaceæ, et *Alardus* animaleulo e larvæ *Nemertis* excluso analogum videtur.

Habitaeculum. Prope Panormum et Neapolin (Delle Chiaje) ad oras Siciliae (Quatrefages), Quarnero (Grube).

18. **Nemertes pachyrhyncha** SCILMARDA.

Corpus depressiusculum parum mutabile, sordide viride lineis transversis laetioribus. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* paralleli. *Proboscis* crassa. *Os* rimaeforme longitudinale post cephaloporos situm, rosaceum. *Ocelli* 12 per paria utrinque tria postpositi, a capitis apice remoti. Longit. ad 2", latit. 2".

Nemertes pachyrhyncha Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 44. Tab. XI. 99.

Habitaeculum. In sinu tabulari promontorii bonae spei (Schmarda).

19. **Nemertes communis** BENEDEN.

Corpus longissimum proteum, nigrum, saepe in uno eodemque individuo viride-brunneum, pallide flavum vel roseum, interdum (plerumque in maribus) totum roseum vel flavidum. *Caput* subdiscretum depressiusculum, antice truncatum. *Cephalopori* subparalleli retrorsum dilatati. *Proboscis* longissima tortuosa, tenuis, subaequalis, inermis. *Os* retro caput, labiis mobilibus instructum. nunc rimaeforme longitudinale, nunc subcirculare, labiis longe ciliatis, corpore pallidioribus. *Ocelli* 12—14 in series duas longitudinales submarginales dispositi. Longit. corporis expansi feminae 11—12", latit. $\frac{1}{2}$ —1"; mas minor.

Animalcula nonnumquam corpus eum in modum invertere possunt ut pagina interna extrorsum spectet.

Nemertes communis Beneden: Faun. litt. Belgique 7—14. Tab. I. 1—13 (eum anatom.).

Habitaeculum. Sub saxis per totum annum, tubulo inclusus Ostendae (Beneden).

20. **Nemertes flaccida** OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 273. adde:

Oersted: De region. marin. 80.

Habitaeculum. Inter rudera testarum in sinibus Norvegiae (Müller), — in regione argillacea s. *Buccinoideorum* aestate in freto Öresund (Oersted).

21. **Nemertes drepanensis** OERSTED.

Notospermus drepanensis Huschke. — Diesing: Syst. Helm. I. 260.

Habitaeculum. Drepani in Sicilia inter Corallinas (Huschke).

22. *Nemertes microphthalma* OERSTED.

Corpus oblongo-lineare, depressum, retrorsum paululum angustatum, supra ferrugineum albo-marginatum, subtus albescens. *Cephalopori*, *proboscis* et *os* . . . *Ocelli* 16 per paria dispositi. Longit. $3\frac{1}{2}$ ".

Nemertes microphthalma Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidsskr. I. 1844—1845. 418.

Habitaeculum. Prope Dröbak in Norvegia (Oersted).

Nemerti lateritiae sp. 16. haud absimilis.

23. *Nemertes striata* OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 274.

Habitaeculum. Prope Molde et Christianssund in Norvegia in ostreariis (Rathke).

24. *Nemertes lactea* GRUBE.

Corpus filiforme, retrorsum attenuatum, album, antrorsum sanguineo-rubrum. *Caput* strictura discretum, antice rotundatum. *Cephalopori* conspicui. *Os* subcirculare distantia lineae a margine frontali collocatum. *Ocelli* 16—18, utrinque 8—9 submarginales serie simplici collocati. Longit. circa 3".

Nemertes lactea Grube: in Troschel's Arch. 1853. I. 151. Tab. VII. 3. 4.

Habitaeculum. In limo littoris in sinu Villafrancae (Grube).

25. *Nemertes Mandilla* DIESING: Syst. Helm. I. 274.

Habitaeculum. Prope St. Vaast, vulgaris (Quatrefages).

26. *Nemertes Antonina* QUATREFAGES. — Dies. Syst. Helm. I. 274 adde.

Grube: Ausflug nach Triest u. d. Quarnero 1861. 80.

Habitaeculum. La Torre dell'Isola in Sicilia (Quatrefages), prope Cherso et Martinšica (Grube).

27. *Nemertes multioculata* KÖLLIKER.

Corpus depressiusculum cinereo-flavidum. *Proboscis* armata haud vaginata. *Ocelli* numerosi in circulum dispositi. Longit. 3—5".

Nemertes multioculatus Kölliker: in Verhandl. d. schweiz. naturf. Gesellsch. in Chur 1844. Chur 1845. 89. — Siebold: in Troschel's Arch. 1850. II. 382.

Habitaeculum. Inter plantas marinas in freto Messinae (Kölliker).

28. *Nemertes collaris* SCHMARDA.

Corpus teretiusculum vix depressum parum mutabile viridifuscum. *Caput* oblongum a corpore linea transversali alba interrupta

s. collari distinctum. *Cephalopori* subparalleli $1\frac{1}{2}''$ longi, rubri. *Proboscis* inermis. *Os* rimaeforme longitudinale post cephaloporos situm. *Ocelli* numerosi in acervos duos versus margines capitis situs dispositi. Longit. fere $4''$; latit. $1\frac{1}{2}''$.

Nemertes collaris Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1, 44. Tab. XI, 98.

Habitaeculum. In oceano indico ad oram orientalem Ceyloniae (Schmarda).

29. *Nemertes polyophthalma* SCHMARDA.

Corpus planiusculum rubescens. *Caput* corpore continuum. *Cephalopori* antrorsum latiores, breves, paralleli, a capitis apice valde remoti. *Os* ovale subterminale (?). *Ocelli* plurimi, irregulariter dispersi. Longit. fere $6''$, latit. ad $2\frac{1}{2}''$.

Nemertes polyophthalma Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 44. Tab. XI. 97 (solum pars anterior).

Habitaeculum. In oceano pacifico in sinu Paita ad oras Peruviae (Schmarda).

30. *Nemertes Quatrefagei* BENEDEN.

Corpus elongatum depressiusculum, varie contortum, fissile, pallide brunneum, supra fasciis 8 multo obscurioribus, corpori aequilongis, subtus unicolor fascia mediana longitudinali pallida. *Caput* a corpore vix discretum. *Cephalopori* longi retrorsum dilatati, antice convergentes. *Proboscis* inermis (?). *Os* nunc rimaeforme, nunc infundibuliforme, retro cephaloporos situm. *Ocelli* 60—80, utrinque 30—40 versus capitis marginem irregulariter dispositi. Longit. $4\frac{1}{2}''$.

Nemertes Quatrefagei Van Beneden; Rech. Faun litt. Belgique 15 (cum anatom.). Tab. II. 5—9.

Habitaeculum. Ad *Ulcas* prope Ostendam, specimina duo (Beneden).

31. *Nemertes crassa* DIESING: Syst. Helm. I. 275 adde.

Cerebratulus crassus Quatrefages. — *Grube*: Ausflug nach Triest u. d. Quarnero 1861. 76, 81 et 129 (de natura tubuli).

Habitaeculum. In *Vermetorum* interstitiis littorum Siciliae, haud raro (*Quatrefages*), Cherso in Quarnero in tubulis (*Grube*).

32. *Nemertes maculata* OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 275 adde:

Oersted: De region. marin. 80.

Habitaeculum. In regione argillacea s. *Buccinoileorum*, aestate, Helleback in freto Öresund (*Oersted*).

Species inquirendae.

33. *Nemertes octoculata* JOHNSTON. — *Dies.* Syst. Helm. I. 276.

34. *Nemertes sanguinea* DIESING: *ibid.* 276.

35. *Nemertes ligurica*.

Corpus crassum fere planum, utrinque retrorsum tamen magis attenuatum, supra cinerascens, subtus pallidius. *Caput* corpore continuum antice rotundatum. *Proboscis* inermis. *Ocellorum* numerus incertus. Longit. $4\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$ "', latit. 3 — $3\frac{1}{2}$ "'.

Cerebratulus liguricus Blanchard: in *Annal. des sc. nat.* 3. ser. XII. 31—35 (cum anatom.).

Habitaeculum. Sub saxis ad littus prope Genuam (Blanchard).

Meckeliae somatotomae similis sed ocellorum praesentia diversa; confer *R. Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1854. II. 354.

36. *Nemertes complanata* KÖLLIKER.

Corpus planum pallide viride marginibus albidis. *Caput* a corpore discretum. *Proboscis* vaginata. *Os* et *ocelli* . . . Longit. . . .

Nemertes complanatus Kölliker: in *Verhandl. d. schweiz. naturf. Gesellschaft.* in Chur 1844. Chur 1845. 89. — *Siebold*: in *Troschel's Arch.* 1850. II. 382.

Habitaeculum. Neapoli (Kölliker).

37. *Nemertes supera* KÖLLIKER.

Corpus planum rufo-brunneum, fasciis quatuor longitudinalibus albis, annulis albis distantibus. *Caput* a corpore discretum. *Proboscis* vaginata. *Os* et *ocelli* . . . Longit. 3 — 4 "'.

Nemertes superus Kölliker l. s. e. 89. — *Siebold* l. e. 382.

Habitaeculum. Neapoli (Kölliker).

38. *Nemertes viridis*.

Notospermus viridis Diesing: Syst. Helm. I. 260.

LXVIII. EMPECTONEMA STIMPSON.

Borlasiae spec. *Quatrefages*. — *Nemertis* spec. *Diesing*.

Corpus longissimum subfiliforme, depressum, proteum. *Caput* subdiscretum stricturis nullis. *Cephalopori* duo longitudinales, bipartiti antiei marginales. *Proboscis* terminalis, protractilis. *Os* . . .

Ocelli numerosi. *Sexus* et *anus* . . . Maricolae, Europae meridionalis et Americae septentrionalis occidentalis incolae.

1. **Emplectonema viride** STIMPSON.

Corpus depressum, lineare vel proteum, supra viride, subtus album. *Caput* subdiscretum marginibus albis, fronte emarginata. *Cephalopori* elongati bipartiti. *Ocellorum* acervi quatuor, posteriores distincti, rotundati, ocellis confertis; anteriores marginales juxta cephaloporos, ocellis sparsis. Longit. 11", latit. $\frac{2}{3}$ ".

Emplectonema viride Stimpson: Prodr. II. 20.

Habitaeculum. Littorales inter lapillos in portu San Francisco (Stimpson).

2. **Emplectonema Camillea** STIMPSON.

Nemertes Camillea Diesing: Syst. Helm. I. 274.

Nemertes Camillae Williams: in Ann. nat. hist. 2. ser. XII. 348. Tab. XIII. 1 (de nutrit. et respirat.).

Emplectonema camillea Stimpson: Prodr. I. 20.

Habitaeculum. Prope St. Vaast (Quatrefages). Ad oras Angliae (Williams).

Genus inquirendum:

LXIX. **DICHILUS** STIMPSON.

Corpus lineare depressum. *Caput* corpore continuum, subquadratum, plica transversa terminali bilabiatum, labio inferiore emarginato. *Proboscis* . . . *Os* . . . *Ocelli* duo. *Sexus* et *anus* . . . Marium orientalium incolae.

Proboscis fortasse ex emarginatura labii inferioris protractilis.

1. **Dichilus obscurus** STIMPSON.

Corpus supra pallide rubro-fulvum. *Caput* maculis duabus oblongis. *Rimae* obsoletae (pseudorimae) cervicales tres; una mediana longitudinali, ex cujus medio aliae versus marginem utrinque oblique decurrunt. *Ocelli* subterminales magni fusci subdistantes in maculis siti. Longit. 3", latit. vix 4".

Dichilus obscurus Stimpson: Prodr. II. 49.

Habitaeculum. Littoralis inter lapillos in portu insulae Ousima (Stimpson).

Genera extincta:

LXX. NEMERTITES MURCHISON.

Corpus longissimum filiforme.

1. *Nemertites Olivantii* MURCHISON. — *Dies.* Syst. Helm. I. 277 adde.
Pietet Tr. elem. de Paleontolog. 2. edit. II. 572.
Habitaeculum. In formatione Cambriae (Murchison).

LXXI. LUMBRICARIA MÜNSTER.

Vermiculites et Lumbricites *Auctor.* — Medusites *Germar* — Colololites
Agassiz.

Corpus cylindricum elongatum varie contortum, flexuosum vel
rectum.

1. *Lumbricaria Filaria* MÜNSTER. — *Dies.* Syst. Helm. I. 277
adde.
Pietet Tr. de Paleontol. 2. edit. II. 297.
Habitaeculum. Formatio calcarea lithographica prope Solen-
hofen (Germar, Comes de Münster).
2. *Lumbricaria conjugata* MÜNSTER. — *Dies.* Syst. Helm. I. 278
adde.
Pietet *ibid.* 297.
Habitaeculum. *Ibidem* (Münster).
3. *Lumbricaria gordialis* MÜNSTER. — *Dies.* Syst. Helm. I. 278
adde.
Pietet *ibid.* 297.
Habitaeculum. *Ibidem* (Germar, Münster).
4. *Lumbricaria Intestinum* MÜNSTER. — *Dies.* Syst. Helm. I. 278
adde.
Pietet *ibid.* 297.
Habitaeculum. *Ibidem* (Münster).
5. *Lumbricaria Colon* MÜNSTER. — *Dies.* Syst. Helm. I. 279
adde.
Pietet *ibid.* 297.
Habitaeculum. *Ibidem* (Münster).

6. *Lumbricaria antiqua* PORTLOCK. — *Dies.* Syst. Helm. I. 279.
 Habitaculum. Formatio Silurica, Desertereat in comitatu Tyrone Hiberniae (Portlock).
7. *Lumbricaria? gregaria* PORTLOCK. — *Dies.* Syst. Helm. I. 279.
 Habitaculum. Ibidem (Portlock).
8. *Lumbricaria? recta* MÜNSTER. — *Dies.* Syst. Helm. I. 279 adde.
 Pietet ibid. 297.
 Habitaculum. Formatio calcarea lithographica prope Solenhofen (Münster).

Turbellaria incertae sedis:

ACICULA RENIER.

Gordii spec. Renier.

Corpus aciculaeforme depressiusculum proteum. *Caput* a corpore subdiscretum. *Os* ad basin capitis. *Ocelli* duo. Maricolae.

Tractus cibarius corpore duplo longior tortuosus, tandem extremitatem caudalem petens. Ganglion cerebrale nigrum, filo nerveo corpus pereurrente.

1. *Acicula macula* RENIER.

Corpus cinereo-flavidum, transparent. *Caput* corpore angustius, subovale, macula nigra (ganglio cerebrale transparente) insignitum. *Os* transversale. *Ocelli* nigri globosi inter se remoti, cervicales. Longit. 10—12''.

Gordius macula Renier: Prosp. della Classe de' Vermi 1804. XX.

Acicula macula Renier: Tav. di Classif. 1807. VI. — Meneghini in Renier:

Osserv. post. 57 et var. locis.

Acicula bioculata Renier: Comp. elem. di Zoologia mss. §. 90—93.

Habitaculum. In lagunis Venetis cum *Nereidibus*, gregarie (Renier).

CHLORAIMA KÖLLIKER nec DUJARDIN.

Corpus elongatum. *Caput* a corpore subdiscretum. *Proboscis* nulla, ejus loco vesiculae pyriformes duae in apice fere capitis. *Ocelli* numerosi. Maricolae.

Oesophagus posticee globosae tumens.

1. *Chloraima siculum* KÖLLIKER.

Corpus album. *Ocelli* in series duas longitudinales dispositi.

Longit. 3—3''.

Chloraima siculum Kölliker: in Verhandl. d. schweiz. naturf. Gesellsch. in Chur 1844. Chur 1845. 89. — Siebold: in Troschel's Arch. 1850. II. 382.

Habitaculum. Inter plantas marinas prope Messinam (Kölliker).

Derostoma angusticeps DUGÈS:

in Annal. des sc. nat. XXI. (1836) 77. — *Ehreb.*: *Aculeph.* des rothen Meeres 66.

Derostoma mutabile DUGÈS: l. c.

Derostoma? *mutabile* Ehrenberg l. c.

Cum praecedente fortasse generi *Typhloplanae* adnumeranda.

Derostoma laticeps DUGÈS:

l. c. et in nouv. Annal. des sc. nat. VIII. 30 (Nais). — *Ehreb.* l. c. *Chaetogaster laticeps* Dies. Syst. Helm. III. use.

Derostoma megalops DUGÈS: l. c.

Phaenocora megalops *Ehreb.* l. c. 78 (solummodo nomen).

Planaria limacina FABRICIUS:

Dies.: Syst. Helm. I. 283 teste cl. *Oersted*: De region. marin. 70, nunc *Limapontia nigra* Johnston. Lond. Magaz. V. 9, 79 et Molluscis adnumeranda.

Planaria operculata Müller, *P. vittata* Schrank, *P. grossula* Schrank, *P. acuminata* Schrank, *P. Edinensis* Dalyell, *P. nigricans* Fabr., *P. emarginata* Fabr. — Syst. Helm. I. 281—283. — *P. pusio* Eichwald ibid. 648.

Genus fortasse novum, libro mihi non praestante, incognitum:

1. *Poseidon Colei* GIRARD:

in Proceed. Bost. Soc. IV. (1852) 183.

Species serius exposita:

2. *Poseidon affinis* GIRARD.

Corpus gracile subfiliforme supra laete rubrum, subtus album. *Os* ventrale retro ocellorum acervos. *Ocellorum* acervi 2 elongati pone extremitatem anticam. Longit. 2''.

Poseidon affinis Girard. — Stimpson: in Smithson. Contrib. VI. 28.

Habitaculum. In zona *Laminariarum*, Grand Manan (Stimpson).

Genus hoc a cl. *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 38 generi *Nemerti* consociatum.

Genus fortasse fictitium:

SCOTIA R. LEUCKART.

Corpus filiforme margine convexo canaliculo lato et profundo, limbis parallelis elevatis rugoso-crispatis instructum. Maricolae.

1. Scotia rugosa R. LEUCKART.

Corpus utrinque attenuatum spiraliter convolutum, flavo-albidum. Longit. 1".

Scotia rugosa R. Leuckart: in Troschel's Arch. 1849. I. 154. Tab.

III. 1. — Idem ibid. 1854. II. 354.

Habitaculum. Ad littus austro-occidentale Islandiae (Bergmann).

Fortasse nil aliud quam tentacula *Terebellae* R. Leuckart.

Index generum et specierum.

- Acelis* Diesing: *crenulata* 206.
Acicula Renier: *bioculata* 308, *macula* 308.
Aemostomum Schmarda: *crenulatum* 206, *denticulatum* 207.
Aerostomum Grube: *canescens* 262, *Stannii* 261.
Alardus Busch: *caudatus* 259.
Allostoma Beneden: *pallida* 228.
Amphiporus Oersted: *groenlandicus* 249, *Neesii* 249, *sanguineus* 249.
Anurthra Leuckart: *gracilis* 234.
Anoplodium Schneider: *parasita* 210.
Anortha Leidy: *gracilis* 234.
Anotocelis Diesing: *caudata* 236, *Coluber* 237, *flavicans* 237, *linearis* 237, *philadelphia* 236, *unicolor* 235, *variabilis* 236.
Aphanostomum Oersted: *diversicolor* 242, *griseum* 242, *latum* 242, *virescens* 242.
Astemmu Oersted: *Dröbachense* 248, *ruffrons* 249.
Baseodiscus Diesing: *delineatus* 252.
Borlasia Oken et Oersted: *bilineata* 248, *cardiocephala* 250, *Cephalothrix* 250, *coeruleescens* 250, *dorycephala* 251, *Dröbachensis* 248, *filiformis* 250, *flaccida* 250, *grönlandica* 249, *Hemprichii* 249, *Kurtzii* 251, *linearis* 250, *longa* 249, *Neesii* 249, *nigrofusca* 248, *olivacea* 301, *quinguelineata* 251, *rubra* 259 (nota) *ruffrons* 249, *sanguinea* 249, *tricuspidata* 249, *trilineata* 250, *unicolor* 250, *unilineata* 250, *viridis* 248.
Catenula Dugès: *bina* 238, *Lemnae* 238, *quaterna* 238.
Catethia Leidy: *stellato-maculata* 223.
Celidotis Diesing: *Anguilla* 233, *bipunctata* 233, *venenosa* 233.
Cephalonema Stimpson: *brunniceps* 288.

- Cephalothrix Oersted: *bioculata* 254, *Filum* 254, *involuta* 254, *Kroyeri* 254, *Oerstedii* 254.
- Cerebratulus Renier: *acutus* 273, *albovittatus* 279, *bellus* 277, *bilineatus* 273, *bilineatus* 273, *crassus* 304, *fasciatus* 284, *geniculatus* 301, *impressus* 277, *liguricus* 305, *macrostomus* 274, *marginatus* 272, *marginatus* 274, *niger* 286, *nigrofuscus* 286, *Oerstedii* 282, *oleaginus* 280, *paludicolus* 283, *ruber* 274, *sinensis* 284, *spectabilis* 299, *urticans* 274.
- Chlamydocephalus Diesing: *Gaimardi* 267.
- Chloraima Kölliker: *siculum* 309.
- Chonostomum Schmarda: *crenulatum* 222.
- Cnidon J. Müller: *urticans* 274.
- Colpocephalus Diesing: *quadripunctatus* 267.
- Convoluta Oersted: *albicincta* 212, *anotica* 211, *Diesingii* 212, *Johnstoni* 212, *paradoxa* 212, *Schultzii* 212.
- Cosmocephala Stimpson: *Beringiana* 266, *Japonica* 266.
- Cylindrostomum Oersted: *caudatum* 227, *dubium* 228.
- Derostomum Dugès: *angusticeps* 309, *Catenula* 238, *coecum* 210, *elongatum* 210, *flavicans* 237, *fusiforme* 220, *galizianum* 217, *laticeps* 309, *leucocelis* 218, *leucops* 235, *lineare* 237, *megalops* 309, *mutabile* 309, *notops* 217, *rostratum* 220, *Schmidtianum* 216 sp. 8 et 9, *truncatum* 218, *unipunctatum* 216.
- Dicelis Stimpson: *rubra* 262.
- Dichilus Stimpson: *obscurus* 306.
- Dinophilus O. Schmidt: *borealis* 240, *gyrociliatus* 240, *vorticoides* 240.
- Diotis Schmarda: *grisea* 214.
- Diplomma Stimpson: *rubra* 262, *serpentina* 262.
- Diplopleura Stimpson: *Japonica* 287.
- Disorus Hemprich et Ehrenberg: *viridis* 234.
- Distigma Hemprich et Ehrenberg: *Helluo* 224, *Planaria* 224, *Proteus* 224, *tenux* 224, *viride* 224.
- Ditactorrhochma Diesing: *typicum* 295.
- Emea Leidy: *Dugesii* 270, *lumbricoides* 270, *rubra* 270.
- Emplectonema Stimpson: *Camillea* 306, *viride* 306.
- Eustomum Leidy: *caudatum* 236, *Philadelphicum* 236, *variabile* 236.

Goniocarena Schmarda: *capitata* 225.

Gordius Linné: *fasciatus spinifer* 258, *fragilis spinifer* 260, *macula* 308, *purpureus spinifer* 260, *viridis spinifer* 260.

Gyrator Ehrenberg: *Botteri* 246, *croceus* 247, *erythrophthalmus* 246, *furius* 246, *hermaphroditus* 217, *hermaphroditus* 246, *immundus* 246, *leucophaeus* 247, *littoralis* 247, *Steenstrupii* 246, *suboviformis* 247, *viridis* 207, *vittatus* 241.

Hecate Girard: *elegans* 294.

Hemieyia Hemprich et Ehrenberg: *albicans* 264.

Hypostomum O. Schmidt: *viride* 217.

Leodes Girard: *striolenta* 283.

Lineus Sowerby: *Beattiaci* 285, *longissimus* 285, *piperatus* 278.

Lobilabrum Blainville: *ostrearium* 268.

Loxorrhochma Schmarda: *coronatum* 295, *obscurum* 295, *rubrum* 259 (nota).

Lumbricaria Münster: *antiqua* 307, *Colon* 307, *conjugata* 307, *Filaria* 307, *gordialis* 307, *gregaria* 307, *Intestinum* 307, *recta* 307.

Macrostomum Oersted: *auritum* 214, *ceylanicum* 210, *Hystrix* 215, sp. 2 et 3, *setosum* 225, *siphonophorum* 218.

Meckelia Leuckart: *albivittata* 279, *albula* 276, *angulata* 286, *annulata* 281, *annulata* 301, *atra* 286, *atrocoerulea* 281, *aurantiaca* 279, *australis* 282, *Beattiaci* 285, *bella* 277, *bilineata* 273, *bilineata* 273, *borealis* 284, *Borlasii* 285, *carmelina* 278, *carnea* 282, *Cerebratulus* 286, *ceylanica* 281, *cingulata* 284, *coeca* 286, *depressa* 286, *Ehrenbergii* 285, *fasciata* 284, *fragilis* 286, *fusca* 285, *gracilis* 278, *impressa* 277, *ingens* 276, *Knerii* 281, *lactea* 275, *Leuckarti* 277, *Lizziae* 277, *macrorrhochma* 280, *macrostoma* 274, *nigra* 286, *nigrofusca* 285, *Oerstedii* 282, *oleagina* 280, *olivacea* 280, *pallida* 286, *paludicola* 283, *piperata* 278, *Pocohontas* 278, *rosea* 282, *rubella* 282, *Serpentaria* 281, *sinensis* 284, *Siphunculus* 280, *somatotomus* 273, *Somatotomus* 276, *striata* 278, *striolenta* 283, *subacuta* 283, *trigonocephala* 279, *urticans* 274, *viridis* 279, *vittata* 279.

Megastomum Schmarda: *ferrugineum* 206.

Mesopharynx Schmarda: *diglena* 222, *otophorus* 213.

Mesostomum Dugès: *bistrigatum* 224, *chlorostictum* 229, *Craci* 221, *cyathus* 221, *Ehrenbergii* 220, *fallax* 221, *fusiforme* 220, *Hirudo* 211, *hystrix* 222, *lapponicum* 211, *lenticulatum* 221, *Lingua* 220, *marmoratum* 223, *obtusum* 226, *ovoidum* 222, *personatum* 221, *productum* 221, *pusillum* 221, *radiatum* 220, *rostratum* 220, *stagni* 224, *strigatum* 224, *Solea* 223, *tetragonum* 221, *trunculum* 223, *viridatum* 210 et 224, *Wandae* 222.

Microstomum Oersted: *achroophthalmum* 236 et 238, *caudatum* 236, *leucops* 238, *lineare* 237, *lineare* 241, *littorale* 242, *Philadelphicum* 236, *unicolor* 236, *variabile* 236.

Micrura Hemprich et Ehrenberg: *fasciolata* 258, *filaris* 259, *purpurea* 260, *viridis* 260.

Monocelis Hemprich et Ehrenberg: *agilis* 231 et 232, *Anguilla* 233, *assimilis* 232, *bipunctata* 233, *excavata* 214, *fusca* 231, *glauca* 214, *hyalina* 213, *lineata* 230, *rutilans* 213, *spatulicauda* 232, *subulata* 214, *unipunctata* 213.

Monops Diesing: *agilis* 230 et 232, *assimilis* 232, *elegans* 231, *Flustrae* 233, *fuscus* 231, *lineatus* 230, *nigroflavus* 232, *obesus* 231, *spatulicaudus* 232, *umbrinus* 231.

Monotus Diesing: *albicinctus* 212, *Diesingii* 212, *excavatus* 214, *glauca* 214, *hyalinus* 213, *Johnstoni* 212, *lacteus* 213, *mesopharynx* 213, *paradoxus* 212, *rutilans* 213, *Schultzii* 212, *subulatus* 214, *unipunctatus* 213.

Nareda Girard: *serpentina* 262, *superba* 263.

Nemertes Cuvier: *annellata* 277, *annulata* 281, *Antonina* 303, *assimilis* 301, *badia* 299, *Benedeneana* 299, *bioculata* 299, *Camillae* 306, *Camillea* 306, *carcinophila* 298, *collaris* 303, *communis* 302, *complanata* 305, *coronata* 295, *crassa* 304, *drepauiensis* 302, *Ehrenbergii* 294, *flaccida* 298, *flaccida* 302, *fumosa* 289, *fusca* 285, *geniculata* 301, *Gesserensis* 299, *glauca* 257, *haematodes* 290, *humilis* 290, *Krohnii* 294, *lactea* 303, *lateritia* 301, *ligurica* 305, *maculata* 304, *Mandilla* 303, *melanocephala* 291, *microcephala* 298, *microphthalma* 303, *multioculata* 303, *obscura* 300, *octoculata* 305, *olivacea* 300, *olivacea* 300, *opaca* 299, *pachyrhyncha* 302,

polyhopla 297, *polyophthalma* 303, *purpurea* 299, *pusilla* 298, *pusilla* 260, *Quatrefagei* 304, *rosea* 294, *rufa* 298, *sanguinea* 305, *Somatotomus* 276, *spectabilis* 299, *striata* 303, *supera* 305, *vermiculus* 290, *viridis* 305.

Nemertites Murchison: *Olivantii* 307.

Notospermus Husehke: *drepaneusis* 302, *Gessereusis* 299, *viridis* 305.

Oerstedtia Quatrefages: *armata* 263, *Baculus* 263, *maculata* 263, *pulehella* 263, *tubicola* 263.

Ommatoplea Hempr. et Ehrenb.: *alba* 257, *albicans* 255, *armata* 257, *balmea* 255, *bembix* 256, *berea* 257, *glauea* 257, sp. 18 et 20, *gracilis* 255, *Grubei* 256, *heterophthalma* 255, *mutabilis* 257, *ophiocephala* 256, *pellucida* 257, *peronea* 255, *Polii* 255, *pulchra* 257, *punctata* 255, *rosea* 256, *rubra* 257, *Stimpsoni* 256, *taeniata* 256, *violacea* 257.

Ophiocephalus Delle Chiaje: *auripunctatus* 287, *bilineatus* 273, *heterorrhochmus* 288, *murenoides* 287.

Opisthomum O. Schmidt: *pallidum* 209, sp. 1 et 2.

Orthostomum Hempr. et Ehrenb.: *pellucidum* 234, *siphonophorum* 218.

Otoeclis Diesing: *rubropunctata* 208.

Phaenocora Ehrenb.: *megalops* 309, *notops* 217.

Pilidium Müller: *auriculatum* 259, *gyrans* 259.

Plagiostomum O. Schmidt: *boreale* 241.

Planaria Müller: *acuminata* 309, *bioculata* 301, *cuneus* 256, *Edinensis* 309, *emarginata* 309, *flaris* 260, *flustrae* 233, *fodiniae* 216, *graminea* 224, *grossula* 309, *limacina* 309, *mutabilis* 228, *nigricans* 309, *operculata* 309, *pusio* 309, *stagni* 224, *tetragona* 220, *variegata* 229, *vittata* 399.

Polia Delle Chiaje: *canescens* 262, *capitata* 292, *coronata* 295, *Dagesii* 270, *farinosa* 293, *fumosa* 290, *geniculata* 301, *gracilis* 300, *grisea* 265, *humilis* 290, *involuta* 254, *obscura* 291, 295 et 300, *oculata* 255, *rhomboidalis* 265, *sanguirubra* 290, *vermiculus* 290.

Polina Stimpson: *cervicalis* 265, *grisea* 265, *rhomboidalis* 265.

Polyhopla Diesing: *Nemertes* 297.

- Polystemma Hempr. et Ehrenb.: *adriaticum* 261, *pellucidum* 257, *pusillum* 261, *roseum* 256, *sinuosum* 261.
- Poseidon Girard: *affinis* 310, *Colei* 310.
- Proporus O. Schmidt: *Cyclops* 206, *rubropunctatus* 208, *viridis* 207.
- Prorhynchus Schultze: *fluviatilis* 269, *stagnalis* 269.
- Prostomum Dugès: *armatum* 257, *Botterii* 246, *clepsinoideum* 247, *croceum* 246, *furiosum* 246, *immundum* 246, *lineare* 246, *melanocephalum* 291, *Steenstrupii* 246, *vittatum* 241.
- Pseudostomum* O. Schmidt: *Feroense* 227, *quadrioculatum* 227.
- Quatrefagea Diesing: *insignis* 296.
- Ramphogordius Rathke: *lacteus* 268.
- Reniera* Girard: *rubra* 274.
- Rhynchoprobolus Schmarada: *erythrophthalmus* 246, *papillosus* 245, *tetrophthalmus* 247.
- Rhynchoscolex Leidy: *papillosus* 245, *simplex* 245.
- Schizoprora* O. Schmidt: *venenosa* 233.
- Schizostomum* O. Schmidt: *productum* 221.
- Scotia* Leuckart: *rugosa* 310.
- Serpentaria* Goodsir: *rubella* 282.
- Sidonia* Schultze: *elegans* 208.
- Sifonenteron* Renier: *bilineatum* 273, *elegans* 272.
- Spiroclytus* O. Schmidt: *capitatus* 225, *Euryalus* 229, *Nisus* 225, *setosus* 225.
- Stenostomum* O. Schmidt: *achroophthalmum* 236 et 238, *Coluber* 237, *leucops* 238, *torneense* 239, *unicolor* 236.
- Stimpsonia* Girard: *aurantiaca* 268.
- Strongylostomum* Oersted: *andicola* 218, *assimile* 220, *coerulescens* 235, *metoploglenum* 219, *radiatum* 220.
- Stylacium* Corda: *isabellinum* 239.
- Taeniosoma* Stimpson: *aequale* 252, *quinquelineatum* 251, *septemlineatum* 251.
- Tatsnoskia* Stimpson: *depressa* 264.
- Telostomum* Oersted: *ferrugineum* 206, *Mytili* 228.
- Tetracelis* Hemprich et Ehrenberg: *fontuna* 229, *marmorata* 229, *Mytili* 228.

Tetrastemma Hemprich et Ehrenberg: *assimile* 289, *candidum* 293, *capitatum* 292, *dubium* 293, *Ehrenbergii* 294, *elegans* 294, *farinosum* 293, *flavidum* 289, *fumosum* 289, *fuscum* 289, *groenlandicum* 293, *humile* 290, *incisum* 292, *Krohnii* 294, *longecapitatum* 293, *lumbricoides* 270, *melanocephalum* 291, *obscurum* 291, *roseum* 294, *rufescens* 289, *sanguirubrum* 290, *serpentinum* 294, *Siphonculus* 293, *stigmatum* 292, *subpellucidum* 289, *varicolor* 289, *vermiculus* 290.

Tricelis Quatrefages: *fasciata* 225, *obtusa* 226, *quadripunctata* 226.

Trigonostomum O. Schmidt: *setigerum* 229.

Tubulanus Renier: *defractus* 272, *elegans* 271, *polymorphus* 271, *pusillus* 272.

Turbella Hemprich et Ehrenberg: *audicola* 218, *appendiculata* 215, *assimilis* 223, *baeillifera* 222, *baltica* 217, *bistrigata* 224, *caudata* 219 et 223, *Conus* 219, *Craei* 221, *crenulata* 222, *cyathus* 221, *diglena* 222, *Ehrenbergii* 220, *fallax* 221, *fusiformis* 220, *galiziana* 217, *gibba* 216, *Helluo* 224, *Hystrix* 215, *lenticulata* 221, *leucocelis* 218, *lingua* 220, *lunulata* 216, *metopoglana* 219, *nigrovenosa* 223, *notops* 217, *ovoides* 222, *personata* 221, *pisciculus* 216, *Planaria* 224, *platyura* 215, *producta* 221, *Proteus* 224, *pusilla* 221, *radiata* 220, *reticulata* 218, *rostrata* 220, *Schmidtiana* 216, *scoparia* 217, *selenops* 216, *siphonophora* 218, *Solea* 223, *sphaeropharynx* 219, *Squalus* 216, *stagni* 224, *stellato-maculata* 223, *strigata* 224, *tenax* 224, *tetragona* 221, *trigonoglana* 219, *truncula* 223, *unipunctata* 216, *viridis* 216 et 224, *Wandae* 222.

Typhlomicrostomum Diesing: *coeruleescens* 235.

Typhloplana Hemprich et Ehrenberg: *anotica* 211, *ceylonica* 210, *coeca* 210, *elongata* 210, *gracilis* 211, *Hirudo* 211, *lapponica* 211, *pallida* 209, *parasita* 210, *pellucida* 209, *Schultzeana* 209, *variabilis* 210, *viridata* 210.

Valencinia Quatrefages: *annulata* 253, *annulata* 253, *dubia* 296, *elegans* 252, *elegans* 253, *longirastris* 253, *ornata* 252, *splendida* 252, *striata* 253.

Vortex Hemprich et Ehrenberg: *balticus* 217, *Benedeni* 227, *capitatus* 225, *caudatus* 219 et 224, *caudatus* 227, *chlorostictus* 229, *coecus* 209, *conus* 220, *coronarius* 227, *cruciatu* 229, *dubius* 228, *emarginatus* 229, *ferrugineus* 227, *fontanus* 229, *Girardi* 227, *marginatus* 229, *marmoratus* 229, *mutabilis* 228, *Mytili* 228, *pallidus* 228, *pellucidus* 209, *penicillatus* 227, *pictus* 226, *quadrioculatus* 227, *reticulatus* 218, *scoparius* 217, *sphaeropharynx* 219, *trigonoglena* 219, *truncatus* 226, *variegatus* 229, *viridis* 216 et 224, *vittatus* 241, *Warrenii* 229.

Vorticeros O. Schmidt: *pulchellum* 230.